

http://www.barobirlik.org.tr/calisma/haberler/belgeler/avukatlik_yasasi_degisiklik_taslagi.doc

TBB DUYURU: 27.07.2005 – 2005/55

KANUN NO: 1136
AVUKATLIK
YASASI DEĞİŞİKLİK TASLAĞI

AVUKATLIK KANUNU
BİRİNCİ KISIM
AVUKATLIK ve AVUKAT

AVUKATLIĞIN MAHİYETİ

Madde 1 - Avukatlık, kamu hizmeti ve serbest bir meslektir.

(4667 sayılı yasa ile değişik) Avukat, yargının kurucu unsurlarından olan bağımsız savunmayı serbestçe temsil eder.

AVUKATLIĞIN AMACI :

MADDE 2 – (Değişik; 2.5.2001, 4667/2) Avukatlığın amacı; hukuki münasebetlerin düzenlenmesini, her türlü hukuki mesele ve anlaşmazlıkların adalet ve hakkaniyete uygun olarak çözümlenmesini ve hukuk kurallarının tam olarak uygulanmasını her derecede yargı organları, hakemler, resmi ve özel kişi, kurul ve kurumlar nezdinde sağlamaktır.

Avukat bu amaçla hukuki bilgi ve tecrübelerini adalet hizmetine ve kişilerin yararlanmasına tahsis eder.

(Değişik; 2.5.2001, 4667/2) Yargı organları, emniyet makamları, diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüsleri, özel ve kamuya ait bankalar, noterler, sigorta şirketleri ve vakıflar avukatlara görevlerinin yerine getirilmesinde yardımcı olmak zorundadır. Kanunlarındaki özel hükümler saklı kalmak kaydıyla, bu kurumlar avukatın gerek duyduğu bilgi ve belgeleri incelemesine sunmakla yükümlüdür. Bu belgelerden örnek alınması vekaletname ibrazına bağlıdır. Derdest davalarda müzakereler duruşma günü beklenmeksizin mahkemeden alınabilir.

İKİNCİ KISIM
AVUKATLIK MESLEĞİNE KABUL

AVUKATLIĞA KABUL ŞARTLARI :

MADDE 3 – (Değişik; 30.1.1979, 2178/1) Avukatlık mesleğine kabul edilebilmek için:

- a) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak,
- b) Türkiye'deki hukuk fakültelerinden birinden mezun olmak veya yabancı memleket hukuk fakültesinden mezun olup da, **Yükseköğretim Kurumundan doğrudan veya** Türkiye hukuk fakülteleri programlarına göre noksan kalan derslerden başarılı sınav **vermek suretiyle denklik belgesi almak,**
- c) Avukatlık stajını tamamlayarak staj bitim belgesi almış bulunmak,
- d) (Ek; 2.5.2001, 4667/3) Avukatlık **sınavlarını** başarmış olmak.^{1[1]}
- e) Levhasına yazılmak istenen baro bölgesinde ikametgahı bulunmak,
- f) Bu kanuna göre avukatlığa engel bir hali olmamak gerekir.

^{1[1]} Bu kural 10.05.2001 tarihinde hukuk fakültelerinde öğrenci olanlar hakkında uygulanmaz, bunlar sınava tabi tutulmaz (4765 sayılı Yasa madde 1)

İSTİSNALAR :

MADDE 4 - (Değişik; 2.5.2001, 4667/4) Adli, idari ve askeri yargı hakimlik ve savcılıklarında, Anayasa Mahkemesi raportörlüklerinde, Danıştay üyeliklerinde, üniversiteye bağlı fakültelerin hukuk bilimi dersleri dalında profesörlük, doçentlik, yardımcı doçentlik görevlerinde **beş** yıl, kamu kurum ve kuruluşlarının hukuk müşavirliği görevinde on yıl süre ile hizmet etmiş olanlarda üçüncü maddenin (c) ve (d) bentlerinde yazılı koşullar aranmaz.

Türk vatandaşları ve Türk uyruğuna kabul olunanlardan yabancı hukuk fakültelerinden mezun olup da, geldikleri yerde **beş** yıl süreyle mahkemelerin her derecesinde hakimlik, savcılık veya avukatlık yapmış ve avukatlığı meslek edinmiş bulunanlar 3 üncü maddenin (b) bendinde yazılı olduğu biçimde (Türk hukuk fakülteleri programlarına göre noksan kalan derslerden usulüne uygun olarak yapılan sınavlarda başarı göstermiş -Parantez içi kısım çıktı) **denklik belgesi almış** ve ayrıca Türkçe'yi iyi bilir oldukları (da- çıktı) **kabul için başvurdukları baro yönetimince yapılacak yazılı ve sözlü** bir sınavla anlaşılmasıyla, üçüncü maddenin (c) ve (d) bentlerinde yazılı koşulların dışında tutulurlar.

Birinci ve ikinci fıkrada gösterilenlerin baro levhasına yazılmasında 17'inci maddenin (1) ve (2) numaralı bentlerinde yazılı belgelerden başka sicil özetlerinin onanmış bir örneğinin de verilmesi gereklidir.

AVUKATLIĞA KABULDE ENGELLER :

MADDE 5 - Aşağıda yazılı durumlardan birinin varlığı halinde, avukatlık mesleğine kabul istemi reddolunur.

a) (Değişik; 2.5.2001, 4667/5) Taksirli suçlar hariç kesinleşmiş bir kararla iki yıldan fazla hapis cezasıyla veya basit ve nitelikli zimmet, irtikap rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanmak ve dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlarla istimal ve istihlak kaçakçılığı hariç kaçakçılık, ihaleye fesat karıştırmak suçlarından biri ile hüküm giymiş olmak,

b) (Değişik; 22.1.1986, 3256/2) Kesinleşmiş bir disiplin kararı sonucunda hakim, memur veya avukat olma niteliğini kaybetmiş olmak,

c) Avukatlık mesleğine yaraşmayacak tutum ve davranışları çevresince bilinmiş olmak,

d) Avukatlık mesleği ile birleşemeyen bir işle uğraşmak,

e) Mahkeme kararı ile kısıtlanmış olmak,

f) İflas etmiş olup da itibarı iade edilmemiş bulunmak (Taksiratlı ve hileli müflisler itibarları iade edilmiş olsa dahi kabul olunmazlar),

g) Hakkında aciz vesikası verilmiş olup da bunu kaldırmamış bulunmak,

h) Avukatlığı sürekli olarak gereği gibi yapmaya engel vücut veya akılca malul olmak.

(Değişik; 2.5.2001, 4667/5) Birinci fıkranın (a) bendinde sayılan yüz kızartıcı suçlardan biri ile hüküm giymiş olanların cezası ertelenmiş, paraya çevrilmiş, affa uğramış, **memnu hakların iadesi hakkını elde etmiş** olsa da avukatlığa kabul edilmezler.

(Değişik; 22.1.1986, 3256/2) Adayın birinci fıkranın (a) bendinde yazılı cezalardan birini gerektiren bir suçtan kovuşturma altında bulunması halinde, avukatlığa alınması isteği hakkındaki kararın bu kovuşturmanın sonuna kadar bekletilmesine karar verilebilir.

Şu kadar ki, ceza kovuşturmasının sonucu ne olursa olsun avukatlığa kabul isteğinin geri çevrilmesi gereken hallerde, sonuç beklenmeden istek karara bağlanır.

BAROYA YAZILMA İSTEMİ :

MADDE 6 - (Değişik; 2.5.2001, 4667/6) Avukatlık **sınavlarını** başarmış olanlar veya 4 üncü maddedeki koşulları taşıyanlar başvurdukları yer barosu levhasına yazılmalarını dilekçe ile isteyebilirler.

KARAR :

MADDE 7 - Baro Yönetim Kurulu, levhaya yazılma istemi hakkında başvurma dilekçesinin varış tarihinden itibaren bir ay içinde gerekçeli olarak karar vermekle ödevlidir.

Süresi içinde karar verilmediği takdirde, adayın avukatlığa kabul istemi reddedilmiş sayılır. Bu halde aday bir aylık sürenin bitiminden itibaren onbeş gün içinde Türkiye Barolar Birliğine itiraz edebilir. İtiraz üzerine 8'inci madde hükmü kıyas yolu ile uygulanır.

REDDE veya KOVUŞTURMA SONUNA KADAR BEKLENMESİNE DAİR KARARA İTİRAZ :

MADDE 8 - Baro Yönetim Kurulu, avukatlığa kabul istemini reddettiği veya kovuşturma sonuna kadar beklenmesine karar verdiği takdirde bunun gerekçesini kararında gösterir. Gerekçeli karar adaya tebliğ olunur.

Aday, bu karara karşı, tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde, kararı veren baro vasıtasıyla Türkiye Barolar Birliğine itiraz edebilir. Baro tarafından adaya, itiraz tarihini tespit eden bir belge verilir. Bu belge hiçbir vergi, harç ve resme tabi değildir.

Türkiye Barolar Birliği, itiraz üzerine dosya üzerinde gerekli incelemeleri yaptıktan sonra, itirazı kabul veya reddeder; **inceleme ve karar süresi, dosyanın Türkiye Barolar Birliğine ulaşmasından itibaren bir ayı geçemez.**

Baro yönetim kurullarının adayın levhaya yazılması hakkındaki kararları, karar tarihinden itibaren onbeş gün içinde Türkiye Barolar Birliğine gönderilir. Türkiye Barolar Birliği kararın kendisine ulaştığı tarihten itibaren bir ay içinde uygun bulma veya bulmama kararını verir.

Yukarıdaki fıkralarda belirtilen süre içinde karar verilmemesi halinde talep red edilmiş sayılır

.

Baro Yönetim Kurulunun, avukatlığa kabul isteminin reddi veya kovuşturma sonuna kadar beklenmesi hakkındaki kararları, süresi içinde itiraz edilmediği takdirde kesinleşir.

Barolar, kesinleşen kararları derhal yerine getirmeye mecburdurlar.

AVUKATLIK RUHSATNAMESİ ve YEMİN :

MADDE 9 - Avukatlık mesleğine kabul edilen adaya, ilgili baro tarafından bir ruhsatname verilir.

Aday böylece avukatlığa kabul edildikten sonra (Avukat) unvanını kullanmak hakkını kazanır. Durum Türkiye Barolar Birliğine bildirilir.

Ruhsatnameler ve avukat kimlikleri Türkiye Barolar Birliği tarafından tek tip olarak bastırılır ve düzenlenir. 8 inci maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen şekilde Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca uygun bulma kararı verildiğinde ruhsatnameler Birlik Başkanı ve ilgili Baro Başkanı tarafından imzalanır. Avukat kimlikleri, tüm resmî ve özel

kuruluşlar tarafından kabul edilecek resmî kimlik hükmündedir.(5073 sayılı yasa ile değişik metin)

Mesleğe kabul edilen avukata ruhsatname verilirken, Baro Yönetim Kurulu önünde aşağıdaki şekilde and içtirilir :

(Değişik; 2.5.2001, 4667/8) “Hukuka, ahlaka, mesleğin onuruna ve kurallarına uygun davranacağıma namusum ve vicdanım üzerine and içerim.”

Avukatın and içtirildiği, andın metnini de kapsayan bir tutanağa bağlanır ve ilgilinin dosyasında saklanır. Tutanak baro yönetim kurulu üyeleri ile birlikte and içen avukat tarafından imzalanır.

Avukatlığa kabul, ruhsatnamenin verildiği andan itibaren hüküm ifade eder.(2.fıkranın sıralamasında son fıkra olarak yer değiştirildi)

RET KARARININ BİLDİRİLMESİ :

MADDE 10 - Avukatlık mesleğine kabul edilmek için baroya başvuran bir adayın bu isteminin reddine veya kovuşturma sonuna kadar beklenmesine dair kararlar kesinleşince, ilgili baro, adayın adını diğer barolara ve Türkiye Barolar Birliğine bildirir. Bu halde, ret ve bekleme sebepleri ortadan kalkmadıkça, hiçbir baro o kimseyi levhasına yazamaz.

ÜÇÜNCÜ KISIM YASAK HALLER

AVUKATLIKLA BİRLEŞEMEYEN İŞLER :

MADDE 11 - Aylık, ücret, gündelik veya kesenek gibi ödemeler karşılığında görülen hiçbir hizmet ve görev, sigorta produktörlüğü, tacirlik ve esnaflık veya mesleğin onuru ile bağdaşması mümkün olmayan her türlü iş avukatlıkla birleşemez.^{2[2]}

AVUKATLIKLA BİRLEŞEBİLEN İŞLER :

MADDE 12 - Aşağıda sayılı işler 11 inci madde hükmü dışındadır :

- a) **Milletvekilliği^{3[3]}, il genel meclisi veya belediye meclisi üyeliği,**
- b) (Değişik; 2.5.2001, 4667/9) Hukuk alanında profesör ve doçentlik ,
- c) Özel hukuk tüzel kişilerinin hukuk müşavirliği ve sürekli avukatlığı ile bir avukat yazıhanesinde ücret karşılığında avukatlık,
- d) Hakemlik, tasfiye memurluğu, yargı mercilerinin veya adli bir dairenin verdiği herhangi bir görev veya hizmet,
- e) Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede başka bir iş veya hizmetle uğraşmaları yasaklanmış bulunmamak şartıyla; bu Kanun Hükmünde Kararnamenin kapsamına giren iktisadi devlet teşekkülleri, kamu iktisadi kuruluşları ve bunların müesseseleri, bağlı ortaklıkları ve iştirakleri ve iktisadi devlet teşekkülleri ile kamu iktisadi kuruluşları dışında kalıp sermayesi Devlete ve diğer kamu tüzel kişilerine ait bulunan kuruluşların yönetim kurulu başkanlığı, üyeliği, denetçiliği,
- f) Anonim, limited, kooperatif şirketlerin ortaklığı, yönetim kurulu başkanlığı, üyeliği ve denetçiliği ve komandit şirketlerde komanditer ortaklık,
- g) Hayri, ilmi ve siyasi kuruluşların yönetim kurulu başkanlığı, üyeliği ve denetçiliği,

^{2[2]} 10.05.2001 tarihinden önce ilköğretim ve ortaöğretimde öğretmenlik görevi ile avukatlık mesleğini birlikte yapanlar ve aynı durumda olup avukatlık stajını yapmakta olanlar hakkında II. madde hükmü uygulanmaz (4765 sayılı Yasa madde 1)

^{3[3]} Milletvekilleri milletvekilliği süresince avukatlık yapamazlar (A.Y. md. 43/2).

Milletvekilleri hakkında, 3069 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyeliği ile Bağdaşmayan İşler Hakkında Kanun hükümleri saklıdır.

(e) bendinde gösterilenlerin Hazinenin, belediye ve özel idarelerin, il ve belediyelerin yönetimi ve denetimi altında bulunan daire ve kurumların, köy tüzel kişiliklerinin ve kamunun hissedar olduğu şirket ve kuruluşların, il genel meclisi ve belediye meclisi üyelerinin, yüksek öğretimde görevli profesör ve doçentlerin bağlı buldukları tüzel kişilerin aleyhindeki dava ve işleri takip etmeleri yasaktır^{4[5]}.

Bu yasak, avukatların ortaklarını ve yanlarında çalıştırdıkları avukatlar da kapsar.

Bir kadroya bağlı olarak aylık veya ücreti Devlet, il veya belediye bütçelerinden yahut Devlet, il veya belediyelerin yönetimi ve denetim altındaki daire ve müessese yahut şirketlerden verilen müşavir ve avukatlar, yalnız bu daire, müessese ve şirketlere ait işlerde avukatlık yapabilirler.

AVUKATIN HAKİM VEYA SAVCI İLE HİSİMLİK VEYA EVLİLİK MÜNASEBETİ :

MADDE 13 - Bir hakim veya Cumhuriyet Savcısının eşi, sebep veya nesep itibariyle usul ve furuundan veya ikinci dereceye kadar (bu derece dahil) hısımlarından olan avukat, o hakim veya Cumhuriyet Savcısının baktığı dava ve işlerde **aralarındaki evlilik birliği sona ermiş olsa dahi** avukatlık edemez.

BAZI GÖREVLERDEN AYRILANLARIN AVUKATLIK EDEMEME YASAĞI :

MADDE 14 - (Değişik; 2.5.2001, 4667/10) Emeklilik veya istifa gibi sebeplerle görevlerinden ayrılan adli, idari ve askeri yargı hakim ve savcılarının son beş yıl içinde hizmet gördükleri mahkemelerde (veya dairelerin yargı çevresinde- **çıkarıldı**), görevden ayrılma tarihinden itibaren **beş** yıl süre ile avukatlık yapmaları yasaktır.

Yukarıdaki fıkra hükmü Anayasa Mahkemesi üyeleri ve yüksek mahkemeler hakimleri hakkında da uygulanır.

(Değişik; 22.1.1986, 3256/4) Devlet, belediye, il özel idare ve Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin kapsamına giren iktisadi devlet teşekkülleri ile kamu iktisadi kuruluşları ve bunların müessese, bağlı ortaklık ve iştiraklerinde çalışanlar, buralardan ayrıldıkları tarihten itibaren **beş** yıl geçmeden ayrıldıkları idare aleyhine dava alamaz ve takipte bulunamazlar.

(Ek; 1.4.1981, 2442/1) Askeri Yargıtay Başkanı, Başsavcı, İkinci Başkanı, Daire Başkanları ve Üyeleri, Milli Savunma Bakanlığı Askeri Adalet İşleri Başkanı, Askeri Adalet Teftiş Kurulu Başkanı, Genelkurmay Adli Müşaviri, Sıkıyönetim Adli Müşavirleri ve Sıkıyönetim Askeri Mahkemelerinde görevli hakim ve savcılar ile yardımcılarını, başka hizmetlere atanmış olsalar bile anılan görevlerden ayrıldıkları tarihten itibaren **beş** yıl süre ile Sıkıyönetim Askeri mahkemelerinde avukatlık yapamazlar.

DÖRDÜNCÜ KISIM STAJ

GENEL OLARAK :

MADDE 15 - Avukatlık stajı bir yıl altı aydır. Staj; staj eğitimi, mahkeme ve avukat yanında olmak üzere üç bölümden oluşur. Avukat yanındaki staj ücretli olup, ücret 16 yaşından büyükler için iş kanuna göre belirlenen asgari ücretin net miktarının yarısından aşağı olamaz. Stajyer, 506 sayılı kanunun 3.maddesi II-B fıkrası çerçevesinde, aynı kanunun 73. maddesinin A ve B fıkraları hükümlerine göre

^{4[5]} 4667 sayılı Yasa ile getirilen değişiklik 10.5.2002 tarihinde yürürlüğe girecektir.

hastalık, iş kazası ve meslek hastalığı kollarından prim ödenerek sigorta ettirilir. Bu primler eğitim ve adliye stajı sırasında, stajyerlere kredi olarak ayrılacak pul bedellerinden TBB tarafından ayrılacak fondan, geri alınmamak üzere, stajyerin Barosu aracılığı ile Avukat yanındaki stajda ise yanında staj yapılan avukat tarafından, karşılanır. Stajyerin stajı bittikten sonra kendisi veya vefatı halinde kanuni mirasçuları SSK'na dilediği zaman başvurarak staj süresini sigortalılık süresine saydırabilir. Bu başvuruda, başvuru tarihinde yürürlükte bulunan asgari ücret üzerinden prim borcu hesaplanarak, bir yıl ödeme süresi tanınır. Staj esnasında stajyere ödenecek ücret her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır.

Stajın, eğitim ve adliye bölümlerinin süresi üçer ay, avukat yanındaki süresi bir yıldır.

Staj eğitimi, bir yıllık süreçte, dört döneme kadar baro yönetiminin planlayacağı eğitim programına göre yapılır.

Stajın esas ve usulleri Türkiye Barolar Birliği tarafından çıkarılacak bir yönetmelikte gösterilir.

ARANACAK ŞARTLAR :

MADDE 16 - (Değişik; 2.5.2001, 4667/11) 3'üncü maddenin (a), (b) ve (f) bentlerinde yazılı koşulları taşıyanlardan, stajyer olarak sürekli staj yapmalarına engel işleri ve 5'inci maddede yazılı engelleri bulunmayanlar, staj yapacakları yer barosuna bir dilekçe ile başvururlar.

DİLEKÇEYE EKLENECEK BELGELER :

MADDE 17 - 16'ncı madde gereğince verilecek dilekçeye, aşağıda gösterilen belgeler eklenir :

1. Kanunun aradığı şartlara ilişkin belgelerin asılları ile onanmış ikişer örneği,
2. Adayın 3'üncü maddenin (f) ve 5'inci maddenin (a) bendlerinde yazılı halleri bulunmadığını gösteren bildiri kağıdı,
3. Yanında staj göreceği **asgari beş yıllık fiili meslek deneyimi olan** avukatın yazılı muvafakatı, **ya da yanında staj yapılacak avukat muvafakatı temin edememiş ise, Baro başkanlığından stajyer talep eden avukatlar listesindeki sıraya göre staj yapmak isteminde bulunma talebi,**

4. Adayın ahlak durumu hakkında, o baroya yazılı iki avukat tarafından düzenlenmiş tanıtma kağıdı. **(Kaldırıldı)**

(Bu belgelerin birer örneği baro başkanı tarafından onaylanarak Türkiye Barolar Birliğine gönderilir. Diğer örnek veya **Kaldırıldı**) **Belgelerin** asılları barodaki dosyasında saklanır. 22 nci maddenin 2 ve 3 üncü fıkralarında yazılı hallerde, adayın yanında staj göreceği avukatın yazılı muvafakatına ait belge aranmaz.

(Ek; 22.1.1986, 3256/5) Staj isteminde bulunan tarafından verilen bildiri kağıdının hilafı ortaya çıktığı takdirde; aday hakkında Türk Ceza Kanununun 528 inci maddesine göre ceza tayin olunur.

İSTEMİN İLANI :

MADDE 18 - Adayın istemi, yukarıdaki maddede yazılı hususlarla birlikte, istem tarihinden itibaren on gün içinde baronun ve adalet dairesinin uygun bir yerinde **ve baronun WEB sayfasında** onbeş gün süre ile ilan olunur.

Her avukat veya stajyer yahut diğ er ilgililer, bu süre içinde, adayın stajyer listesine yazılmasına itirazda bulunabilirler. Ş u kadar ki, itirazın incelenebilmesi, açık delil veya vakıaların gösterilmiş olmasına bağı ldır.

RAPOR :

MADDE 19 - Baro başkanı, istemin ilanından önce, baroya bağı lı avukatlardan birini adayın gerekli nitelikleri taşıyıp taşımadığını ve avukatlıkla birleşmeyen bir iş le uğ raşı p uğ raşmadığını araştırarak bir rapor düzenlemek üzere görevlendirir.

Görevlendirilen avukat, raporu en geç onbeş gün içinde baroya vermekle yükümlüdür.

KARAR :

MADDE 20 - Baro Yönetim Kurulu, itiraz süresinin bitmesinden itibaren bir ay içinde, 19 uncu maddede yazılı raporu da göz önünde tutarak, adayın stajyer listesine yazılıp yazılmaması hakkında gerekçeli bir karar verir. Karar ilgiliye tebliğ edilmekle beraber, bir örneğı de incelenmek üzere, dosyasıyla birlikte o yer Cumhuriyet Savcılığına verilir.

Bu karar aleyhine baro yönetim kurulu üyeleri karar tarihinden, o yer Cumhuriyet Savcısı kararın kendisine verildiğı , ilgili ise kararın kendisine tebliğ edildiğı tarihten itibaren onbeş gün içinde Türkiye Barolar Birliğı 'ne itiraz edebilirler. **Türkiye Barolar Birliğı itirazın ulaşmasından itibaren bir ay içinde karar verir. Karar verilmediğı takdirde itiraz red edilmiş sayılır.**

STAJIN BAŞLANGICI :

MADDE 21 - Avukatlık stajı listeye yazılma ile başlar. İtiraz yazılmayı durdurur.

YANINDA STAJ YAPILACAK AVUKAT :

MADDE 22 - Avukat yanında staja başlayabilecekleri Cumhuriyet Savcılığınca baroya bildirilenler, evvelce dilekçelerinde gösterdikleri ve muvafakatini aldıkları avukat yanında staja başlarlar.

Baro Başkanı'nın isteğı veya ilgililerin başvurusu üzerine, Baro Yönetim Kurulu, stajın dilekçede gösterilenden başka **baro başkanlığından stajyer talep eden** bir avukat yanında yapılmasına karar verebilir.

17'nci maddenin 3'üncü bendinde yazılı belgeyi almak imkanını bulamayan adayların hangi avukat yanında staj göreceğini **Boro başkanlığından stajyer talep eden avukatlar listesindeki sıraya göre baro başkanı tayin eder.**

Avukat, ikinci ve üçüncü fıkralardaki hallerde stajyerleri kabul zorunluluğundadır.

STAJIN YAPILMASI ve STAJYERİN ÖDEVLERİ :

MADDE 23 - Staj; **eğitim, adliye ve avukat yanında olmak üzere üç ayrı aşamada, aşamaların her birinde kesintisiz yapılır. Staj bölümleri arasında yönetmelikte gösterilen sebepler veya stajın yapılmasına ilişkin fiili imkansızlıklardan kaynaklanan sürelerle dayalı nedenlerle devam edilemeyen günler, staj süresinden sayılmaz . Stajyerin haklı nedenlere dayalı devamsızlık günleri,** engelin kalkmasından sonraki bir ay içinde başvurduğu takdirde, mahkeme stajı sırasında Adalet Komisyonu, **eğitim** ve avukat yanındaki staj sırasında ise baro yönetim kurulu kararı ile tamamlattırılır. Stajın yapıldığı yere

göre adalet komisyonu başkanı ve baro başkanı, haklı bir engelin bulunması halinde yanında staj yaptığı avukatın da görüşünü alarak stajyere 30 günü aşmamak üzere izin verebilir.

Stajyer, avukatla birlikte duruşmalara girmek, avukatın mahkemeler ve idari makamlardaki işlerini yapmak, dava dosyaları ve yazışmaları düzenlemek, baroca düzenlenen eğitim çalışmalarına katılmak, baro yönetim kurulunca verilen ve yönetmelikte gösterilecek diğer ödevleri yerine getirmekle yükümlüdür. Stajyerler, meslek kurallarına ve yönetmeliklerde belirlenen esaslara uymak zorundadırlar.

STAJ RAPORLARI :

MADDE 24 - (Değişik; 30.1.1979, 2178/5) Staj, adalet komisyonunun, baronun ve yanında staj yapılan avukatın gözetimi altında yapılır.

Stajyer hakkında, yanında staj gördüğü hakimler, Cumhuriyet savcıları tarafından devam durumunu, mesleki ilgisini belirten bir belge verilir.

Yanında staj görülen avukat, ilk altı ayın bitiminde ve staj süresinin sonunda, stajyerin staj aşamasında yaptığı çalışmaları ve adayın mesleki ilgi durumunu da kapsayan, stajyerin avukat yanındaki süreçte yaptığı çalışmalara ilişkin örnekleri ihtiva eden dosyası da ekinde olmak üzere bir rapor verir.

STAJ SÜRESİNİN UZATILMASI :

MADDE 25 - (Değişik; 2.5.2001, 4667/14) Baro Yönetim Kurulu, stajyer hakkında verilen raporları değerlendirir, gerektiğinde kurul üyelerinden birini görevlendirmek suretiyle yapılacak inceleme sonuçlarını da göz önünde tutarak staj bitim belgesinin verilmesine veya staj süresinin altı aya kadar uzatılmasına karar verebilir.

Yönetim kurulunun bu kararı kesindir.

Avukatlık stajı için Avukatlık Kanununun ve Yönetmeliğin öngördüğü şart ve nitelikleri yitirenler, esasen bu şart ve niteliklere sahip olmadıkları staja başladıktan sonra anlaşılabilir, staj listesinden silinme isteminde bulunanlar, stajın kesintisiz yapılacağı kuralına uymayanlar, meslek kurallarına ve Yönetmelik ile belirlenen esaslara yazılı uyarıya rağmen uymamakta ısrar gösterenlerin adı, Baro Yönetim Kurulu kararı ile staj listesinden silinir.

Baro Yönetim Kurulunun listeden silmeye dair kararı ile stajyerin itirazı konusunda Avukatlık Kanununun 71 inci maddesindeki usul uygulanır.

STAJYERİN YAPABİLECEĞİ İŞLER :

MADDE 26 - (Değişik; 2.5.2001, 4667/15) Stajyerler, avukat yanında staja başladıktan sonra, avukatın yazılı muvafakatı ile ve onun gözetimi ve sorumluluğu altında, sulh hukuk mahkemeleri, sulh ceza mahkemeleri ile icra mahkemelerinde avukatın takip ettiği dava ve işlerle ilgili duruşmalara girebilir ve icra müdürlüklerindeki işleri yürütebilirler.

Staj aşamasına dayalı bu yetki, staj bitim belgesinin verilmesi veya staj listesinden silinme ile kendiliğinden sona erer.

Staj bitim belgesi almış olanlar, başka avukatlar yanında sigortalı olarak, avukat yardımcısı sıfatı ile bu maddenin birinci fıkrasında belirlenen işlerde, yetki

belgesi ile yanında çalıştığı avukatın sorumluluğu altında çalışabilirler. Bu şekilde avukat yanında çalışan avukat yardımcıları, işlem yapacakları dosyalara avukat tarafından hazırlanıp imzalanan ve staj bitim belgesindeki tarih, sayı ve ilgili barosunu da ihtiva eden yetki belgesi ibraz ederler.

SOSYAL YARDIMLAŞMA VE KAYNAĞI

MADDE 27 – Stajın eğitim ve adalet daireleri nezdindeki aşamaları süresince yönetmelikte belirlenen şartlara uygun konumdaki stajyerlere Türkiye Barolar Birliği'nce kredi verilir.

Ödenecek kredinin kaynağı; avukatların yetkili mercilere sunduğu vekaletnamelere avukatın yapıştıracağı pul bedelleri ile geri ödemededen gelen paralar ve bunların **gelirlerinden yönetmelikte gösterilen şekilde ayrılan bölümüdür.** Bu pullar, Türkiye Barolar Birliği'nce bastırılır.

Yapıştırılacak pulun değeri; 2.7.1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununun Yargı Harçları bölümünde yer alan vekâletname örnekleri için kullanılan harç tarifesinin yüzde elli fazlası kadarıdır. (**parantez içi kısım metinden çıkarılacak-** Bu şekilde toplanan tüm pul bedelleri malî yönden Sayıştay denetimine tâbidir.(13.01.2004 tarih 5043 sayı yasa ile değişik)

Avukatlarca vekaletname sunulan merciler, pul yapıştırılmamış veya pulu noksan olan vekaletname, **vekaletname örneği ve yetki belgelerini** kabul edemez. Gerektiğinde ilgiliye on günlük süre verilerek bu süre içinde pul tamamlanmadıkça vekaletname **veya yerine geçen belge** işleme konulamaz. **Yetki belgeleri harçtan muafır.**

Kredi ödemelerinden arta kalan miktar, meslektaşlara destek ve meslekte gelişmeyi sağlamakta kullanılır.

Bu kredinin ilke ve koşulları, kimlere verileceği, miktarı, geri ödeme, geri ödemededen gelen paralar ile kredi ödemelerinden sonra arta kalan miktarın barolar ve Türkiye Barolar Birliği arasında dağıtım ve sarf esasları ve diğer hususlar Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca hazırlanacak ve Adalet Bakanlığınca onaylanacak yönetmelikte gösterilir.

Pul bedelleri ile geri ödemededen gelen paralar ve bunların gelirleri, kredi ödemelerinden arta kalan miktarın dağıtım ve sarfı, her yıl Adalet Bakanlığı tarafından ek 4 üncü maddedeki esas ve usullere göre denetlenir.

SOSYAL YARDIM VE DAYANIŞMA FONU

MADDE 27/A. — Türkiye Barolar Birliği nezdinde sosyal güvenlik, sosyal yardım ve dayanışma hizmetlerinde kullanılmak üzere kaynağı bu Kanunun 27 nci maddesinin ikinci fıkrasında gösterilen gelirlerin yarısı olan "Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu" kurulmuştur.

Bu fondan yapılacak harcamaların esas ve usulleri ile diğer hususlar Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca hazırlanacak ve Adalet Bakanlığınca onaylanacak yönetmelikte gösterilir.

Fon gelirleri ile harcamaları her yıl Adalet Bakanlığı tarafından ek 4 üncü maddedeki esas ve usullere göre denetlenir. (13.1.2004 T.5043 sayılı yasa ile eklendi)

BEŞİNCİ KISIM
AVUKATLIK SINAVI

SINAV :

MADDE 28 - (YD; 2.5.2001, 4667/17) **Avukatlık sınavı Türkiye Barolar Birliği tarafından yapılır.**

Sınav iki aşamalıdır. İlk aşama stajın eğitim bölümü sonunda avukatlık hukuku ve meslek kuralları kapsamında yapılır. Bu sınav yılda altı kez yapılır. Stajyer eğitim bölümü süresinin bitiminden itibaren, bir yıl içinde, 4 kez sınava katılma hakkına sahiptir. Yapılacak sınavlardan başarı belgesi alamayan stajyer, avukatlık stajına devam hakkını yitirir ve baro staj listesinden silinir. Birinci aşama sınavını başaranlar adliye ve avukat yanındaki staja devam edebilirler. Birinci aşama sınav sonrası, Adliye ve Avukat yanındaki stajlarını başarı ile tamamlayan stajyerler ikinci aşama sınava katılma hakkını kazanırlar.

Birinci ve ikinci aşama sınava katılacaklar TBB tarafından belirlenip ilan edilecek miktarda katılım ücreti öderler. Sınav komisyonlarının ücret ve giderleri snava katılanların ödeyecekleri katılım ücretlerinden karşılanır.

Sınavların diğer esas ve usulleri Türkiye Barolar Birliği tarafından çıkarılacak yönetmelikte gösterilir.

(YD) SINAVA GİRECEKLERİN TESPİTİ :

MADDE 29 - (YD; 2.5.2001, 4667/18) **Her iki aşamada** sınava girecek olanlara, stajyer listesinde yazılı oldukları baro yönetim kurulunca sınav başvuru belgesi verilir ve bunların listesi Türkiye Barolar Birliği'ne bildirilir.

İkinci aşama avukatlık sınavında **dört** defa başarısızlığa uğrayan stajyer bir daha sınava giremez.

Stajyer, haklı ve geçerli bir mazereti olduğunun Türkiye Barolar Birliği'nce kabulü dışında staj bitim belgesinin verildiği tarihten itibaren **iki** yıl içinde **ikinci aşama** sınava giriş haklarının tamamını kullanmak zorundadır.

(YD)**İKİNCİ AŞAMA SINAVIN ŞEKLİ VE KONULARI :**

MADDE 30 - (YD; 2.5.2001, 4667/19) İkinci aşama avukatlık sınavının amacı, stajyerin (*meslek kuralları bilgisi- 3 kelime çıkarıldı*) hukuk ilkelerini ve mevzuat hükümlerini olaylara uygulayabilme yeterliliğini değerlendirmektir.

İkinci aşama sınav her ay, TBB tarafından önceden belirlenip, tüm barolara duyurularak, TBB nin internet sayfasında ilan edilen, tarih ve yerlerde, Baroya kayıtlı fiilen avukatlık yapan, daha önce Baro Başkanlığı, TBB Yönetim, Disiplin ve Denetim Kurulu üyeliği yapmış olanlar ile asgari onbeş yıllık mesleki kıdemi olan TBB delegeleri, Üniversitelerin fiilen avukatlık yapan hukuk fakülteleri öğretim üyeleri arasından TBB yönetim kurulunca oluşturulacak yeteri kadar sınav komisyonları aracılığı ile yapılır.

İkinci aşama sınav, savcılık, ceza ve hukuk davaları, icra takipleri, idari yargı davalarına konu hususlarda, yapılması gereken işlemlerden, sınav komisyonun vereceği olay ve delillere göre, gereken evrakları hazırlama şeklide yapılır. Bu şekilde hazırlatılacak asgari on evrak, sınav komisyonunca değerlendirilir. Sınavda hazırlanan evraka 100 üzerinden not verilir. Stajyerin yararlanabileceği yasa metinleri sınava giren stajyere verilir. Bu sınav sonunda, stajyerin staj esnasında yaptığı çalışma örneklerini içeren dosyası da, değerlendirmede nazara alınarak, dosya içindeki çalışmalara ilişkin stajyere sözlü sorular da sorulur ve bu değerlendirmeler için stajyere

ayrıca 100 puan üzerinden sınav puanı verilir. Sınav sonuç puanı sınav aşamasında hazırlanan belgeler için verilen puanın %85 i ile staj klasöründeki belgelerin değerlendirilmesinin %15 inden oluşur. Sınavda başarılı olabilmek için asgari 70 puan almak şarttır.

(Son fıkra kaldırıldı)

(YD) SINAV SONUÇLARI :

MADDE 31 –Sınav sonuçları Türkiye Barolar Birliği tarafından ilgilinin barosuna ve stajyere bildirilir.

Madde 32 – 33 – (Mülga; 30.1.1979, 2178 S.Y. md.8)

ALTINCI KISIM AVUKATIN HAK ve ÖDEVLERİ

GENEL OLARAK :

MADDE 34 – (Değişik; 2.5.2001,4667/21) Avukatlar, yüklendikleri görevleri bu görevin kutsallığına yakışır bir şekilde özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirmek ve avukatlık unvanının gerektirdiği saygı ve güvene uygun biçimde davranmak ve Türkiye Barolar Birliği'nce belirlenen meslek kurallarına uymakla yükümlüdürler.

YALNIZ AVUKATLARIN YAPABİLECEĞİ İŞLER :

MADDE 35 –

I- Kanun işlerinde ve hukuki meselelerde mütalaa vermek, mahkeme, hakem veya yargı yetkisini haiz bulunan diğer organlar huzurunda gerçek ve tüzel kişilere ait hakları dava etmek ve savunmak, adli işlemleri takip etmek, bu işlere ait bütün evrakı düzenlemek, noterde vekaleten sözleşme yapmak yetkisi yalnız baroda yazılı avukatlara aittir.

II- Dava ehliyetine sahip her şahıs, sulh hukuk ve tüketici mahkemelerinin görev alanına giren davalar hariç olmak üzere, davasını ancak baroya kayıtlı bir avukat aracılığı ile açabilir ve takip edebilir.

Hukuk ve ceza mahkemeleri usul kanunları ile diğer genel kanunlardaki hükümler saklıdır.

(YD) UZLAŞMA SAĞLAMA :

MADDE 35/A – (YD; 2.5.2001, 4667/23) Avukatlar dava açılmadan veya dava açılmış olup da henüz duruşma başlamadan önce kendilerine intikal eden iş ve davalarda, tarafların kendi iradeleriyle istem sonucu elde edebilecekleri konulara inhisar etmek kaydıyla, müvekkilleriyle birlikte karşı tarafı uzlaşmaya davet edebilirler. Karşı taraf bu davete icabet eder ve uzlaşma sağlanırsa, uzlaşma konusunu, yerini, tarihini, karşılıklı yerine getirmeleri gereken hususları içeren tutanak, avukatlar ile müvekkilleri tarafından birlikte imza altına alınır. Bu tutanaklar 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 38'inci maddesi anlamında ilam niteliğindedir. **Bu belgeler karar harcından muaftır.**

AVUKATIN DELİL TOPLAMA VE İBRAZ YETKİSİ:

MADDE 35/B- Avukat, her türlü soruşturma, dava ve yargılamada, delil toplamak ve bunları ilgili makamlara ibraz etmek yetkisine sahiptir. Mahkemeler, Cumhuriyet

savcılıkları, jandarma ve kolluk makamları ile ceza ve disiplin soruşturması yapan idari makamlar, asıllarına uygun oldukları avukatlar tarafından onaylanarak, ibraz edilecek belgeleri, geçerli kabul ederek, buna göre işlem yaparlar. Avukat onayladığı belgenin gerçeğe uygun olmamasından doğan tüm hukuki ve cezai sorumluluğu üstlenmiş olur.

SIR SAKLAMA :

MADDE 36 - Avukatların, kendilerine tevdi edilen veya gerek avukatlık görevi, gerekse Türkiye Barolar Birliği ve barolar organlarındaki görevleri dolayısıyla öğrendikleri hususları açığa vurmaları yasaktır.

Avukatların birinci fıkrada yazılı hususlar hakkında tanıklık edebilmeleri, iş sahibinin muvafakatını almış olmalarına bağlıdır. Ancak, bu halde dahi avukat tanıklık etmekten çekinebilir. (Ek; 2.5.2001, 4667/24) Çekinme hakkının kullanılması hukuki ve cezai sorumluluk doğurmaz.

Yukarıdaki hükümler, Türkiye Barolar Birliği ve baroların memurları hakkında da uygulanır.

İŞİN REDDEDİLDİĞİNİN BİLDİRİLMESİ :

MADDE 37 - Avukat kendisine teklif olunan işi sebep göstermeden reddedebilir. Reddin, iş sahibine gecikmeden bildirilmesi zorunludur.

İşi iki avukat tarafından reddolunan kimse, kendisine bir avukat tayinini baro başkanından isteyebilir.

Tayin olunan avukat, baro başkanı tarafından belirlenen ücret karşılığında işi takip etmek zorundadır.

İŞİN REDDİ ZORUNLULUĞU :

MADDE 38 – Avukat;

a) Kendisine yapılan teklifi yolsuz veya haksız görür yahut sonradan yolsuz veya haksız olduğu kanısına varırsa,

b) Aynı işte menfaati zıt bir tarafa avukatlık etmiş veya mütalaa vermiş **veya halen karşı tarafa ait bir dava veya icra takip sorumluluğunu taşımakta** olursa,

c) (Değişik, 2.5.2001, 4667/26) Evvelce hakim, hakem, Cumhuriyet savcısı, bilirkişi veya memur olarak o işte görev yapmış olursa,

d) Kendisinin düzenlediği bir senet veya sözleşmenin hükümsüzlüğünü ileri sürmek durumu ortaya çıkmışsa,

e) (İptal, Anayasa Mahkemesinin 2.6.1977 tarihli ve E. 1977/43, K.1977/84 sayılı kararı ile)

f) Görmesi istenilen iş, Türkiye Barolar Birliği tarafından tespit edilen mesleki dayanışma ve düzen gereklerine uygun değilse,

Teklifi reddetmek zorunluluğundadır.

Bu zorunluluk, avukatların ortaklarını ve yanlarında çalıştırdıkları avukatları da kapsar.

(Üçüncü fıkra iptal, Anayasa Mahkemesinin 21.1.1971 tarihli ve E. 1970/19, K.1971/9 sayılı kararı ile)

(Son fıkra iptal, Anayasa Mahkemesi, K. 1977/84 sayılı kararı ile)

AVUKATIN DOSYA SAKLAMASI ve HAPİS HAKKI :

MADDE 39 - Avukat, kendisine tevdi olunan evrakı, vekaletin sona ermesinden itibaren üç yıl süre ile saklamakla yükümlüdür. Şu kadar ki evrakın geri alınması müvekkile yazı ile bildirilmiş olduğu hallerde saklama yükümlülüğü, bildirme tarihinden itibaren üç ayın sonunda sona erer.

Avukat ücreti ve yapmış olduğu giderleri kendisine ödenmedikçe, elinde bulunan evrakı geri vermekle yükümlü değildir.

TAZMİNAT İSTEKLERİNDE ZAMANAŞIMI :

MADDE 40 – (Değişik; 2.5.2001,4667/27) İş sahibi tarafından sözleşmeye dayanılarak avukata karşı ileri sürülen tazminat istekleri, bu hakkın doğumunun öğrenildiği tarihten itibaren bir yıl ve her halde zararı doğuran olaydan itibaren beş yıl geçmekle düşer.

AVUKATIN VEKALETTEN ÇEKİLMESİ :

MADDE 41 - Belli bir işi taktikten veya savunmadan isteği ile çekilen avukatın o işe ait vekalet görevi, durumu müvekkiline tebliğinden itibaren on beş gün süre ile devam eder.

Şu kadar ki, adli müzaheret bürosu yahut baro başkanı tarafından tayin edilen avukat, kaçınılmaz bir sebep veya haklı bir özürü olmadıkça, görevi yerine getirmekten çekinemez. Kaçınılmaz sebebin veya haklı özürün takdiri avukatı tayin eden makama aittir.

BİR AVUKATIN GEÇİCİ OLARAK GÖREVLENDİRİLMESİ :

MADDE 42 - Bir avukatın ölümü veya meslekten yahut işten çıkarılması veya işten yasaklanması yahut geçici olarak iş yapamaz duruma gelmesi hallerinde, baro başkanı, ilgililerin yazılı istemi üzerine veya iş sahiplerinin yazılı muvafakatını almak şartıyla, işleri geçici olarak takip etmek ve yürütmek için bir avukatı görevlendirir ve dosyaları kendisine devir ve teslim eder. (Ek; 2.5.2001, 4667/28) Ayrıca durumu mahkemelere ve gerekli göreceği yerlere bildirir. Bu hükümler avukatlık ortaklığı hakkında da kıyasen uygulanır.

Yukarıdaki fıkrada yazılı işlere ait kanuni süreler, dosyaların devir ve teslimine kadar işlemez. Şu kadar ki, bu süre üç ayı geçemez.

(Değişik; 2.5.2001, 4667/28 ile 3. fıkra yürürlükten kalkmıştır)

Kendisine görev verilen avukat haklı sebepler göstererek bunu reddedebilir. Ret sebeplerinin yerinde olup olmadığına baro yönetim kurulu karar verir.

Vekalet görevi, temsil edilen avukatın talimatına bağlı olmaksızın, bu görevi yapan avukatın sorumluluğu altında yürür. Yapılan işlerin ücretini, kendisine vekalet olunan avukat öder. Anlaşmazlık halinde ücretin miktarı baro yönetim kurulu tarafından belirtilir.

BÜRO EDİNME ZORUNLULUĞU :

MADDE 43 - Her avukat, levhaya yazıldığı tarihten itibaren üç ay içinde baro bölgesinde bir büro kurmak zorundadır. Büronun niteliklerini barolar belirtir.

Bir avukatın birden fazla bürosu olamaz. Birlikte çalışan avukatlar ayrı büro edinemezler. (Ek; 2.5.2001, 4667/29) Avukatlık ortaklığı yurt içinde şube açamaz. Milletvekilleri, milletvekilliği süresince avukatlık yapamazlar.

Bürosunu veya konutunu değiştiren avukat yenilerinin adreslerini bir hafta içinde baroya bildirmek zorundadır.

(YD) AVUKATLARIN BİRLİKTE veya AVUKATLIK ORTAKLIĞI
ŞEKLİNDE ÇALIŞMALARI :

MADDE 44 - (Değişik; 2.5.2001, 4667/30) Avukatlar, mesleki çalışmalarını aynı büroda birlikte veya avukatlık ortaklığı şeklinde de yürütebilirler.

A - Aynı Büroda Birlikte Çalışma

Birlikte çalışma, aynı baroya kayıtlı birden çok avukatın mesleki çalışmalarını bir büroda yürütmeleridir. Bu birlikteliğin tüzel kişiliği yoktur, yapılan iş ticari sayılmaz.

Birlikte çalışan avukatlardan biri ya da birkaçının ad ve/veya soyadının yanında (Avukatlık Bürosu) ibaresinin kullanılması zorunludur. Karşılıklı hak ve yükümlülükler, gelir ve giderlerin paylaşılması, büro yönetimi, birlikteliğin sona ermesi birlikte çalışanlarca belirlenir ve yazılı olarak kayıtlı oldukları baroya bildirilir.

B - Avukatlık Ortaklığı

Avukatlık ortaklığı, aynı baroya kayıtlı birden çok avukatın bu Kanuna göre mesleklerini yürütmek için oluşturdukları tüzel kişiliktir. Avukatlık ortaklığının çalışması meslek çalışması olup, ticari sayılmaz, **avukatlık ortaklıklarına vergilendirme bakımından kurumlar vergisine ilişkin hükümler uygulanır.** Avukatlık ortaklığının adı, bir ya da birkaç ortağın ad ve/veya soyadlarına (Avukatlık Ortaklığı) ibaresi eklenerek belirlenir. **Ortaklık adları baroda tescil sırasında kayıt edilir, aynı adla aynı baroda başka bir ortaklık adı tescili yapılamaz.** (Yabancı sermayeyi teşvik mevzuatı çerçevesinde- çıkarıldı) Türkiye’de faaliyet göstermek isteyen yabancı avukatlık ortaklıkları, bu Kanuna ve avukatlık ortaklığı düzenlemesine uygun olarak kurulmak koşuluyla, yalnızca yabancı hukuklar ve milletlerarası hukuk konularında danışmanlık hizmeti verebilirler. Bu sınırlama yabancı avukatlık ortaklığında çalışan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı ya da yabancı avukatları da kapsar. Bu nev’i avukatlık ortaklıkları için ortakların baroya kayıtlı olması şartı aranmaz. Bu kuralın uygulanması mütekabiliyet esasına bağlıdır.

Ana sözleşmesi tip ana sözleşmeye uygun olarak düzenlenen avukatlık ortaklığı, kurucuların kayıtlı bulunduğu baro yönetim kurulu tarafından Baro Avukatlık Ortaklığı Siciline yazılmasıyla tüzel kişilik kazanır. Yazılma istemi, ancak Kanuna ve tip ana sözleşmeye aykırılık gerekçesiyle reddedilebilir. Bu durumda 8’inci madde hükümleri kıyasen uygulanır. Ana sözleşmenin bir örneği Türkiye Barolar Birliği’ne gönderilir.

a) Ortakların Hak ve Borçları

1. Ortaklık payları ve oranları serbestçe belirlenir. Ortakların payı, ancak ortaklara veya avukat olan üçüncü kişilere devredilebilir. Ortakların pay devrinin sözleşme ile yasaklanması veya ortakların pay devrine onay vermemeleri, mirasçının avukat olmaması ya da ortaklığı kabul etmemesi, ortağın emeklilik veya sağlık nedenleri ile avukatlığı bırakması, baro levhasından silinmesi, meslekten çıkması veya çıkarılması, ortaklıktaki payına haciz konulması halinde ortaklık payı gerçek değeri üzerinden diğer ortaklar tarafından payları oranında alınır. Bu işlemlerin üç ay içerisinde sonuçlandırılmaması halinde, yönetmelikteki tasfiye hükümleri uygulanır.

2. Vekaletnameler ortaklık adına düzenlenir. Ortaklık iş veya davayı takip edecek avukatlara yetki belgesi verir.

3. Avukatlık ortaklığı, amacın dışında hak ve mal edinemez, üçüncü kişilerle ortaklık kuramaz, tüzel kişilerin paylarını alamaz. Ortaklar; birden fazla avukatlık ortaklığının ortağı

olamaz, ortaklığın bürosu dışında büro edinemez ve bağımsız olarak dava ve iş takip edemezler.

4. Avukatlık ortaklığı; ortaklarının ve çalışan avukatların avukatlık ile ilgili her türlü işlem, eylem ve borçlarından dolayı bunlarla birlikte müştereken ve müteselsilen sınırsız sorumludur. Ortakların ve ortaklıkta çalışan avukatların mesleki görevlerinden dolayı, Avukatlık Kanunu ve meslek kurallarına göre sorumlulukları saklıdır. Avukatlık ortaklıkları hakkında da bu Kanundaki disiplin işlem ve cezaları uygulanır.

5. Defter ve kayıtlarının tutulmasından ortaklığın yönetim ve temsili ile görevli ortak sorumludur. Avukatlık ortaklığı; iş ve dava defteri, pay defteri, karar defteri, gelir-gider defteri ve demirbaş defteri tutmak zorundadır.

b) Uyuşmazlıkların Çözümü

Avukatların birlikte çalışmalarından veya avukatlık ortaklığında; ortakların kendi aralarında ve ortaklıkla ilgili her türlü uyuşmazlıklar ile ortaklık pay devir ve intikalinde bedele ilişkin olarak üçüncü şahıslarla aralarında çıkacak anlaşmazlıklar Hukuk usulü muhakemeleri kanunun tahkime ilişkin hükümler uygulanarak, bu Kanun ve yönetmelik hükümlerine göre çözümlenir.

c) Avukatlık ortaklığı tip ana sözleşmesinde bulunması gereken; ortakların kimlik bilgileri, ortaklığın unvanı ve adresi, ortaklık payları, ortaklar arasındaki ilişkiler, iş ve davalarla ilgili iş bölümü, yönetici ortakların yetkileri, ortaklığın yönetimi ve temsili, ortaklar kurulu, kurulun görev ve yetkileri, gelir ve giderin paylaşılması, denetim, ortaklıktan çıkma, çıkarılma, pay devri, ortaklığın sona ermesi, fesih, infisah ve tasfiye gibi hususların esas, şekil ve şartları Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu'nca hazırlanıp Adalet Bakanlığı'nca onaylanarak Resmi Gazete'de ilan edilen yönetmelikte düzenlenir.

AVUKAT BÜROSUNDA ÇALIŞABİLECEK KİŞİLER :

MADDE 45 – (Değişik; 2.5.2001, 4667/31) Avukatlar ve avukatlık ortaklıkları, bürolarında yalnız avukatlık mesleği için gerekli olan yardımcı elemanları çalıştırabilirler.

Hakimliğe ve avukatlığa engel suçlardan biri ile hükümlü olanlar veya avukatlıktan yasaklananlarla her ne şekilde olursa olsun işbirliği edilemez veya bu gibiler büroda çalıştırılmaz.

(Değişik; 2.5.2001, 4667/31) Yukarıdaki hükümlere aykırı hareket eden avukat, ilk defasında işten, tekrarında meslekten çıkarma; avukatlık ortaklığı ilk defasında işten çıkarma, tekrarında ise avukatlık ortaklığı sicilinden silinme cezası ile cezalandırılır.

İŞLERİN STAJYER veya SEKRETERLE TAKİBİ, DAVA DOSYALARININ İNCELENMESİ ve DOSYADAN ÖRNEK ALMA :

MADDE 46 - (Değişik; 2.5.2001, 4667/32) Avukat, işlerini kendi sorumluluğu altındaki stajyeri veya yanında çalışan sekreteri eliyle de takip ettirebilir, fotokopi veya benzeri yollarla örnek alabilir. Avukatın onanmasını istemediği örnekler harca tabi değildir.

Avukat veya stajyer, vekaletname olmaksızın **her türlü hazırlık soruşturma evrakı**, dava ve takip dosyalarını inceleyebilir. Bu inceleme isteğinin ilgililerce yerine getirilmesi zorunludur. Vekaletname ibraz etmeyen avukata dosyadaki kağıt veya belgelerin örneği veya fotokopisi verilmez.

ÇEKİŞMELİ HAKLARI EDİNME YASAĞI :

MADDE 47 – Avukat el koyduğu işlere ait çekişmeli hakları edinmekten veya bunların edinilmesine aracılıktan yasaktır. Bu yasak, işin sona ermesinden itibaren bir yıl sürer.

Birinci fıkra hükmü, avukatın ortaklarını ve yanında çalıştırdığı avukatları da kapsar.

(Ek; 2.5.2001,4667/33) Ancak, 164'üncü madde hükmü saklıdır.

AVUKATA ÇIKAR KARŞILIĞINDA İŞ GETİRME :

MADDE 48 - Avukat veya iş sahibi tarafından vaadolunan veya verilen bir ücret yahut herhangi bir çıkar karşılığında avukata iş getirmeye aracılık edenler ve aracı kullanan avukatlar altı aydan bir yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır.

Bu eylemi yapanlar memur iseler, verilecek hapis cezası bir yıldan aşağı olamaz.

AVUKATLARIN RESMİ KILIĞI :

MADDE 49 - Avukatlar, mahkemelere, Türkiye Barolar Birliği'nin belirteceği resmi kılıkla çıkmak zorundadır.

BAROYA ve AVUKATLARA AYRILACAK YER :

MADDE 50 - Her adalet dairesinde, bölgesinde bulunduğu baro için, her mahkeme salonunda ve icra dairesinde ise avukatlar için ihtiyaca yetecek nitelikte yer ayrılması zorunludur.

(Ek; 2.5.2001,4667/34) Ayrıca her cezaevinde ve kolluk biriminde mesleğin onuruna ve önemine uygun bir görüşme yeri ayrılır. Bu yerlerin bakım ve onarımı ilgisine göre Adalet ve İçişleri Bakanlıklarınca yaptırılır.

DANIŞMA YAPILMASI UYGUN OLMAYAN YERLER :

MADDE 51 - Avukatlar, baroda yazılı olan bürolardan başka yerlerde, mahkeme salonunda veya adalet binasının başka bir yerinde iş sahipleri ile hukuki danışmada bulunmaktan ve iş kabul etmekten yasaklıdır.

Yukarıdaki fıkra hükmü, avukatın özel olarak çağırıldığı hallerde uygulanmaz.

DOSYA TUTMAK :

MADDE 52 - Avukat, üzerine aldığı her iş yahut yazılı mütalaasına başvuru her husus hakkında düzenli dosya tutmak zorundadır.

Avukat, kendisi tarafından yazılan veya taslağı yapılan her belgeyi imzalamakla yükümlüdür.

GÖRÜŞMELERE AİT TUTANAK :

MADDE 53 - Avukat, iş için yaptığı görüşmelerden gerekli saydıklarını bir tutanakla tespit eder. Tutanağın altı, görüşmede bulunanlar tarafından imzalanır.

SİCİL CÜZDANLARI :

MADDE 54 - Levhada yazılı olan her avukatın bağlı olduğu baroda, Türkiye Barolar Birliği'nden gönderilen örneğe göre düzenlenerek bir sicil cüzdanı bulunur. Bu cüzdan gizlidir; ancak sahibi veya vekalet vereceği başka bir avukat tarafından her zaman görülebilir ve gerekli not alınabilir.

Bir barodan diğerine nakil halinde, cüzdan, nakledilen baro başkanlığına gönderilir.

REKLAM YASAĞI :

MADDE 55 - Avukatların iş elde etmek için, reklam sayılabilecek her türlü teşebbüs ve harekette bulunmaları ve özellikle tabelalarında ve basılı kağıtlarında avukat ünvanı ile akademik ünvanlarından başka sıfat kullanmaları yasaktır.

(Ek; 2.5.2001, 4667/35) Bu yasak, ortak avukat bürosu ve avukatlık ortaklığı hakkında da uygulanır.

Yukarıdaki yasaklara ilişkin esaslar Türkiye Barolar Birliği'nce düzenlenecek yönetmelikle belirlenir.

ÖRNEK ÇIKARABİLME ve TEBLİGAT YAPABİLME HAKKI :

MADDE 56 - Usulüne uygun olarak düzenlenen ve avukata verilmiş olan vekaletname 52'nci maddede yazılı dosyada saklanır. Avukat, bu vekaletnamenin örneğini çıkarıp aslına uygunluğunu imzası ile onaylayarak kullanabilir. Avukatın çıkardığı vekaletname örnekleri bütün yargı mercileri resmi daire ve kurumlar ile gerçek ve tüzel kişiler için resmi örnek hükmündedir.

Asıllarının verilmesi kanunda açıkça gösterilmeyen hallerde avukatlar, takip ettikleri işlerde, aslı kendilerinde bulunan her türlü kağıt ve belgelerin örneklerini kendileri onaylayarak yargı mercileri ile diğer adalet dairelerine verebilirler. **Avukat tarafından verilen bu örnekler resmi örnek sayılır ve karşı tarafça nedenleri gösterilerek itiraz edilmedikçe, yargı mercilerince bu evrakların asılları istenemez.**

Aslı olmayan vekaletname ve diğer kağıt ve belgelerin örneğini onaylayan yahut aslına aykırı örnek veren avukat üç yıldan altı yıla kadar ağır hapis cezası ile cezalandırılır.

Avukatlar, vekaletname aldıkları işlerde, ilgili yargı mercii aracılığıyla ve bu yargı merciinin tebligat konusunda bir kararı olmaksızın, diğer tarafa adli kağıt ve belge tebliği edebilirler. Tebliğ edilen kağıt ve belgelerin birer nüshası, gerekli harç, vergi ve resim ödenmek şartıyla, ilgili yargı merciinin dosyasına konur.

(Ek; 2.5.2001, 4667/36) Avukatlar veya avukatlık ortaklığı başkasını tevkil etme yetkisini haiz oldukları bütün vekaletnamelerini kapsayacak şekilde bir başka avukata veya avukatlık ortaklığına vekaletname yerine geçen yetki belgesi verebilir. Bu yetki belgesi vekaletname hükmündedir.

(Ek; 2.5.2001, 4667/36) **Dava ve icra takibi için kullanılacak** vekaletnameler Türkiye için tek tip olup, vekaletnamenin biçim ve içeriği Türkiye Barolar Birliği (ile Türkiye Noterler Birliği> metinden çıkacak) tarafından hazırlanır **ve avukat huzurunda vekil eden tarafından imza edilerek düzenlenir. Vekaletnamenin alınmasına ilişkin diğer hususlar yönetmelikte gösterilir.**

AVUKATA KARŞI İŞLENEN SUÇLAR :

MADDE 57 - Görev sırasında veya yaptığı görevden dolayı avukata karşı işlenen suçlar hakkında, bu suçların hakimlere karşı işlenmesine ilişkin hükümler uygulanır.

SORUŞTURMAYA YETKİLİ CUMHURİYET SAVCISI :

MADDE 58 - (Değişik, 2.5.2001, 4667/37) Avukatların avukatlık veya Türkiye Barolar Birliği ya da baroların organlarındaki görevlerinden doğan veya görev sırasında işledikleri suçlardan dolayı haklarında soruşturma, Adalet Bakanlığı'nın vereceği izin üzerine, suçun işlendiği yer Cumhuriyet Savcısı tarafından yapılır. **Avukat yazıhaneleri, konutları ve fiilen kendi kullanımında olan otomobilleri** ancak mahkeme kararı ile ve kararda belirtilen olayla ilgili olarak Cumhuriyet Savcısı denetiminde ve baro temsilcisinin katılımı ile aranabilir. **Her ne sebeple olursa olsun**, ağır cezayı gerektiren suçüstü halleri dışında avukatın üzeri **ve çantası** aranamaz.

Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu ile Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nun duruşmanın inzibatına ilişkin hükümleri saklıdır. Şu kadar ki, bu hükümlere göre avukatlar tutuklanmayacağı gibi, haklarında (hafif- **çikti**) hapis veya(hafif- **çikti**) para cezası da verilemez.

KOVUŞTURMA İZİNİ, SON SORUŞTURMANIN AÇILMASI KARARI ve DURUŞMANIN YAPILACAĞI MAHKEME:

MADDE 59 - 58'inci maddeye göre yapılan soruşturmaya ait dosya Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğüne tevdi olunur. İnceleme sonunda kovuşturma yapılması gerekli görüldüğü takdirde dosya, suçun işlendiği yer ağır ceza mahkemesine en yakın bulunan Ağır Ceza Mahkemesi Cumhuriyet Savcılığına gönderilir.

Cumhuriyet Savcısı beş gün içinde, iddianamesini düzenleyerek dosyayı son soruşturmanın açılmasına veya açılmasına yer olmadığına karar verilmek üzere Ağır Ceza Mahkemesine verir.

İddianamenin bir örneği, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun hükümleri uyarınca, hakkında kovuşturma yapılan avukata tebliğ olunur. Bu tebliğ üzerine avukat, kanunda yazılı süre içinde bazı delillerin toplanmasını ister veya kabule değer bir istemde bulunursa nazara alınır, gerekirse soruşturma başkan tarafından derinleştirilir.

Haklarında son soruşturmanın açılmasına karar verilen avukatın duruşmaları, suçun işlendiği yer Ağır Ceza Mahkemesinde yapılır. (Ek; 2.5.2001, 4667/38) Durum avukatın kayıtlı olduğu baroya bildirilir.

İTİRAZ HAKKI :

MADDE 60 - 59 uncu maddede yazılı mahkemelerin tutuklama ve salıvermeye yahut son soruşturmanın açılmasına yer olmadığına dair kararlarına karşı Cumhuriyet Savcısı veya sanık tarafından genel hükümler uyarınca itiraz olunabilir.

Bu itiraz, suçun işlendiği yer Ağır Ceza Mahkemesi hariç olmak üzere, itiraz edilen kararı veren mahkemeye en yakın Ağır Ceza Mahkemesinde incelenir.

AĞIR CEZAYI GEREKTİREN SUÇÜSTÜ HALİ :

MADDE 61 – (Değişik; 2.5.2001, 4667/39) Ağır cezayı gerektiren suç üstü halinde hazırlık soruşturması bizzat Cumhuriyet Savcısı tarafından genel hükümlere göre yapılır.

GÖREVİ SAVSAKLAMA ve KÖTÜYE KULLANMA :

MADDE 62 - Bu kanun ve diğer kanunlar gereğince avukat sıfatıyla veya Türkiye Barolar Birliği'nin yahut baroların organlarında görevli olarak kendisine verilmiş bulunan görev ve yetkili ihmal veya kötüye kullanan avukat Yeni Türk Ceza Kanununun 257. maddesi gereğince cezalandırılır.

AVUKATLIK YETKİLERİNİN BAŞKALARI TARAFINDAN KULLANILMAMASI

MADDE 63 - Baro levhasında yazılı bulunmayanlar ve işten yasaklanmış olan avukatlar, şahıslarına ait olmayan dava evrakını düzenleyemez, icra işlemlerini takip edemez ve avukatlara ait diğer yetkileri kullanamazlar. Baro levhasında yazılı bulunmayanlar avukatlık ünvanını da taşıyamazlar. (Ek; 2.5.2001, 4667/40) Şu kadar ki; baro levhasındaki kaydı 20 yılı dolandıktan, bürosunu kapatarak vergi kaydını sildiren avukatlar durumları hakkında bilgi vermek ve baroya karşı görev ve yükümlülüklerini yerine getirmek koşuluyla sadece avukat ünvanını kullanabilirler.

Birinci fıkra hükmüne aykırı eylemde bulunanlar onaltı yaşından büyükler için belirlenen asgari ücretin bir aylık miktarından altı aylık miktarına kadar para cezasına ve altı aydan bir yıla kadar hapis cezasına mahkum edilirler.

Avukatlık yapmak yetkisini taşımadıkları halde muvazaalı yoldan alacak devralarak ve kanunların tanıdığı başka hakları kötüye kullanarak avukatlara ait yetkileri kullananlar bir yıldan üç yıla kadar hapis ve onaltı yaşından büyükler için belirlenen asgari ücretin beş aylık miktarından bir yıllık miktarına kadar para cezasıyla cezalandırılırlar.

Mahkemeler, İcra ve İflas daireleri ve barolar, bu maddenin kapsamına giren bir olayı öğrenince Cumhuriyet Savcılığına bildirmek zorundadırlar. Yapılacak kovuşturma sonucu Cumhuriyet Savcısı tarafından baroya bildirilir.

BARO YÖNETİM KURULUNA KARŞI ÖZEL GÖREVLER :

MADDE 64 - Denetleme ve şikayetle ilgili meselelerde avukat, bu kanunda gösterilen meslek sırrını saklama yükümlülüğüne aykırı düşmedikçe, baro başkanına veya yönetim kuruluna yahut bunlar tarafından görevlendirilen üyelerden birine bilgi vermek ve istek üzerine dosyaları göndermek, dinlenmek üzere çağrıldığı hallerde baro başkanı, yönetim kurulu veya bu kurul üyelerinden birinin davetine uymak zorundadır.

(Değişik 22.1.1986, 3256/8) Birinci fıkrada yazılı zorunluluğa uymayan avukat hakkında, Baro Yönetim Kurulu, on bin liradan yüz bin liraya kadar para cezası verebilir. Bu ceza her davet ve isteğe uymama halinde verilebilir. Ancak, gönderilen yazıda, davet ve isteğe uymama halinde para cezası verileceğinin belirtilmiş olması şarttır.

Bu para cezasına karşı, tebliğinden itibaren on beş gün içinde, Baro disiplin kuruluna itiraz olunabilir. Baro disiplin kurulunun kararı kesindir.

Yukarıdaki fıkralar gereğince hükmedilen para cezaları, bu kanunun disiplin cezalarına ilişkin hükümlerine göre tahsil edilir ve baroya irat yazılır.

BARO KESENEĞİNİ ÖDEMEMEKTE DİRENME :

MADDE 65 – (Değişik; 2.5.2001, 4667/41) Genel Kurul’ca belirlenen yıllık kesenek, **aksi kararlaştırılmamış ise** her yılın Ocak ve Temmuz aylarında iki eşit taksitte ödenir. Süresi içinde ödenmeyen yıllık keseneğe **amme alacaklarına uygulanan oranda ve miktarda gecikme** zammı uygulanır.

Yıllık keseneği tebligata rağmen kabule değer bir sebep olmaksızın ödememekte direnen avukatların ve avukatlık ortaklarının adları,tebligat üzerine sebep bildirmiş ve gösterdiği sebep kabule değer görülmemiş ise bu durumun, kendisine baroda kayıtlı adresine ,adres değişikliği olmuş ve baroya bildirilmemiş ise tebligat yasasının 35.maddesi hükmüne göre yapılacak tebligatı takiben 7 gün içinde ödenmemiş olması halinde, avukatın ayrıca savunması da alınmaksızın yönetim kurulu kararıyla borçlarını gecikme zammıyla birlikte ödeyinceye kadar, levha ve sicilden silinir ve durum ilgili yerlere bildirilir. Bu durumda olan avukat ve avukatlık ortaklarının borçları yasal yollardan alınır.

YEDİNCİ KISIM BARO LEVHASI ve AVUKATLAR LİSTESİ

LEVHAYA YAZILMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ :

MADDE 66 - Her avukat, bölgesi içinde sürekli olarak avukatlık edeceği yerin baro levhasına yazılmakla yükümlüdür.

Baro levhasına yazılabilecek avukat sayısı, Baro bölgesi nüfusunun binde birinden fazla olamaz. Baro bölgesi içinde her kaza merkezindeki serbest avukatlık faaliyetinde bulunacak avukat sayısında 3 den aşağı olmamak üzere aynı oran uygulanır. Artık rakamlar bulunması halinde artık rakamın en yakını olan asıl sayıya itibar edilir.

Bir baro levhasına yazılmış olan avukat, sürekli olmamak şartıyla, memleketin her yerinde avukatlık yapmaya yetkilidir.

AVUKATLIĞIN SÜREKLİ OLARAK BAŞKA BÖLGEDE YAPILMASI :

MADDE 67 - Bir avukat, levhasında yazılı bulunduğu baro bölgesi dışında sürekli olarak avukatlık eder veya disiplin cezası gerektiren bir eylemde bulunursa, o yer barosu yönetim kurulu tarafından bu konuda düzenlenecek tutanak, gereken işlem yapılmak üzere, avukatın levhasında yazılı olduğu baroya gönderilir.

BAŞKA BAROYA NAKLİ :

MADDE 68 - Bir barodan diğer baroya nakil hakkındaki istekler, levhasına yazılmak istenen baro yönetim kuruluna yazı ile yapılır.

Nakil dilekçelerine hangi belgelerin ekleneceği ve nakilde ne gibi usullerin uygulanacağı yönetmelikte gösterilir.

NAKİLLE İLGİLİ İNCELEME ve İSTEMİN KABULÜ :

MADDE 69 - Nakil isteği ile başvuru baronun yönetim kurulu, istekte bulunan avukat hakkında gerekli gördüğü her türlü inceleme ve işlemleri yapar ve özellikle avukatın disiplin kovuşturması altında olup olmadığını, ödenecek borcu bulunup bulunmadığını levhasına yazılı olduğu barodan sorar. Disiplin kovuşturmasının sonuçlanmasından veya avukatın baroya borçlarını ödemesinden evvel hiçbir işlem yapılamaz.

Nakil isteminin kabulü halinde verilecek karar, nakledilen baro yönetim kurulu tarafından Türkiye Barolar Birliği ve avukatın ayrıldığı baroya derhal bildirilir.

NAKİL İSTEMİNİN REDDİ:

MADDE 70 - Nakil isteminin, levhasına yazılmak için başvuru baroca reddi halinde, nakil isteğinde bulunan avukat, bu kararın kendisine tebliğinden itibaren on beş gün içinde Türkiye Barolar Birliği'ne itiraz edebilir.

Baro yönetim kurulu, nakil isteminin baroya varışı tarihinden itibaren bir ay içinde bir karar vermezse istem reddedilmiş sayılır. Bu halde bir aylık sürenin bitiminden itibaren on beş gün içinde ilgili, Türkiye Barolar Birliği'ne itiraz edebilir.

Türkiye Barolar Birliği'nin itiraz üzerine vereceği kararlar kesin olup bu kararlara karşı ilgili tarafından idari yargı merciine başvurulabilir.

Türkiye Barolar Birliği itiraz dilekçesinin varışı tarihinden itibaren üç ay içinde bir karar vermezse itiraz reddedilmiş sayılır.

Türkiye Barolar Birliği itirazın kabulü hakkındaki kararını, avukatın naklettiği ve ayrıldığı barolara derhal bildirir.

(Değişik; 2.5.2001, 4667/42) LEVHADAN ve
AVUKATLIK ORTAKLIğI SİCİLİNDEN SİLME :

MADDE 71- (Değişik; 2.5.2001, 4667/42) Levhadan silme ve avukatlık ortaklığı sicilinden silme kararını avukatın veya avukatlık ortaklığının kayıtlı olduğu baronun yönetim kurulu verir.

Bu karardan önce avukatın yazılı cevabı istenmekle birlikte kendisinin dinlenmesi veya dinlenmek üzere yapılan çağrıya süresi içinde uymamış olması şarttır. Avukatlık ortaklığı hakkında da karar verilmesi için ortaklık tarafından görevlendirilecek bir ortağın dinlenmesi veya yapılan çağrıya uyulmamış olması gereklidir.

Levhadan ve avukatlık ortaklığı sicilinden silme kararı gerekçeli olarak verilir. Bu karara karşı avukat veya avukatlık ortaklığı tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde Türkiye Barolar Birliği'ne itiraz edebilir. **Türkiye Barolar Birliği, itiraz üzerine dosya üzerinde gerekli incelemeleri yaptıktan sonra, itirazı kabul veya reddeder; inceleme ve karar süresi, dosyanın Türkiye Barolar Birliğine ulaşmasından itibaren bir ayı geçemez. Bir ay içinde karar verilmemiş olması halinde itiraz red edilmiş sayılır.**

8. maddenin altıncı fıkrası hükmü burada da kıyasen uygulanır.

Levhadan ve avukatlık ortaklığı sicilinden silme kararı kesinleşinceye kadar ilgili avukatın veya avukatlık ortaklığı avukatlık faaliyetini devam ettirme hakkına sahiptir. Şu kadar ki; levhadan silme ve avukatlık ortaklığı sicilinden silme kararı kesinleşinceye kadar avukat veya avukatlık ortaklığının görevini sürdürmesinde sakıca görülmesi halinde baro

yönetim kurulunun istemi ile baro disiplin kurulu avukatı veya avukatlık ortaklığını geçici olarak işten yasaklayabilir.

LEVHADAN SİLİNMEYİ GEREKTİREN HALLER :

MADDE 72 - Aşağıdaki hallerde avukatın adı levhadan silinir :

- a) Avukatlığa kabul için bu kanunun aradığı şartların sonradan kaybedilmiş olması,
  - b) Ruhsatnamenin verildiği tarihte onun verilmemesini gerekli kılan sebeplerin varlığının sonradan tespit edilmiş bulunması,
  - c) (Değişik; 2.5.2001, 4667/43) Üç ay içinde baro bölgesinde bir büro açılmamış olması veya büronun kapatılmış yahut baro bölgesi dışına nakledilmiş bulunması, uyarıya rağmen kayıtlı olduğu baro dışında sürekli olarak avukatlık yapan avukatın çalışmasını sürdürdüğü baroya kaydını yaptırmaması,
  - d) (Değişik; 2.5.2001, 4667/43) Baro ve Türkiye Barolar Birliği yıllık keseneklerinin veya staj kredilerinin tebligata rağmen geri ödenmemesi,
  - e) Avukatın, meslekten isteği ile ayrılmış olması,
  - f) **Sigorta primlerinin yasasında gösterilen ödeme süreleri üzerinden altı ay geçmiş olmasına rağmen ödenmemesi,**
  - g) (Ek; 22.1.1986, 3256/9) 10 uncu maddedeki engele rağmen levhaya yazılmış olması,
- (Ek; 22.1.1986, 3256/9) Şu kadar ki, staj sırasında mesleğin onuru ile bağdaşması mümkün olmayan işler müstesna olmak üzere, 11 inci maddede sayılan işlerden biri ile uğraştığı, ruhsatnamenin verildiği tarihten itibaren 5 yıl geçtikten sonra anlaşılan avukat, staj süresi içinde elde ettiği ödemelerin veya gelirlerin tutarının üç katını Baroya ödediği takdirde levhaya yeniden yazılır.
- (Ek; 22.1.1986, 3256/9) Baroya bildirilen büro terk edilmiş ve yenisi bildirilmemiş ise, 71'inci maddeye göre avukatın dinlenmek üzere çağrılmasından vazgeçilebilir.

LEVHAYA YENİDEN YAZILMA HAKKI :

MADDE 73 - 72'nci maddeye göre levhadan silinmeyi gerektiren hallerin sona erdiğini ispat eden avukat, levhaya yeniden yazılmak hakkını kazanır. Şu kadar ki, baro yönetim kurulu, gerekli gördüğü hallerde, sebeplerini de açıklamak suretiyle, levhaya yeniden yazılma talebinde bulunanı, ilk yazılmaya esas olan şartların hepsinin veya bir kısmının varlığını ispatla zorunlu tutulabilir.

Ruhsatname verilmesi hükmü ayrıık olmak üzere, bu kanunun 7, 8 ve 9'uncu maddeleri levhaya yeniden yazılma istemlerinde de kıyas yolu ile uygulanır.

Levhaya yeniden yazılmasına evvelce dahil olduğu baro tarafından karar verilen avukattan yeniden giriş keseneği alınmaz.

(BİR DAHA YAZILMAMAK ÜZERE-KELİMELERİ METİNDEN ÇIKARILDI) LEVHADAN SİLİNME :

MADDE 74 - Cezai veya disipline ilişkin bir karar sonunda meslekten çıkarılanlarla 5'inci maddenin (a) bendinde yazılı suçlardan kesin olarak hüküm giyenlerin ruhsatnamesi Baro Yönetim Kurulu'nca geri alınarak iptal ve adları bir daha yazılmamak üzere levhadan silinir.

Bu işlemin uygulanması, kararın kesinleşmiş olmasına bağlıdır.

(Değişik; 2.5.2001, 4667/44) Baro Yönetim Kurullarının bu maddeye dayanarak verdiği karara karşı avukat, kararın kendisine tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde Türkiye Barolar Birliği'ne itiraz edebilir. Türkiye Barolar Birliği'nin itiraz üzerine verdiği kararlar Aday, bu karara karşı, tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde, kararı veren baro vasıtasıyla Türkiye Barolar Birliğine itiraz edebilir. Baro tarafından adaya, itiraz tarihini tespit eden bir belge verilir. Bu belge hiçbir vergi, harç ve resme tabi değildir.

Türkiye Barolar Birliği, itiraz üzerine dosya üzerinde gerekli incelemeleri yaptıktan sonra, itirazı kabul veya reddeder; **inceleme ve karar süresi, dosyanın Türkiye Barolar Birliğine ulaşmasından itibaren bir ayı geçemez. Bu süre içinde karar verilmemiş olması halinde itiraz red edilmiş sayılır.**

AVUKATLAR LİSTESİ :

MADDE 75 - (Değişik; 22.1.1986, 3256/10) Baro yönetim kurulu, üç yılda bir bölgesi içinde bulunan ve baro levhasında yazılı olan bütün avukatların bir listesini son yılın 31 Aralık tarihine kadar düzenler. Listeye her avukatın alfabe sırasıyla adı, soyadı, büro ve konut adresi yazılır. (Değişik 2.5.2001, 4667/45) Birlikte çalışan avukatların büroları ve avukatlık ortaklıkları listede ayrıca belirtilir. Levhadaki değişiklikler her yıl sonunda düzenlenecek ek listede gösterilir.

Bu listenin düzenlenme şekli Türkiye Barolar Birliği'nce tespit edilir.

Listenin düzenlenmesinden sonra baro levhasına yazılanlara, yeni listenin düzenlenmesine kadar kullanılacak geçici bir belge verilir.

Listeden Anayasa Mahkemesine, Yüksek Mahkemelere, Adalet Bakanlığına, Türkiye Barolar Birliğine, diğer barolara, baronun bölgesi içinde bulunan mahkemelerle Cumhuriyet Savcılıklarına, en büyük idare amirine, diğer yargı mercilerine, noterlere ve icra ve iflas dairelerine yeteri kadar gönderilir.

SEKİZİNCİ KISIM BAROLAR BİRİNCİ BÖLÜM GENEL HÜKÜMLER

BAROLARIN KURULUŞ ve NİTELİKLERİ :

Madde 76 - Barolar; avukatlık mesleğini geliştirmek, meslek mensuplarının birbirleri ve iş sahipleri ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni sağlamak; meslek düzenini, ahlâkını, saygınlığını, hukukun üstünlüğünü, insan haklarını savunmak ve korumak, avukatların ortak ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla tüm çalışmalarını yürüten, tüzel kişiliği bulunan, çalışmalarını demokratik ilkelere göre sürdüren kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarıdır.

(Değişik; 18.6.1997, 4276/3) Barolar, kuruluş amaçları dışında faaliyette bulunamazlar.

(Değişik; 2.5.2001, 4667/46) Protokolde barolar **İl Cumhuriyet Başsavcısını, ilçe baro temsilcileri ilçe cumhuriyet başsavcısını, takip eden ilk sırada yer alır.**

BARONUN KURULMASI, ORGANLARININ GÖREVDEN UZAKLAŞTIRILMASI ve GÖREVLERİNE SON VERİLMESİ :

MADDE 77 - (Değişik; 2.5.2001, 4667/47) Bölgesi içinde en az otuz avukat bulunan her il merkezinde bir baro kurulur. Kurulmuş olan barolarda avukat sayısının otuzun altına düşmesi halinde de ikinci fıkra hükmü uygulanır.

(Değişik; 2.5.2001, 4667/47) Baro kurulmayan yerlerin en yakın baroya bağlanmasına veya bunların birleştirilerek bir baro kurulmasına ve merkezlerinin belirlenmesine Türkiye Barolar Birliği karar verir. Türkiye Barolar Birliği yeni kurulacak baro bölgesinde bürosu bulunan levhaya kayıtlı avukatların listesini düzenleyerek bunlardan en kıdemli avukatı, yeni baroyu kurmakla görevlendirilir. Görevli avukatın seçeceği ve başkanlığını yapacağı dört kişilik kurucu kurul en geç altı ay içinde yeni baronun kuruluşunu tamamlar ve Türkiye Barolar Birliği'ne bildirir. Baro Yönetim Kurulu'nun yedekleri ile birlikte istifa etmesi halinde baroyu üç ay içinde seçime götürmek kaydıyla aynı kurul oluşturulur.

(Değişik; 2.5.2001, 4667/47) Barolar, kuruluşlarını Türkiye Barolar Birliği'ne bildirmekle tüzel kişilik kazanırlar.

(Değişik; 2.5.2001, 4667/47) Türkiye Barolar Birliği, kuruluşu Adalet Bakanlığı'na bildirir.

(Değişik; 18.6.1997, 4276/4) Amaçları dışında faaliyet gösteren barolar ile Türkiye Barolar Birliği sorumlu organlarındaki **görevlilerin** görevlerine son verilmesine ve yerlerine yenilerinin seçilmesine, Adalet Bakanlığı'nın veya buldukları yer Cumhuriyet Başsavcılığının istemi üzerine, o yerdeki Asliye Hukuk Mahkemesince basit usule göre yargılama yapılarak karar verilir ve dava en geç üç ay içinde sonuçlandırılır.

Görevlerine son verilen organlardaki **görevlilerin** yerine **yedekleri aldıkları oy sayısına göre görevlendirilir, Yedekler de kalmamış ise** en geç bir ay içerisinde yenileri seçilir. Yeni seçilenler eskilerin süresini tamamlarlar.

7.fıkra tamamen çıkarıldı.

Görevlerine son verilen organ üyelerinin kanunda yazılı ceza sorumlulukları saklıdır. Bu organların yukarıdaki fıkra gereğince görevlerine son verilmesine neden olan tasarrufları hükümsüzdür.

(Değişik; 18.6.1997, 4276/4) Ancak, milli güvenliğin, kamu düzeninin, suç işlenmesini veya suçun devamını önlemenin yahut yakalamanın gerektirdiği hallerde gecikmede sakınca varsa, barolar ile Türkiye Barolar Birliği, vali tarafından faaliyetten men edilebilir. Faaliyetten men kararı, yirmi dört saat içinde görevli hakim onayına sunulur. Hakim, kararını kırk sekiz saat içinde açıklar; aksi halde, bu idari karar kendiliğinden yürürlükten kalkar.^{5[7]}

Göreve son verme ve görevden uzaklaştırma hükümleri Baro Genel Kurulu hakkında uygulanmaz.

GÖREVLER İÇİN ÖDEME ve BİR KİŞİDE BİRLEŞEMEYECEK GÖREVLER :

MADDE 78 - Baro başkanlığı, başkanlık divanı, yönetim, denetleme(ve-çıktı), disiplin kurulları üyelikleri, oluşturulan komisyonlarda görevlendirilen üyeler ile baro menfaatlerini gözetme, temsil ve savunma hususunda avukatlara verilen işler için **baro genel kurul kararıyla belirlenen miktarlarda huzur hakkı veya ücret verilebilir.**

Yolculuk ve ikamet giderleriyle diğer zaruri giderler baro kasasından ödenir.

^{5[7]} Bu fıkra 18.6.1997 tarih ve 4276 sayılı Kanununun 4 üncü maddesiyle dokuzuncu ve onuncu fıkraların birleştirilmesi suretiyle dokuzuncu fıkra olarak yeniden düzenlenmiş ve metne işlenmiştir.

Baro başkanlığı, baro yönetim ve disiplin kurulu üyelikleri ve denetçilik bir kişide birleşemez.

(Değişik 2.5.2001, 4667/48) Şu kadar ki, levhada yazılı avukat sayısı kırktan az olan barolarda disiplin kurulu üyeliği ile denetçilik bir kişide birleşebilir.

İKİNCİ BÖLÜM BAROLARIN ORGANLARI^{6[8]}

ORGANLAR

MADDE 79 - Baroların organları şunlardır :

1. Baro Genel Kurulu,
2. Baro Yönetim Kurulu,
3. Baro Başkanlığı,
4. Baro Başkanlık Divanı,
5. Baro Disiplin Kurulu,
6. Baro Denetleme Kurulu.

I - BARO GENEL KURULU :

KURULUŞU :

MADDE 80 - Baro Genel Kurulu, baronun en yüksek organı olup levhada yazılı bulunan bütün avukatlardan kurulur.

GÖREVLERİ :

MADDE 81 - Genel Kurulun görevleri şunlardır:

1. Yönetim, Disiplin ve Denetleme Kurulları üyeleri ile Baro Başkanını ve Türkiye Barolar Birliği delegelerini seçmek,

2. (Değişik; 2.5.2001, 4667/49) Levhaya, avukatlık ortaklığı siciline yazılacakların giriş keseneğini avukatlar için en az ikibin en çok sekiz bin, avukatlık ortaklıkları için en az yirmibin en çok seksenbin; yıllık keseneği de avukatlar için en az bin en çok dörtbin, avukatlık ortaklıkları için en az onbin en çok kırkbin gösterge rakamının her yıl bütçe kanununda devlet memurları için belirlenen maaş katsayısının çarpımı ile elde edilecek miktar oranında tespit etmek ve bunların ödeneceği tarihleri belirlemek.

2/a. Baroya naklen gelecek avukatlardan baro giriş ödeneği miktarını geçmemek üzere alınacak nakil ücreti miktarını belirlemek.

3. Yönetim kurulunun, baronun gelir ve giderleri ile mallarının yönetimi hakkında vereceği hesapları incelemek ve yönetim kurulunun ibra edilip edilmeyeceği hakkında karar vermek,

4. Baro bütçesini onaylamak,

^{6[8]} Bu hükmün uygulamasında ek 3'üncü maddeye bakınız.

5. Yönetim kurulunca hazırlanacak iç yönetmeliği inceleyerek onaylamak,

6. Mevcut mevzuatın baro yönetim kuruluna verdiği yetkinin dışında, muhtaç avukatlarla bunların ölümlerinde geri bıraktıkları kimselere yapılacak yardımın şekil ve miktarını tespit etmek ve baroya kayıtlı avukatların bu yardımlaşma için yıllık aidat miktarını geçmemek üzere ödeyecekleri ek ödeme miktarını belirlemek (Bu bedin 121 madde kapsamında değerlendirilmesi daha sağlıklı olduğundan metinden çıkarılmıştır)

7. Mesleğe ait istekleri görüşüp karara bağlamak,
 8. Avukat bürolarının niteliğini belirlemek,
 9. Kanunlarla verilen diğer yetkileri kullanmak.

OLAĞAN TOPLANTI :

MADDE 82 – (Değişik; 22.1.1986, 3256/12) Genel Kurul iki yılda bir Ekim ayının ilk haftası içinde Baro Başkanının daveti üzerine gündemindeki maddeleri görüşmek üzere toplanır.

OLAĞANÜSTÜ TOPLANTI :

MADDE 83 - Türkiye Barolar Birliği, Baro Başkanı, Yönetim veya Denetleme Kurulu gerekli gördükleri hallerde genel kurulu olağanüstü toplantıya çağırabilirler. Baro Başkanı, levhada yazılı avukatların beşte birinin, görüşme konularını belirten yazılı istemi ile, en geç onbeş gün içinde Genel Kurul olağanüstü toplantıya çağırma **kararı almak, toplantıyı iki ay içinde yapmak** zorundadır.

TOPLANTIYA ÇAĞRI :

MADDE 84 – (Değişik 2.5.2001, 4667/50) Genel Kurulun olağan toplantısının yeri, saati ve gündemi ile ilk toplantıda yeterli çoğunluk sağlanamadığı takdirde ikinci toplantının günü, saati ve toplantı yeri, baro çevresi adalet dairelerinde ve baronun uygun bir yerinde en az 30 gün önceden başlamak üzere, genel kurulun toplanacağı tarihe kadar duyurulur. Bu duyuru tebligat hükmündedir.

GENEL KURUL BAŞKANLIK DİVANI :

MADDE 85 - Gerek olağan, gerekse olağanüstü genel kurul toplantılarında (ilk iş olarak – kelimeleri çıkarıldı) toplantıya bir başkan, başkan vekili ile iki üyeden kurulu bir başkanlık divanı seçilir. Seçim ayrı ayrı ve genel kurulca aksine karar alınmadıkça işari oyla yapılır ve kullanılan oyların en çoğunu alanlar seçilir.

Baro başkanı ve yönetim ve denetleme kurulu üyeleri başkanlık divanına seçilemezler.

TOPLANTIYA KATILMA YÜKÜMÜ :

MADDE 86 - (Değişik; 2.5.2001, 4667/51) Baro levhasında yazılı avukat; gerek olağan, gerek olağanüstü Genel Kurul toplantılarına katılmak ve oy kullanmakla yükümlüdür. Bu toplantılara haklı bir neden olmaksızın gelmeyenlere veya oy kullanmayanlara ilçe seçim kurulu başkanı tarafından, o baroya kayıtlı avukatların yıllık keseneğinin üçte biri miktarında **idari** para cezası verilir. Bu para cezaları ilgili baro başkanlığınca tahsil edilir ve baro bütçesine gelir kaydedilir.

64'üncü maddenin üçüncü ve dördüncü fıkraları, bu maddeye göre verilen **idari** para cezaları hakkında da uygulanır.

GÖRÜŞME ve KARAR YETER SAYISI :

MADDE 87 - Genel Kurul, levhada yazılı avukatların yarısından bir fazlasının katılımıyla toplanır.

(Değişik; 2.5.2001, 4667/52) Birinci fıkrada yazılı çoğunluk sağlanamazsa, toplantı zorunlu bir neden olmadıkça bir hafta sonraya bırakılır. Şu kadar ki, bu erteleme on beş günü aşamaz. Bu toplantıda üye sayısı altmışa kadar (altmış dahil) olan barolarda en az üçte bir, dörtyüze kadar olanlarda (dörtyüz dahil) beşte bir ve dörtyüzden fazla olanlarda onda bir üye katılmadıkça toplantı ve görüşme yapılamaz.

Yukarıdaki hükümlere göre yeter sayı bulunmak şartıyla, kararlar, tekliflerden en çok oy alanın kabul edilmiş sayılması suretiyle verilir. Oyların eşitliği halinde genel kurul başkanının bulunduğu taraf üstün sayılır.

(Dördüncü Fıkra Mülga; 2.5.2001, 4667/52)

Bir üye kendisini ilgilendiren özel işinde oy veremez. Seçimlerde bu esas uygulanmaz.

(Değişik; 8.5.1984, 3003/4) Genel kurulun kararları, bir tutanakla tespit edilir. Tutanak, genel kurul başkanlık divanı tarafından imzalanır ve Türkiye Barolar Birliğine gönderilir.

GÜNDEM DIŞI GÖRÜŞME YASAĞI :

MADDE 88 - Genel Kurul toplantısında, görüşüleceği gündemde belirtilmemiş konular hakkında karar verilemez. Yeni bir toplantı kararı bu hükmün dışındadır.

II - BARO YÖNETİM KURULU :KURULUŞU :

MADDE 89 - Her baronun yönetim kurulu, baro başkanı ile en az dört üyeden kurulur.

Avukat sayısı elliden yüze kadar olan barolarda altı, yüzbirden ikiyüzelliye kadar olan barolarda 8, 251'den fazla olan barolarda 10 asıl üye ve her baroda asıl üye sayısınınca yedek üye bulunur.

Baro başkanı, yönetim kurulu'nun başkanıdır.

SEÇİLME YETERLİĞİ, ENGELLERİ ve SEÇİMİN ŞEKLİ :

MADDE 90 – (Değişik; 26.2.1970 1238/1) Yönetim kurulu üyeleri levhada yazılı ve avukatlıkta en az beş yıl kıdemli olan avukatlar arasından seçilir. Üye sayısı yüzden az olan barolarda beş yıllık kıdem şartı aranmaz.

(Haklarında avukatlığa engel bir suçtan dolayı son soruşturma açılmasına karar verilmiş veya – **kelimeleri çıkarıldı**) Geçmiş beş yıl içinde disiplin kurulunca verilerek kesinleşmiş bir kararla kınama, para veya işten çıkarılma cezalarıyla tecziye edilmiş olanlar yönetim kurulu üyesi seçilemezler. (Değişik; 2.5.2001, 4667/53) 77'nci madde hükmüne dayanılarak görevine son verilenler yapılacak ilk genel kurulda baro organlarına aday olamazlar.

(Üçüncü fıkra mülga; 8.5.1984, 3003/9)

Yönetim kurulu üyeleri gizli oy ile seçilirler. Oy pusulasına, seçilecek asıl üye tam sayısının yarısından en az bir fazla isim yazılması zorunludur. Bundan noksan isim yazılmış oy pusulaları geçerli değildir. Oy pusulasına seçilecek asıl üye sayısından fazla ad yazıldığı takdirde, sondan başlanarak fazla adlar hesaba katılmaz.

Adaylar aldıkları oyların sayısına göre sıralanır ve en çok oy alandan başlamak üzere önce asıl, sonra yedek üye seçilmiş olanlar bu sıraya göre tespit edilir. Adayların aldıkları oylarda eşitlik halinde meslek kıdemi fazla olan, kıdemleri de eşitse, adayların yaşlısı sırada

önerir. Yedek üyeler aldıkları oy sayısına göre buldukları sıra göz önünde tutularak Kurulda göreve çağırılır.

Seçim yeterliğini kaybeden yönetim kurulu üyelerinin görevi kendiliğinden sona erer.

SEÇİM DÖNEMİ :

MADDE 91 - (Değişik; 14.11.1984, 3079/1) Yönetim kurulunun görev süresi iki yıldır. Süresi dolan Yönetim Kuruluna mensup üyeler yeniden seçilebilirler.

SEÇİM DÖNEMİ BİTMEDEN AYRILMA :

MADDE 92 - (Değişik; 22.1.1986, 3256/13) Seçim dönemi bitmeden önce ayrılan Yönetim kurulu üyesinin yeri, en çok oy almış yedek üye ile doldurulur.

Yönetim kurulu üyelerinden biri hakkında 90'ncı maddeye göre seçilmeye engel bir suçtan dolayı kamu davası açılmış ise, dava sonuna kadar bu üye Yönetim Kuruluna katılamaz: yeri yedek üye ile doldurulur.

TOPLANTILAR :

MADDE 93 - Yönetim kurulu, baro başkanı tarafından, doğrudan doğruya veya üyelerden birinin görüşme konusunu taşıyan yazılı isteği üzerine toplantıya çağırılır.

Yönetim kurulu salt çoğunlukla toplanır ve üye tam sayısının salt çoğunluğu ile karar verir. Oylarda eşitlik halinde, başkanın bulunduğu taraf üstün tutulur. Baro başkanı veya yönetim kurulu üyeleri, ilgili oldukları işlerin görüşülmesine katılamazlar.

Yönetim kurulu kararları hakkında düzenlenen tutanak başkan ve üyeler tarafından imzalanır.

TOPLANTIYA ÇAĞRI :

MADDE 94 - (Değişik; 2.5.2001, 4667/ 54) Yönetim kurulu üyeleri, baro başkanının çağrısı üzerine toplanır. Ardı ardına üç toplantıya özürsüz olarak katılmamış üyenin yönetim kurulu kararı ile üyeliği düşürülür.

Bu karara karşı, tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde Türkiye Barolar Birliğine itiraz olunabilir. (Ek; 2.5.2001, 4667/54) İtiraz, kararın uygulanmasını durdurmaz.

YÖNETİM KURULUNUN GÖREVLERİ :

MADDE 95 - Yönetim kurulu, kendisine kanunen verilen görevleri yerine getirmekle yükümlü olup, baronun işlerini kovuşturur ve menfaatlerini korur.

Yönetim kurulunun başlıca görevleri şunlardır :

1. Avukatlık onurunun ve meslek düzeninin korunmasını, meslekin adalet amaçlarına uygun olarak, bağlılık ve onurla yapılmasını sağlamak,

2. Stajyer ve avukatların baroya kabul ve levhaya yazılma veya nakil işleri hakkında karar vermek,

3. (Değişik; 2.5.2001, 4667/ 55) Baro levhasını düzenlemek, avukatların listesini ve avukatlık ortaklığı sicilini tutmak,

4. (Değişik; 2.5.2001, 4667/55) Mesleki ödevler hususunda baro mensuplarına yol göstermek ve onlara bilgi vermek ve mesleki görevlerin yapılıp yapılmadığını denetlemek,

mesleğe ve meslek mensuplarına yönelik hak ihlallerine karşı avukatlık mesleğini ve meslektaşlarını savunmak, bu konularda her türlü yasal ve idari girişimde bulunmak,

5. (Değişik; 2.5.2001, 4667/55) Levhaya yazılı avukatlar arasında, avukatlarla avukatlık ortaklıkları, avukatlık ortaklığının ortakları arasında ve bunlarla iş sahipleri arasında çıkan anlaşmazlıklarda istek üzerine aracılık etmek ve arabulmak, ücret uyuşmazlıklarında sulha davet etmek,

6. Baro mallarını idare ve muhtaç avukatlara yapılacak yardım şeklini tespit etmek,

7. (Değişik; 2.5.2001, 4667/55) Baro mallarının idaresi hakkında raporlar hazırlayarak genel kurula hesap vermek ve bütçeyi hazırlayıp genel kurulun onayına sunmak,

8. Baro adına menkul ve gayrimenkul almak, satmak, ipotek etmek ve bu mallar üzerinde her türlü ayni haklar tesis eylemek ve kaldırmak, bu hususlarda Baro başkanına özel yetki vermek,

9. Staj işlerini düzenlemek ve denetlemek,

10. Yönetim kurulu üyelerinin istifaları hakkında karar vermek,

11. Adli müzaharet bürosu kurup yönetmek,

12. Genel kurul gündemini hazırlamak,

13. Genel kurul kararlarını yerine getirmek,

14. Baronun ücretli memurlarının özlük işlerini düzenlemek ve yürütmek,

15. (Değişik; 2.5.2001, 4667/55) İç yönetime ait bütün işleri görmek, yönergeleri düzenlemek,

16. (Adalet Bakanlığı- çıktı) Türkiye Barolar Birliği ve disiplin kurulu kararlarını yerine getirmek,

17. Bakanlıkların yahut mahkeme veya resmi kurumların istediği konularda görüşünü bildirmek,

18. Kanunlarla verilen diğer yetkileri kullanmak,

19. (Ek; 2.5.2001, 4667/55) Baro bölgesindeki adliye merkezlerinde temsilcilikler kurmak,

20. (Metinden çıkarıldı

21. (Ek; 2.5.2001, 4667/55) Hukukun üstünlüğünü ve insan haklarını savunmak, korumak ve bu kavramlara işlerlik kazandırmak,

22. (Ek 2.5.2001, 4667/55) Avukatlık ortaklığı ana sözleşmesinin, tip ana sözleşmeye uygunluğunu incelemek ve avukatlık ortaklığı siciline tesciline karar vermek,

Yönetim kurulu, ikinci fıkranın 4 ve 5 numaralı bentlerinde yazılı görevleri bazı üyelerine devredebilir.

III - BARO BAŞKANLIĞI :

SEÇİM ve SEÇİM DÖNEMİ BİTMEYEN AYRILMA :

MADDE 96 - Baro başkanı iki yıllık bir görev süresi için seçilir. Yeniden seçilmek **mümkündür** (caizdir.-çıktı) (Ek; 2.5.2001, 4667/56) Ancak, görev süresi, **üç** dönemden fazla olamaz.

(Değişik; 2.5.2001, 4667/56) Baro başkanı, levhada yazılı ve avukatlıkta en az **onbeş** yıl kıdemli avukatlar arasından gizli oyla seçilir. Üye sayısı yüzden az olan barolarda **asgari beş yıl kıdem şartı aranır.**

(Değişik; 2.5.2001, 4667/56) 90 ıncı maddenin ikinci ve altıncı fıkraları hükümleri, baro başkanının seçimi hakkında da kıyasen uygulanır.

Seçim döneminin bitmesinden önce ayrılan baro başkanının yerine seçilen, geri kalan süreyi tamamlar.**Bu süreler üç dönem hesaplamasında nazara alınmaz.**

GÖREVLERİ :

MADDE 97 - Baro başkanının görevleri şunlardır :

1. Baroyu temsil ve yönetim kuruluna başkanlık etmek,
2. Genel kurul, yönetim kurulu ve disiplin kurulu kararlarını yerine getirmek ve günlük işlemleri yürütmek,
3. 95 inci madde gereğince verilen izin ve yetki dairesinde baro adına iltizam ve iktisapta bulunmak, yüklenmelere girişmek, baroya yapılan bağışları kabul etmek ve bütçeyi uygulamak,
4. Mahkeme ve resmi dairelerde baroyu temsil edecek ve savunacak avukatları tayin etmek,
5. Avukat sicillerinin Türkiye Barolar Birliği tarafından gönderilen örneğine uygun olarak düzenlenmesini ve korunmasını sağlamak,
6. Meslek onuru ve bağımsızlığı ile ilgili işlerde kanunlar ve meslek kurallarının gereğini her türlü organlara karşı savunmak ve bu konuda doğrudan doğruya ve dolayısıyla kendisini göreve zorlayan hususları yapmak,
7. Baronun ve yönetim kurulu'nun çalışmaları hakkında her yıl Türkiye Barolar Birliğine yazılı bir rapor vermek,
8. Başkanlık divanı olmayan barolarda, divanın diğer üyelerine ait görevleri yerine getirmek ve yetkileri kullanmak,
9. Kanunlarla verilen diğer yetkileri kullanmak.

IV - BARO BAŞKANLIK DİVANI :

KURULUŞU ve SEÇİMİ :

MADDE 98 - Başkanlık Divanı :

1. Baro başkanı,
  2. Baro başkan yardımcısı,
  3. Baro genel sekreteri,
  4. Baro saymanından,
- ibarettir.

Başkanlık divanı kurulması, 50 den fazla üyesi bulunan barolar için zorunludur.

Divanın başkan dışındaki üyeleri, yönetim kurulu için yapılan her seçimden sonraki ilk toplantıda bu kurul tarafından kendi üyeleri arasından gizli oyla seçilir.

Başkanlık divanı üyelerinden biri süresi dolmadan önce ayrılırsa, kalan görev süresi için en geç bir ay içinde yenisi seçilir.

BAŞKANLIK DİVANININ GÖREVLERİ :

MADDE 99 - Başkanlık divanı, kanunla veya yönetim kurulu kararı ile kendisine verilen görevleri yerine getirir.

Divan, baro mallarının yönetimi hakkında gerekli kararları alır ve aynı konuda yönetim kurulunun isteğine göre, bu Kurula yazılı veya sözlü bilgi verir.

BARO BAŞKAN YARDIMCISININ GÖREVLERİ :

MADDE 100 - Baro başkan yardımcısı, Baro başkanının bulunmadığı zamanlarda veya baro başkanlığı herhangi bir sebeple boşalmışsa yenisi işe başlayıncaya kadar başkana ait yetkileri kullanır ve görevleri yerine getirir.

Baro başkan yardımcısının da yokluğunda başkana ait yetkilerin kullanılması ve görevlerin yerine getirilmesi yönetim kurulunun meslekte en kıdemli üyesine aittir.

BARO GENEL SEKRETERİNİN GÖREVLERİ :

MADDE 101 - Baro genel sekreteri, yönetim kurulu toplantılarına ait tutanakları düzenler, baronun iç çalışmalarıyla yazı işlerini yönetir, baro kalemine gerekli direktifleri verir ve kalemin çalışmasını denetler.

BARO SAYMANININ GÖREVLERİ :

MADDE 102 - Baro saymanı, baronun mallarını başkanlık divanı kararları gereğince yönetmeye ve para alıp vermeye, keseneklerin toplanmasına, baroya gelir yazılacak para cezalarının tahsiline ve bütçenin uygulanmasına dair her türlü gözetimi yapmaya yetkilidir.

(Değişik; 22.1.1986, 3256/14) Baro saymanı, para alma ve vermede düzenlenen kağıtları baro başkanı, yokluğunda baro başkan yardımcısı veya baro genel sekreterleriyle birlikte imzalar.

V - BARO DİSİPLİN KURULU :KURULUŞU :

MADDE 103 - Disiplin kurulu, avukat sayısı iki yüz elliye kadar olan barolarda 3, iki yüz elliden fazla olan barolarda 5 üyeden kurulur. Her baroda disiplin kuruluna **asil üye sayısı kadar** yedek üye seçilir. **Disiplin kurulunun çalışma şekli ve esasları yönetmelikte düzenlenir.**

SEÇİLME YETERLİĞİ ve ENGELLERİ :

MADDE 104 - (Değişik; 26.2.1970, 1238/1) 90'ıncı madde hükümleri disiplin kurulu üyeleri hakkında da kıyasen uygulanır.

Seçim sonucu yönetim kurulu tarafından düzenlenen bir tutanak ile Türkiye Barolar Birliği'ne bildirir.

SEÇİM DÖNEMİ :

MADDE 105 – (Değişik; 22.1.1986, 3256/15) Disiplin kurulu üyeleri iki yıl için seçilir. Süresi dolan üye yeniden seçilebilir.

(Değişik; 2.5.2001, 4667/57) Disiplin kurulu seçimden sonra ilk toplantısında üyeleri arasından bir başkan ve bir katip seçer. 90, 92 ve 94'üncü maddeler hükümleri, disiplin kurulu üyeleri hakkında da kıyasen uygulanır.

TOPLANTILAR :

MADDE 106 - Disiplin kurulu, üyelerinden en az üçü hazır bulunursa toplanır.

Kararlar, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile verilir. Oylarda eşitlik halinde, başkanın bulunduğu taraf üstün tutulur.

Başkanın bulunmadığı zamanlarda, meslekte en kıdemli üye kurula başkanlık eder.

Haklı bir özrü olmaksızın birbirini takip eden üç toplantıya katılmayan üyenin üyeliği disiplin kurulu kararı ile düşürülür. Bu karar aleyhine kararın ilgisine tebliğinden itibaren 15 gün içerisinde Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kuruluna itiraz edilebilir. İtiraz kararın uygulanmasını durdurmaz.

GÖREVİ :

MADDE 107 - Disiplin kurulunun görevi, baro yönetim kurulunun disiplin kovuşturması açılmasına dair kararı üzerine avukatlar hakkında disiplin kovuşturması yaparak disiplinle ilgili kararları ve cezaları vermek ve kanunla verilen diğer yetkileri kullanmaktır.

VI - BARO DENETLEME KURULU :KURULUŞ ve GÖREVİ :

MADDE 108 - (Değişik 22.1.1986 , 3256/16) Baro genel kurulu, baronun mali işlerini denetlemek üzere iki yıllık süre için kendi üyeleri arasından en çok üç asıl ve üç yedek denetçi seçer.

Seçim gizli oyla yapılır. 90 ve 92'nci maddeler hükümleri denetçiler hakkında da kıyasen uygulanır.

Denetleme kurulu seçimden sonraki ilk toplantısında üyeleri arasından bir başkan ve bir katip seçer.

DOKUZUNCU KISIM TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM GENEL HÜKÜMLER

BİRLİĞİN KURULUŞ ve NİTELİKLERİ :

MADDE 109 – (Değişik; 2.5.2001, 4667/58) Türkiye Barolar Birliği bütün baroların katılımıyla oluşan bir kuruluştur.

Birlik, tüzel kişiliğe sahip kamu kurumu niteliğinde bir kuruluştur.

Birliğin merkezi Ankara'dır.

BİRLİĞİN GÖREVLERİ :

MADDE 110 - Türkiye Barolar Birliği'nin görevleri şunlardır:

1. Baroları ilgilendiren konularda her baronun görüşünü öğrenip, ortaklaşa görüşmeler sonunda çoğunluğun düşünce ve görüşünü belirtmek,
2. Baroların çalışmalarını ortak amaca ulaşacak şekilde tasarlayıp mesleğin gelişmesini sağlamak,
3. Baro mensuplarının genel menfaatlerini ve mesleğin ahlak, düzen ve geleneklerini korumak,
4. Türkiye barolarını ve mensuplarını birbirine tanıtarak aralarındaki meslek bağı kuvvetlendirmek,
5. Her il merkezinde baro kurulmasına ve vatandaşlarda kendilerine ait davaları avukatlar eliyle açmanın ve savunmanın lüzum ve faydaları hakkındaki inancı yerleştirmeye çalışmak,
6. Kanunların memleket ihtiyaçlarına uygun olarak gelişmesi ve yürütülmesi yolunda dileklerde, yayınlarda bulunmak, gerekirse ön tasarılar hazırlamak,
7. Baroları ilgilendiren konularda görüşünü yetkili mercilere duyurmak,
8. (Adalet Bakanlığı'nın,-çıkıtı) Yargı veya yasama yetkisini taşıyan mercilerin ve baroların soracakları adli ve mesleki konular hakkında görüş ve düşüncelerini rapor halinde bildirmek,
9. Avukatların meslekte gelişmelerini teşvik edecek ve sağlayacak her türlü tedbirleri almak,
10. Mahkeme içtihatlarının sistemli bir surette toplanması ve yayınlanması için Adalet Bakanlığı ve yargı mercileri ile işbirliği yapmak,
11. Kanunların avukatlara tanıdığı hakların gerçekleşmesine ve yüklediği görevlerin tam ve **meslek onuruna yakışır** bir şekilde yerine getirilmesine çalışmak,
12. Baro mensuplarının ilmi ve mesleki seviyelerini yükseltmek için kitaplık açmak, dergi çıkarmak, konferanslar düzenlemek, telif ve tercüme eserler meydana getirilmesini teşvik etmek, **meslek içi eğitim programları hazırlamak ve bunların barolar bünyesinde uygulanmasına katkıda bulunmak,**
13. Mesleğin daha cazip bir hale getirilmesi ve bu konuda yazılı amaçlara erişebilmesi için düşünülecek çare ve tedbirleri görüşmek üzere zaman zaman toplantılar düzenlemek,
14. Memleket içinde kurulmuş hukukla ilgili kurul ve kurumlarla ilgilenmek ve temaslarda bulunmak,
15. Yabancı memleket baroları, avukatlar birlikleri ve hukuk kurumları ile temaslarda bulunmak ve uluslararası kongrelere katılmak^{7[9]},
16. Uyulması zorunlu meslek kurallarını tespit ve tavsiye etmek,
17. (Ek; 2.5.2001, 4667/59) Hukukun üstünlüğü ve insan haklarını savunmak ve korumak, bu kavramlara işlerlik kazandırmak,
18. Kanunlarla verilen diğer yetkileri kullanmak.
19. **Avukatlık staj eğitiminde eşitliği sağlamak amacıyla , uygulama ve araştırmaya yönelik eğitim programları hazırlamak, sınavlarda görev alacaklar ile eğitimlerde**

^{7[9]} Bu maddenin uygulanmasında ek 2 inci maddeye bakınız.

görev alacakları görev konuları kapsamında eğitmek ve barolar arasındaki eşgüdümü sağlamak,

YASAKLAR, MAL EDİNME, PROTOKOLDEKİ YER, GÖREVDEN UZAKLAŞTIRMA ve GÖREVE SON VERME :

MADDE 111 - (Değişik; 18.6.1997, 4276/5) Türkiye Barolar Birliği, kuruluş amaçları dışında faaliyette bulunamaz.

Birlik, amacına uygun işlerde kullanılmak üzere taşınır ve taşınmaz mal edinebilir.

(Değişik; 2.5.2001, 4667/60) Türkiye Barolar Birliği Başkanı, protokolde Yargıtay Cumhuriyet **Başsavcısını takip eden ilk sırada** yer alır.

(Değişik; 18.6.1997, 4275/5) 77'nci maddenin beş, altı, yedi, sekiz ve dokuzuncu fıkra hükümleri Birlik organları hakkında da uygulanır. (Ek; 2.5.2001, 4667/60) Ancak, görevine son verilen **organ görevlilerinin** birlik yönetim kurulu **üyelerinin tamamı** olması halinde, yeni seçilenlerin görevine başladığı tarihe kadar bu organın görevleri, karar veren mahkemece son genel kurul delegeleri arasından görevlendirilecek en az üç avukat tarafından geçici yönetim kurulu sıfatıyla yürütülür.

GÖREVLERİN ÜCRETLİ OLUŞU :

MADDE 112 - Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı, Başkan Yardımcılığı, Genel Sekreterliği ve Saymanlığı görevleri ücretlidir. Birlik Yönetim Kurulunun Başkanlık Divanında görev almamış olan üyeleri ile Disiplin ve Denetleme Kurulları üyelerine, katıldıkları toplantılar için huzur hakkı ödenir. Ücretlerle huzur hakkının miktarları ve ödenme şekilleri Birlik Genel Kurulu'nca belli edilir.

Bu kimselerden Ankara'dan başka illerden seçilenlere yolculuk, ikamet giderleri ile diğer zaruri giderler birlik bütçesinden ödenir. Bunların miktarı da Genel Kurulca belli edilir.

İKİNCİ BÖLÜM BİRLİĞİN ORGANLARI

ORGANLAR :

MADDE 113 - Türkiye Barolar Birliği'nin organları şunlardır:

1. Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulu,
2. Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu,
3. Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı,
4. Türkiye Barolar Birliği Başkanlık Divanı,
5. Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu,
6. Türkiye Barolar Birliği Denetleme Kurulu.

I - TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ GENEL KURULU KURULUŞU :

MADDE 114 - Türkiye Barolar Birliğinin en yüksek organı Genel Kuruldur.

(Değişik; 2.5.2001, 4667/61) Genel Kurul, baroların avukatlıkta en az **onbeş** yıl kıdemli olan üyeleri arasından gizli oyla seçecekleri ikişer delege ile kurulur. Görevde bulunan **Türkiye Barolar Birliği Yönetim, Denetim ve Disiplin kurulu asil üyeleri**, Baro

Başkanları ile Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı yapmış ve yapmakta olan avukatlar Birlik Genel Kurulunun doğal üyesidirler, oylamalara katılma, seçme ve seçilme hakları vardır.

Avukat sayısı yüzden fazla olan barolar, yüzden sonraki her üçyüz üye için ayrıca birer delege seçerler.

Barolarca aynı sayıda yedek üyeler seçilir. Delegeler, her baronun olağan genel kurul toplantısında iki yıl için seçilirler.

90'ıncı maddenin ikinci fıkrasında yazılı engelleri bulunanlar delege olamazlar.

Delegelerin yolculuk ve oturma giderlerini her baro kendi bütçesinden öder.

(Değişik; 2.5.2001, 4667/61) Genel Kurul toplantısının yeri, tarihi ve gündemi ile delegelerini gönderme lüzumu, toplantılardan en az otuz gün önce, barolara yazı ile bildirilir. Asıl üyenin mazereti olduğu takdirde yedek üye Türkiye Barolar Birliği Genel Kuruluna katılır ve oy kullanır.

TOPLANTILAR :

MADDE 115 - (Değişik; 22.1.1986, 3256/17) Birlik Genel Kurulu iki yılda bir, evvelki Genel Kurulun tayin edeceği zaman ve yerde olağan toplantısını yapar. Ancak, seçimli genel kurul toplantıları Ankara'da yapılır. (13.1.2004 tarih 5043 sayılı yasa ile eklendi)

Birlik Yönetim Kurulu, gerekli gördüğü hallerde veya en az on baronun Yönetim Kurulları yazı ile isterse Genel Kurulu olağanüstü toplantıya çağırır.

Adalet Bakanı, adaletin ve meslekin genel menfaatleri ve hazırlanacak adli ve mesleki kanun tasarıları hakkında görüş ve düşüncelerini almak üzere Genel Kurulun olağanüstü toplantıya çağırılmasını Birlik Yönetim Kurulu'ndan isteyebilir. (3.fıkra çıkarıldı)

Birlik Genel Kurulu Başkanlık Divanının seçimi hakkında 85 inci maddenin birinci fıkrası hükmü kıyasen uygulanır. Birlik organlarında görev alanlar, Başkanlık Divanına seçilemezler.

GÖRÜŞME ve KARAR YETER SAYISI :

MADDE 116 - Birlik Genel Kurulu, üyelerinin en az dörtte biri katılmadıkça toplantı ve görüşme yapamaz.

Birinci fıkrada yazılı yeter sayı olmadığı hallerde, toplantı bir ayı geçmemek üzere başka bir güne bırakılır. Bu ikinci toplantıya da üyelerinin en az beşte biri katılmadığı takdirde, toplantı bu sayı elde edilinceye kadar bir ay sonraki tarihlere bırakılır.

87 nci maddenin 3, 4 ve 5 inci fıkraları ve 88'inci madde hükmü Birlik Genel Kurulu toplantılar ve görüşmeleri hakkında da kıyasen uygulanır.

GÖREVLERİ :

MADDE 117 - Birlik Genel Kurulunun görevleri şunlardır :

1. Birlik Yönetim, Disiplin ve Denetim Kurulları üyeleri ile Birlik Başkanını seçmek,
2. Kuruluş amacı içindeki işlere dair hazırlanan raporları ve gündemdeki maddeleri görüşüp karara varmak,
3. Birlik Yönetim Kurulu'na talimat vermek,
4. (Değişik; 22.1.1986, 3256/18) Birliğin hesaplarını incelemek bütçesini onaylamak, Birlik Yönetim Kurulu'nun çalışmalarından dolayı ibrası hakkında karar vermek,

5. Yerli ve yabancı kongrelere gidecek delegeleri seçmek, (Genel Kurul bu yetkisini Birlik Yönetim Kurulu'na verebilir).

6. Gelecek Genel Kurul toplantı zaman ve yerini kararlaştırmak,

7. (Değişik; 22.1.1986, 3256/18) Adaleti ve mesleği ilgilendiren işler hakkında teklifte bulunmak, uyulması zorunlu meslek kurallarını tespit etmek,

8. (Değişik; 22.1.1986, 3256/18) Baroların Birlik adına avukatlardan tahsil edeceği keseneğin miktarını her avukat için **alınabilecek yıllık azami** baro keseneğinin yarısından fazla olmamak üzere tespit etmek,

9. Birlik Başkanı, Başkan Yardımcıları, Genel Sekreteri ve Saymanının ücretleri ile Yönetim, Disiplin ve Denetim Kurulları üyelerine verilecek huzur hakları miktarını ve ödenme şeklini belli etmek,

10. (Değişik; 2.5.2001, 4667/62) Bu Kanununun 49 ve 75'inci maddelerinde Birliğe verilen görevleri yerine getirmek ve yetkileri kullanmak,

11. Kanunlarla verilen diğer yetkileri kullanmak.

II - TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU KURULUŞU :

MADDE 118 - Birlik Yönetim Kurulu, Birlik Başkanı ile, Birlik Genel Kurulu tarafından kendi üyeleri arasından gizli oyla seçilen on üyeden kurulur. Ayrıca on yedek üye seçilir.

Birlik Yönetim Kuruluna Birlik Başkanı başkanlık eder.

SEÇİM DÖNEMİ :

MADDE 119 - (Değişik; 14.11.1984, 3079/2) Birlik Yönetim Kurulunun görev süresi dört yıldır. Süresi dolan Birlik Yönetim Kuruluna mensup üyeler yeniden seçilebilirler.

90'ıncı maddenin 2,3,4,5 ve 6 ncı fıkraları ve 92'inci madde hükmü birlik yönetim kurulu üyeleri hakkında da kıyasen uygulanır.

TOPLANTILAR :

MADDE 120 - Birlik yönetim kurulu ayda **enaz** bir defa olağan toplantı yapar. Başkan veya yönetim kurulu üyelerinden birinin isteği ile kurul, acele hallerde her zaman olağanüstü toplantıya çağırılabilir.

Her toplantı sonunda, gelecek toplantının günü kararlaştırılır. Toplantı günü, üyelere çağrı mektubu ile bildirilir. Engeli olanlar, bunu en az yedi gün önce yazı ile bildirirler.

Belgeye bağlanmış yerinde bir engele dayanmaksızın üst üste üç toplantıya gelmeyen üye istifa etmiş sayılır.

Birlik Yönetim Kurulu, üye tamsayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar verir. Şu kadar ki, on veya daha az üyenin katılmasıyla yapılan toplantılarda karar verilebilmesi için en az beş üyenin bir oyda birleşmesi şarttır. Oylarda eşitlik halinde, başkanın bulunduğu taraf üstün tutulur.

GÖREVLERİ :

MADDE 121 - Birlik Yönetim Kurulu'nun görevleri şunlardır :

1. Birlik Genel Kurulu'nu toplantıya çağırmak ve gündem hazırlamak,
2. (Değişik; 22.1.1986, 3256/19) Birliği ve mallarını yönetmek,
3. (Değişik; 22.1.1986, 3256/19) İki yıllık bütçeyi hazırlayıp genel kurula sunmak,
4. Birlik Genel Kurulu'nca alınan kararları uygulamak,
5. (Değişik; 22.1.1986, 3256/19) Birlik adına gayrimenkul almak, satmak, ipotek etmek ve bu mallar üzerinde her türlü ayni haklar tesis eylemek ve kaldırmak, **gerektiğinde iktisadi işletmeler kurmak ve işletmek**, bu hususlarda ve diğer iktisabi ve iltizami işlemlerde Birlik Başkanı'na yetki vermek,
6. Birliğin ücretli memurlarının özlük işlerini düzenlemek ve yürütmek,
7. Birlik yönetim kurulu kararlarının özetini gösteren defterleri tutmak,
8. (Değişik; 2.5.2001, 4667/63) Avukatların, aynı büroda birlikte çalışanların ve avukatlık ortaklıklarının kayıtlarını, yönetmelikte gösterilen esas ve usullere göre tutmak, avukatlık ortaklığı tip anasözleşmesini hazırlamak, avukatlık ruhsatnamelerini, kimlik belgelerini ve avukatlık ortaklığı yetki belgelerini düzenlemek ve bastırmak,
9. (Değişik; 22.1.1986/19) Birliğin genel durumu ile işlemleri ve çalışmalarını hakkında Birlik Genel Kurulu'na rapor vermek ve çalışma ve hesaplarından dolayı ibra istemek,
10. Kanunlarla başka bir merci veya organa verilmiş olmamak şartıyla, baroların kararlarına karşı yapılan itirazları incelemek ve karara bağlamak,
11. (Değişik; 2.5.2001, 4667/63) Bu Kanunun 31, 44, 54 ve 77 nci maddeleri ile 83'üncü maddesinde Birliğe verilen görevleri yerine getirmek ve yetkileri kullanmak,
12. Baro Genel Kurullarını olağanüstü toplantıya çağırmak,
13. Avukatların ve baroların hak ve menfaatlerinin korunması için ilgili mercilere gerekli başvurmalarla bulunmak,
14. Avukatlık mesleğinin gelişmesine, avukatların haklarının korunmasına ve sosyal durumlarının geliştirilmesine yarayacak incelemeleri yapmak, vardığı sonuçları ve teklifleri birlik genel kuruluna sunmak,
15. Avukatlık mesleği ile ilgili olarak resmi yerlerden sorulacak hususlar hakkında gerekli düşünce ve görüşleri bildirmek,
16. Avukatların meslekte ilerlemesi için kitaplıklar açmak, mesleki yayında bulunmak, avukatların hazırlayacağı eserlerin yayımına yardımcı olmak,
17. Barolar arasında çıkan anlaşmazlıkları çözümlenmek,
18. (Değişik 2.5.2001, 4667/63) Mesleki dayanışmanın sağlanması ve devamlılığı için her türlü çalışmalarda bulunmak, mesleğe ve meslek mensuplarına yönelik hak ihlallerine karşı avukatlık mesleğini ve meslektaşlarını savunmak ve bu konularda her türlü yasal ve idari girişimde bulunmak,
19. Kanunlarla verilen diğer yetkileri kullanmak,
20. (Ek; 2.5.2001, 4667/63) Avukatlık sınavı ile ilgili olarak Birliğe verilen görevleri yerine getirmek.
21. Türkiye Barolar Birliğinin daimi kadrolarında çalışan personele gerekli görülen hallerde terki vermek,
22. **Muhtaç avukatlarla bunların ölümlerinde geri bıraktıkları kimselere yapılacak yardımın miktarını tespit etmek ve barolara kayıtlı avukatların bu yardımlaşma için yıllık aidat miktarını geçmemek üzere ödeyecekleri ek ödeme miktarını belirlemek**

III - TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI:

SEÇİM ve SEÇİM DÖNEMİ BİTMEYEN AYRILMA :

MADDE 122 - Birlik Başkanı, Birlik Genel Kurulu tarafından, kendi üyeleri arasından dört yıllık bir dönem için seçilir. Yeniden seçilmek caizdir.

90'ıncı maddenin 2,3 ve 6 ıncı fıkraları ile 96'ıncı maddenin 4'üncü fıkrası hükmü birlik başkanı hakkında da kıyasen uygulanır.

GÖREVLERİ :

MADDE 123 - Birlik Başkanının görevleri şunlardır :

1. Birliği temsil ve Birlik Yönetim Kurulu'na başkanlık etmek,
2. Birlik Genel Kurulu, yönetim kurulu ve disiplin kurulu kararlarını yerine getirmek,
3. 121'inci maddeye göre verilecek yetki dairesinde birlik adına iltizam ve iktisapta bulunmak, yüklenmelere girişmek, birliğe yapılan bağışları kabul etmek ve bütçeyi uygulamak,
4. Mahkeme ve resmi dairelerde birliği temsil edecek ve savunacak avukatları tayin etmek,
5. Yabancı barolar birlikleri, barolar ve hukuk kurumları ile ilişkiler kurmak ve yürütmek,
6. Meslek onuru ve bağımsızlığı ile ilgili işlerde kanunlar ve meslek kurallarının gereğini her türlü organlara karşı savunmak ve bu konuda doğrudan doğruya veya dolayısıyla kendisini göreve zorlayan hususları yapmak,
7. (Değişik; 22.1.1986, 3256/20) Birliğin çalışmaları hakkında Birlik Genel Kuruluna yazılı bir rapor vermek,
8. Kanunlarla verilen diğer yetkileri kullanmak.

IV - TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIK DİVANİ :

KURULUŞU ve SEÇİMİ :

MADDE 124 - Birlik Başkanlık Divanı;

1. Türkiye Barolar Birliği Başkanı,
2. Türkiye Barolar Birliği iki Başkan Yardımcısı,
3. Türkiye Barolar Birliği Genel Sekreteri,
4. Türkiye Barolar Birliği Saymanından ibarettir.

Divanın başkan dışındaki üyeleri, birlik yönetim kurulu için yapılan her seçimden sonraki ilk toplantıda, bu kurul tarafından kendi üyeleri arasından gizli oyla seçilir.

Birlik başkanlık divanı üyelerinden biri süresi dolmadan önce ayrılırsa, kalan görev süresi için, bir ay içinde yenisi seçilir.

BİRLİK BAŞKANLIK DİVANININ GÖREVLERİ :

MADDE 125 - Birlik başkanlık divanı, kanunla veya Birlik yönetim kurulu kararıyla kendisine verilen görevleri yerine getirir.

Divan, birlik mallarının yönetimi hakkında gerekli kararları alır ve aynı konuda, birlik yönetim kurulunun isteğine göre, bu kurula yazılı veya sözlü bilgi verir.

(Ek; 2.5.2001, 4667/64) Gerekli hallerde baro başkanlarını görüşlerini almak üzere toplantıya çağırır.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCILARININ GÖREVLERİ :

MADDE 126 - Birlik Başkan Yardımcıları, Birlik Başkanı tarafından verilecek görevleri yapar ve yetkileri kullanırlar.

Birlik Başkanının bulunmadığı zamanlarda veya Birlik Başkanlığı herhangi bir sebeple boşalmışsa yenisi işe başlayıncaya kadar Başkana ait yetkilerin kullanılması ve görevlerin yerine getirilmesi meslekteki kıdem sırasına göre Başkan Yardımcılarına aittir.

Birlik Başkan Yardımcılarının da yokluğunda Birlik Yönetim Kurulunun meslekte en kıdemli üyesi Başkana ait yetkileri kullanır ve görevleri yerine getirir.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİNİN GÖREVLERİ :

MADDE 127 – Birlik genel sekreteri, birlik yönetim kurulu toplantılarına ait tutanakları düzenler, birliğin iç çalışmaları ile yazı işlerini yönetir, Birlik kalemine gerekli direktifleri verir ve kalemin çalışmasını denetler.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ SAYMANININ GÖREVLERİ :

MADDE 128 - Birlik Saymanı, Birliğin mallarını Birlik Başkanlık Divanı'nın kararları gereğince yönetmeye ve para alıp vermeye, bütçenin uygulanmasına dair her türlü gözetimi yapmaya yetkilidir.

(Değişik; 22.1.1986, 3256/21) Birlik Saymanı, para alma ve vermede düzenlenen kağıtları Birlik Başkanı, yokluğunda Birlik Başkan Yardımcılarından biri veya Birlik Genel Sekreteri ile birlikte imzalar.

V - TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ DİSİPLİN KURULU :

KURULUŞU :

MADDE 129 - Birlik Disiplin Kurulu, Birlik Genel Kurulu tarafından kendi üyeleri arasından gizli oyla seçilen yedi üyeden kurulur. Ayrıca yedi yedek üye seçilir.

Kurul, seçimden sonraki ilk toplantısında kendi üyeleri arasından bir başkan seçer.

SEÇİM DÖNEMİ :

MADDE 130 - Birlik Disiplin Kurulu üyeleri dört yıl için seçilir. Süresi dolan üye yeniden üye seçilebilir.

90 ıncı maddenin 2,3,4,5 ve 6'ıncı fıkraları ve 92'inci madde hükmü Birlik Disiplin Kurulu üyeleri hakkında da kıyasen uygulanır.

TOPLANTILAR :

MADDE 131 - Birlik Disiplin Kurulu ayda bir defa olağan toplantı yapar. Birlik Başkanının veya Birlik Disiplin Kurulu Başkanının yahut üyelerinden birinin isteği ile Kurul acele hallerde her zaman olağanüstü toplantıya çağırılabilir.

120'inci maddenin 2 ve 3'üncü fıkraları Birlik Disiplin Kurulu hakkında da kıyasen uygulanır.

Birlik Disiplin Kurulu, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve en az dört üyenin bir oyda birleşmesi ile karar verilir. Oylarda eşitlik halinde Başkanın bulunduğu taraf üstün tutulur.

GÖREVİ :

MADDE 132 - Birlik Disiplin Kurulu bu kanunla verilen görevleri yapar ve yetkileri kullanır.

VI -TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ DENETLEME KURULU :

KURULUŞ ve GÖREVLERİ :

MADDE 133 - (Değişik; 22.1.1986, 3256/22) Birlik Genel Kurulu, Birliğin mali işlemlerini denetlemek üzere, **birlik genel kurulunca dört yıl için seçilen üç asil üç yedek üyeden oluşur.**

Denetçiler gizli oyla seçilir. 90'ıncı maddenin 2,3,4,5 ve 6'ıncı fıkraları ve 92'inci madde hükmü denetçiler hakkında da kıyasen uygulanır.

Denetleme kurulu ilk toplantısında kendi arasından bir başkan ile bir yazman seçer.

Birlik Denetleme Kurulu'nun çalışma usulü ile görev ve yetkileri yönetmelikte gösterilir.

ONUNCU KISIM

DİSİPLİN SORUŞTURMA, KOVUŞTURMA İŞLEM VE CEZALARI

DİSİPLİN SORUŞTURMASININ AÇILMASI:

Madde 134 (yürürlükteki 141)- Avukatlık onuruna yahut meslek düzen ve geleneklerine uymayan eylem ve davranışlarda bulunanlarla, mesleki çalışmada görevlerini yapmayan veya görevinin gerektirdiği dürüstlüğe uygun şekilde davranmayanlar hakkında, **ilgilinin ihbar ve şikayeti veya Cumhuriyet savcısının isteği üzerine yahut re'sen, Disiplin soruşturması,** yönetim kurulu tarafından verilen bir kararla açılır.

Yönetim kurulu, ivedilikle ve her halde ihbar, şikayet veya istek tarihinden itibaren en çok bir yıl içinde disiplin **soruşturması** hakkında bir karar vermeye mecburdur.

Yönetim kurulu, ilgilinin ihbar ve şikayeti veya Cumhuriyet savcısının isteği üzerine yahut re'sen, disiplin kovuşturması **açılıp açılmayacağına** karar vermeye esas olacak soruşturmanın yapılması görevini kendi üyelerinden birine verebilir. Soruşturma ile görevlendirilen üye, delilleri toplar, gerekli gördüğü kimselerin ifadelerini yeminle de alabilir; hakkında soruşturma yapılan avukatı da dinledikten veya dinlemek için verilen süre dolduktan sonra dosyayı bir raporla yönetim kuruluna verir.

Şikayet, ihbar veya istem konusu eylem veya davranış hakkında kovuşturma açılmasına yer olmadığına dair yönetim kurulu tarafından verilecek kararlar ilgililere ve Cumhuriyet savcısına tebliğ olunur.

SAVUNMA HAKKI:

Madde 135 –(yürürlükteki 137) Avukatlar hakkında yapılacak **soruşturmalarda ve kovuşturmalarda** isnat olunan hususun avukata açıkça ve yazılı olarak bildirilmesi, yazılı savunmasının istenmesi ve bu savunma için en az on günlük bir süre tanınması zorunludur.

DİSİPLİN KOVUŞTURMASINA YER OLMADIĞINA DAİR KARARLARA İTİRAZ:

Madde 136 –(yürürlükteki 142) Baro yönetim kurulunun, disiplin kovuşturması **açılmasına** yer olmadığına dair kararlarına karşı, tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde şikayetçi veya Cumhuriyet savcısı tarafından Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kuruluna itiraz olunabilir.

Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu tarafından dosya üzerinde yapılacak inceleme sonunda şikayet, ihbar veya istem konusu incelemeye değer mahiyette görülürse, evvelki karar kaldırılarak, disiplin kovuşturmasının açılması için dosya evvelki kararı veren baroya gönderilir. Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunun bu kararları kesindir.

BAROYA YAZILMADAN ÖNCEKİ VE MESLEKTEN AYRILDIKTAN SONRAKİ EYLEM VE DAVRANIŞLAR:

Madde 137 – (yürürlükteki 138) Baro levhasına kabul ve yazılmadan önceki eylem ve davranışlar, meslekten çıkarma cezasını gerektirmiş olmadıkça, disiplin **soruşturmasına ve kovuşturmasına** konu olamaz.

Avukatın, avukatlıktan ayrılması, avukatlığı sırasındaki eylem ve davranışlarından dolayı disiplin kovuşturması yapılmasına engel değildir.

SORUŞTURMA YETKİSİ VE EKSİK ÜYELERİN TAMAMLANMASI:

Madde 138 – (yürürlükteki 139) **Soruşturmanın** dayandığı şikayet veya ihbarın vaki olduğu yahut Cumhuriyet savcısının **soruşturma** isteğinde bulunduğu veya soruşturmaya esas teşkil eden eylem veya davranışın re'sen haber alındığı tarihte avukat hangi baronun levhasında yazılı ise, disiplin kovuşturması **açılıp açılmayacağına** karar verme ve kovuşturma **açılmasına karar verilmesi halinde disiplin kovuşturmasını** yürütme yetkisi o baro **disiplin** kuruluna aittir.

Baro başkanı ve baro yönetim kurulu üyeleri, kendi haklarındaki soruşturmalarla, **disiplin kurulu Başkan ve üyeleri de kendileri ile** ilgili görüşme ve kararlara katılamazlar.

İkinci fıkranın kapsamına giren bir durumun mevcut olması veya ret yahut istinkaf sebepleriyle başkan ve üyelerin katılmamaları yüzünden baro yönetim ve disiplin kurullarında toplantı yeter sayısı bulunamazsa, eksikler yedeklerle tamamlanır. Yedeklerin de herhangi bir sebeple görüşme veya karara katılmamaları yahut sayılarının yetişmemesi halinde, baro levhasında yazılı olup yönetim ve disiplin kurullarına seçilme yeterliği bulunan avukatlar arasından ad çekme yolu ile seçileceklerle eksikler tamamlanır.

AYNI EYLEMDEN DOLAYI YENİDEN İNCELEME:

Madde 139 – (yasanın 143. maddesi) Disiplin kovuşturması açılmasına yer olmadığına dair kararın konusuna giren eylemlerden dolayı yeniden inceleme yapılabilmesi, yeni delillerin bulunmasına ve bu kararın kesinleştiği tarihten üç yıl geçmemiş olmasına bağlıdır.

DİSİPLİN CEZALARININ UYGULANACAĞI HALLER:

140 – (yasanın 134. maddesi) Avukatlık onuruna yahut meslek düzen ve geleneklerine uymayan eylem ve davranışlarda bulunanlarla, mesleki çalışmada görevlerini yapmayan veya görevinin gerektirdiği dürüstlüğe uygun şekilde davranmayanlar hakkında bu kanunda yazılı disiplin cezaları uygulanır.

DİSİPLİN CEZALARI:

Madde 141 (yürürlükteki yasanın 135.maddesi) - Disiplin cezaları şunlardır:

1. (Değişik: 22/1/1986 – 3256/23 md.) Uyarma; avukatın mesleğinin icrasında daha dikkatli davranması gerektiğinin kendisine bildirilmesidir.

2. Kınama; mesleğinde ve davranışında kusurlu sayıldığı için avukata bildirilmesidir

3. **16 yaşından büyükler için geçerli olan asgari ücretin 3 aylık brüt tutarına kadar para cezası,**

4. İşten çıkarma; avukatın üç aydan az ve üç yıldan fazla olmamak üzere mesleğini yapmaktan yasaklanmasıdır.

5. Meslekten çıkarma; avukatlık ruhsatnamesinin geri alınarak avukatın adının baro levhasından silinmesi ve avukatlık unvanının kaldırılmasıdır.

CEZALARIN UYGULANMA ŞEKLİ:

Madde 142 (Yasanın 136. maddesi) - Bu kanunun avukatların hak ve ödevleri ile ilgili altıncı kısmında yazılı esaslara uymayanlar hakkında ilk defasında en az kınama, tekrarında, davranışın ağırlığına göre, para veya işten çıkarma cezası ve 5 inci maddenin (a) bendinde yazılı bir suçtan kesin olarak hüküm giyme halinde meslekten çıkarma cezası uygulanır.

Beş yıllık bir dönem içinde iki veya daha çok defa disiplin cezasını gerektiren davranışta bulunan avukata her yeni suçu için bir öncekinden daha ağır ceza uygulanır.

Bir defa işten çıkarılan avukat, beş yıllık dönem içinde bu kanunun altıncı kısmındaki kurallara aykırı davranışta bulunursa meslekten çıkarılır.

CEZA KOVUŞTURMASININ DİSİPLİN CEZALARINA TESİRİ:

Madde 143 (yasanın 140.maddesi) - Avukat hakkında başlamış olan ceza kovuşturması, disiplin işlem ve kararlarının uygulanmasına engel olmaz.

(Değişik: 22/1/1986 - 3256/24 md.) Şu kadar ki, disiplin işlem ve kararına konu teşkil edecek bir eylemde bulunmuş olan avukat hakkında aynı eylemlerden dolayı ceza mahkemesinde dava açılmış ise, avukat hakkında, **disiplin kurulunda başlamış olan** disiplin kovuşturması, ceza davasının sonuna kadar bekletilir. Bu halde yönetim kurulunun isteği üzerine disiplin kurulu, avukatın işten yasaklanmasına yer olup olmadığı hakkında 153 ve 154 üncü maddeler uyarınca bir karar vermek zorundadır.

Eylemin işlenmemiş veya sanığı tarafından yapılmamış olması sebebiyle beraat hali müstesna, beraatle sonuçlanmış bir ceza davasının konusuna giren eylemlerden dolayı disiplin kovuşturması, o eylemin ceza kanunları hükümlerinden ayrı olarak başlı başına disiplin kovuşturmasını gerektirir mahiyette olmasına bağlıdır.

Baro yönetim kurulları hükümlülükle sonuçlanan bir ceza davasının konusunu teşkil eden eylemlerden dolayı ayrıca disiplin kovuşturması açmak zorundadırlar.

DİSİPLİN KURULUNDA DURUŞMA:

Madde 144 (Değişik: 22/1/1986 - 3256/25 md.)

Disiplin Kovuşturması açılmasına karar verilen hallerde, yönetim kurulunun iletmesi üzerine disiplin kurulu incelemesini evrak üzerinde yapar. Şu kadar ki,avukatın isteği veya disiplin kurulunca gerek görülmesi halinde inceleme duruşmalı olarak yapılır.

Duruşma gizli olur.

Disiplin kurulu incelemeyi ivedilikle ve herhalde kararın kendisine gelişi tarihinden itibaren en geç bir yıl içinde sonuçlandırmak zorundadır. Ceza davasının sonucunun beklenmesini gerektiren haller saklıdır.

GIYAPTA DURUŞMA:

Madde 145- Çağrıya uymayan avukatın gıyabında duruşma yapılır. Şu kadar ki,duruşmaya gelmediği takdirde duruşmanın gıyabında yapılacağıın davetiyeye yazılması şarttır.

DELİLLERİN GÖSTERİLMESİ VE İNCELENMESİ:

Madde 146 - Disiplin kurulu, delillerin gösterilme ve incelenme şeklini, istek veya feragatle yahut evvelce verilmiş kararlarla bağlı olmaksızın takdir ve tayin eder.

TANIK VE BİLİRKİŞİ DİNLENMESİ:

Madde 147 - Tanık ve bilirkişinin duruşmaya çağrılması veya üyelerden biri tarafından yahut istinabe yoluyla dinlenmesi veya yazılı ifadesinin okunmasıyla yetinilmesi, disiplin kurulunun takdirine bağlıdır.

Ancak, bir olayın delili yalnız bir tanığın şahsi bilgisinden ibaret ise, bu tanık her halde dinlenir.

DURUŞMA TUTANAĞI:

Madde 148 - Duruşma tutanağı, disiplin kurulu başkanının görevlendireceği bir üye veya katip tarafından tutulur.

Duruşma dışında dinlenenlere ait tutanakların duruşmada okunması zorunludur.

İSTİNABE TALİMATININ YERİNE GETİRİLMESİ:

Madde 149- İstinabe yoluyla verilen talimat, baro merkezinde disiplin kurulu veya bu kurulun bir üyesi, diğer yerlerde o baronun disiplin kurulunca görevlendirilecek bir avukat tarafından yerine getirilir.

TANIK VE BİLİRKİŞİNİN ÇAĞRILMASI:

Madde 150 - Tanıklar ve bilirkişiler Tebligat Kanunu hükümlerine göre çağrılır.

Usulüne göre çağrılıp da gelmeyen veya kanuni bir sebep olmaksızın tanıklık yahut bilirkişilikten veya yemin etmekten çekinen kimsenin giderlerden başka, **16 yaşından büyüklere uygulanan asgari ücretin birgünlük brüt tutarı kadar idari** para cezasına çarptırılması, bu kimsenin ikamet ettiği yer sulh ceza hakiminden istenebilir. Ayrıca istek

üzerine, tanığın zorla getirilmesine, Baronun bulunduğu il merkezindeki sulh ceza hakimi karar verir.

Yukarıki fıkra hükmüne göre cezalandırılan ve zorla getirilmesi istenmeyip yeniden çağrılan tanık ve cezalandırıldıktan sonra yeniden çağrılan bilirkişi yine gelmezse tekrar cezalandırılır.

Sulh hakimi, gerek hafif para cezasına gerekse zorla getirmeye, disiplin kurulunun tutanak örneği üzerinden karar verir.

DİSİPLİN KURULU ÜYELERİNİN REDDİ VE İSTİNKAFI:

Madde 151 - Disiplin kurulu üyeleri, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununda yazılı sebeplerle reddedilebilir ve istinkaf edebilirler.

Ret istemi, reddi istenen üyeden başkalarının katılmasıyla incelenir.

Ret ve istinkaf sebebiyle kurulun toplanamaması halinde **138 inci** maddeye göre işlem yapılır.

KARARLARIN TEBLİĞİ:

Madde 152 - Disiplin kurulu kararlarının onanmış bir örneği ilgililerden başka, baronun bulunduğu il merkezindeki Cumhuriyet savcısına da tebliğ olunur.

İŞTEN YASAKLANMA:

Madde 153 - Hakkında meslekten çıkarma cezasını gerektirebilecek mahiyette bir işten dolayı kovuşturma yapılmakta olan avukat disiplin kurulu kararıyla, tedbir mahiyetinde işten yasaklanabilir.

Kararın verilmesinden önce ilgilinin dinlenmiş veya dinlenmek üzere çağrılmış olup da belirtilen günde gelmemiş olması şarttır.

Disiplin kurulu, bu karara esas olacak delillerin hangi sınır dahilinde gösterilip inceleneceğini, istekle bağlı olmaksızın, serbestçe takdir eder.

Karar, hakkında kovuşturma yapılan avukata gerekçesiyle birlikte tebliğ olunur ve bu karar verildiği tarihte yürürlüğe girer. Ancak, karara karşı Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kuruluna itiraz olunabilir. İtiraz kararın uygulanmasını durdurmaz. Bu husustaki itirazlar ivedilikle ve en geç bir ay içinde karara bağlanır. İtiraz yerinde görülürse karar kaldırılır.

İşten yasaklanma kararı, yargı organları ile sair mercilere baro başkanlığı tarafından derhal duyurulur.

İŞTEN YASAKLANMANIN ZORUNLU OLDUĞU HALLER:

Madde 154 - (Değişik: 8/5/1984 - 3003/7 md.)

Haklarında meslekten çıkarma cezası verilen veya tutuklama müzekkeresi çıkarılan ve 42 nci madde uyarınca geçici olarak görevlendirilmiş olup, yapılan işlerin ücretini iş sahibinden aldığı halde aynı maddenin son fıkrası gereğince kabule değer bir sebep olmaksızın ilgili mercie ödememiş olan avukatların işten yasaklanmaları zorunludur.

Yukarıdaki fıkrada belirtilen işten yasaklanma sebeplerinin meydana gelmesinden itibaren iki ay içinde disiplin kurulunca haklarında işten yasaklama kararı verilmeyen avukatlar, **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulunun** doğrudan vereceği kararla işten yasaklanırlar.

İŞTEN YASAKLANMANIN HÜKÜMLERİ:

Madde 155 - İşten yasaklanmış olanlar bu tarihten itibaren avukatlığa ait yetkileri hiçbir şekilde kullanamazlar. Bu hüküm avukatın eşi ile reşit olmayan çocuklarına ait işlerde uygulanmaz.

Birinci fıkrada yazılı yasağa aykırı hareket eden avukat hakkında **141.** inci maddenin 4 ve 5 inci bentlerinde yazılı cezalardan biri uygulanır.

Mahkemeler, resmi daireler işten yasaklanan avukatları kabul etmemekle görevlidirler.

İŞTEN YASAKLANMA KARARININ KALDIRILMASI:

Madde 156 - İşten yasaklanma kararı, kovuşturmanın durdurulmuş veya avukatlığa engel olmayan bir ceza verilmiş yahut 42 nci maddenin son fıkrasında yazılı ücretin ödenmiş olması hallerinde kendiliğinden kalkar.

İşten yasaklanma kararı, bu kararın verilmesine esas olan hal ve şartların bulunmadığı veya sonradan kalktığı sabit olursa, disiplin kurulu tarafından kaldırılır.

DİSİPLİN KURULU KARARINA KARŞI İTİRAZ:

Madde 157 - Disiplin kurulu kararlarına karşı, Cumhuriyet Savcısı ve ilgililer, tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kuruluna itiraz edebilirler.

Birlik disiplin kurulu, disiplin davalarını dosya üzerinde inceler. Ancak, işten veya meslekten çıkarma cezasına yahut işten yasaklanmaya dair kararların incelenmesi sırasında, ilgili avukatın isteği üzerine veya kendiliğinden duruşma yapılmasına karar verebilir.

146 ve 147 ncı maddeler, birlik disiplin kurulu hakkında da uygulanır.

Birlik disiplin kurulunda duruşmaya raportör üyenin işi izah etmesiyle başlanır. Bu üyenin duruşmadan önce raporunu imzalayıp dosyaya koymuş bulunması gereklidir.

Raportör üyenin izahından sonra ilgili avukat ve varsa vekilleri gerekli izahlarda bulunurlar. Bunlardan itirazı yapmış olan taraf önce dinlenir. Son söz, hakkında disiplin kovuşturması yapılanıdır.

Birlik disiplin kurulu, inceleme konusu kararın onanmasına veya kovuşturmanın derinleştirilmesi için kararın bozularak dosyanın ilgili baroya gönderilmesine karar verebileceği gibi, yeniden incelemeyi gerektirmeyen hallerde, uygun görmediği kararı kaldırarak işin esası hakkında karar verebilir veya verilmiş olan kararı düzelterek onaylayabilir.

Birlik disiplin kurulunun itiraz üzerine verdiği kararlar **kesindir.**

DELİLLERİN SERBESTÇE TAKDİRİ, CEZA VERMENİN AMACI VE CEZADAN MAHSUP

Madde 158 - Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu ve barolar disiplin kurulları, gösterilen delilleri, soruşturma ve duruşmadan edinecekleri kaniya göre serbestçe takdir ederler.

Bu kurullar, disiplin cezalarının verilmesinde, avukatlık onur ve itibarını korumak, meslekin adalet amaç ve gereklerine ve mesleki düzen, gelenek ve adetlere uygun olarak yerine getirilmesini sağlamak ilkesini göz önünde tutarlar.

İşten yasaklanan avukata süreli olarak işten çıkarma cezası verilmesi halinde, işten yasaklandığı süre cezadan mahsup edilir.

KOVUŞTURMA VE CEZA ZAMANAŞIMI:

Madde 159 - Disiplin cezasını gerektirecek eylemlerin işlenmesinden itibaren üç yıl geçmiş ise kovuşturma yapılamaz. Yönetim kurulunca işe el konulmuş ise bu süre işlemez.

Disiplin cezasını gerektiren eylemlerin işlenmesinden itibaren dört buçuk yıl geçmiş ise disiplin cezası verilemez.

Disiplin cezasını gerektiren eylem aynı zamanda bir suç teşkil ediyor ve bu suç için kanun daha uzun bir zamanaşımı süresi koymuş bulunuyorsa, birinci ve ikinci fıkralardaki süreler yerine bu zamanaşımı süresi uygulanır.

DİSİPLİN KARARLARININ UYGULANMASI VE CEZALARIN SİCİLDEN SİLİNMESİ:

Madde 160 (Değişik: 22/1/1986-3256/27 md.)

Disiplin cezalarına ait kararlar kesinleşmedikçe uygulanamaz.

Meslekten çıkarma ve işten çıkarma cezalarından başka bir disiplin cezası verilen avukatlar, uyarma, kınama ve para cezalarının uygulanmasından itibaren beş yıl geçtikten sonra disiplin kuruluna başvurarak bu disiplin cezalarının sicillerinden silinmesini isteyebilirler.

İlgilinin yukarıdaki fıkrada yazılı süre içerisinde disiplin cezası almamış olması halinde, disiplin cezasının silinmesine karar verilir ve sicil dosyasındaki disiplin bölümü çıkartılarak yenisi düzenlenir.

TANIK VE BİLİRKİŞİ GİDERİ:

Madde 161 - Disiplin işlemleri dolayısıyla çağırılan her tanık ve bilirkişinin, kaybettiği zaman ve harcadığı mesaiye uygun bir tazminata hakkı vardır; bunlardan çağrıya uymak için yolculuk etmek zorunda olanlara yolculuk ve ikamet giderleri de verilir. Şikayetçi ve hakkında kovuşturma yapılan avukat, dinlenmesini istedikleri tanık ve bilirkişiye ait giderleri evvelden öderler.

Avukata veya üçüncü bir kişiye yükletilmeyen veya borçludan alınma imkanı kalmayan giderler baroya yüklenir.

Şikayet edenden, şikayetin mahiyeti ve yapılacak disiplin soruşturma ve kovuşturmasının genişliği göz önünde bulundurularak **16 yaşından büyüklere uygulanan asgari ücretin brüt tutarının bir günlük tutarıyla üç günlük tutarı arasında tespit edilecek** avans alınabilir. Yapılan işlemlere, alınan avansın yetmemesi halinde, tamamlanması her zaman istenebilir. Avans ve tamamlanması istenen miktar ilgilisi tarafından ödenmedikçe işlem yapılmayabilir.

PARA CEZASI VEYA GİDERLERİN TAHSİLİ:

Madde 162 : Para cezasına veya giderlerin ödenmesine dair olan kararlar İcra ve İflas Kanununun ilamların yerine getirilmesi hakkındaki hükümlerine göre yerine getirilir. Para cezaları baroya gelir yazılır.

İcra takibi genel hükümlere göre baro tarafından vekalet verilecek avukat eliyle yürütülür.

Karar, hakkında kovuşturma yapılan avukata gerekçesiyle birlikte tebliğ olunur ve bu karar verildiği tarihte yürürlüğe girer. Ancak, karara karşı Türkiye Barolar Birliği Disiplin

Kuruluna itiraz olunabilir. İtiraz kararın uygulanmasını durdurmaz. Bu husustaki itirazlar ivedilikle ve en geç bir ay içinde karara bağlanır. İtiraz yerinde görülürse karar kaldırılır.

ONBİRİNCİ KISIM

(Değişik; 2.5.2001, 4667/76) AVUKATLIK SÖZLEŞMESİ

(Değişik; 2.5.2001, 4667/76) AVUKATLIK SÖZLEŞMESİNİN KAPSAMI :

MADDE 163 - (Değişik; 2.5.2001, 4667/76) Avukatlık sözleşmesi serbestçe düzenlenir. Avukatlık sözleşmesinin belli bir hukuki yardımı ve meblağı yahut değeri kapsamaması gerekir. Yazılı olmayan anlaşmalar, genel hükümlere göre ispatlanır. Yasaya aykırı olmayan şarta bağlı sözleşmeler geçerlidir.

Avukatlık ücret tavanını aşan sözleşmeler, bu Kanunda belirtilen tavan miktarında geçerlidir. İfa edilmiş sözleşmenin geçersizliği ileri sürülemez. Yokluk halleri hariç, avukatlık sözleşmesinin bir hükmünün geçersizliği bu sözleşmenin tümünü geçersiz kılmaz.

(Değişik; 2.5.2001, 4667/77) AVUKATLIK ÜCRETİ

MADDE 164 - (Değişik; 2.5.2001, 4667/77) Avukatlık ücreti, avukatın hukuki yardımının karşılığı olan meblağı veya değeri ifade eder.

Yüzde yirmi beşi aşmamak üzere, dava veya hükmolunacak şeyin değeri yahut paranın belli bir yüzdesi avukatlık ücreti olarak kararlaştırılabilir.

İkinci fıkraya göre yapılacak sözleşmeler, dava konusu para dışındaki mal ve haklardan bir kısmının aynen avukata ait olacağı hükmünü taşıyamaz.

Avukatlık asgari ücret tarifesi altında vekalet ücreti kararlaştırılmaz. **Avukatlık asgari ücret tarifesi altında hükümler taşıyan ücret sözleşmeleri yerine asgari ücret tarifesi hükümleri uygulanır.** Ücretsiz dava alınması halinde durum baro yönetim kuruluna bildirilir. Avukatlık ücretinin kararlaştırılmamış olduğu veya taraflar arasında yazılı ücret sözleşmesinin bulunmadığı yahut ücret sözleşmesinin belirgin olmadığı veya tartışmalı olduğu veya ücret sözleşmesinin ücrete ilişkin hükmünün geçersiz sayıldığı hallerde; değeri para ile ölçülebilen dava ve işlerde asgari ücret tarifelerinin altında olmamak koşuluyla ücret itirazlarını incelemeye yetkili merci tarafından **(Bir cümle mevcut metinden çıkarıldı)** avukatın emeğine göre ilâmın kesinleştiği tarihteki müddeabihin değerinin yüzde onu ile yüzde yirmisi arasındaki bir miktar avukatlık ücreti olarak belirlenir. Değeri para ile ölçülemeyen dava ve işlerde ise avukatlık asgari ücret tarifesi uygulanır.(13.1.2004 tarih 5043 sayılı kanun ile değişik)

Dava sonunda hükümle, tarifeye dayanılarak karşı tarafa yüklenecek olan avukatlık ücreti avukata aittir. Kamu kesim,i avukatları lehine hükmedilen avukatlık ücretlerinde limit uygulanmaz. Avukat, yalnızca kararın vekalet ücretine ilişkin kısmına karşı da kanun yoluna başvurabilir. Bu taktirde temyiz harcı temyiz edilen kısma göre alınır. Bu ücret, iş sahibinin borcu nedeniyle takas ve mahsup edilemez, haczedilemez.

ÜCRET DOLAYISIYLA MÜTESELSİL SORUMLULUK :

MADDE 165 – (Değişik; 2.5.2001, 4667/78) İş sahibinin birden çok olması halinde bunlardan her biri, sulh veya her ne suretle olursa olsun taraflar arasında anlaşmayla sonuçlanan ve takipsiz bırakılan işlerde her iki taraf avukat ücretinin ödenmesi hususunda müteselsil borçlu sayılırlar.

AVUKATIN HAPİS HAKKI ve AVUKATLIK ÜCRETİNİN RÜÇHANLI BULUNMASI :

MADDE 166 - Avukat, müvekkili tarafından verilen veya onun namına aldığı malları, parayı ve diğer her türlü kıymetleri, avukatlık ücreti ve giderin ödenmesine kadar, kendi alacağı nispetinde elinde tutabilir.

Avukat, sözleşme ile kararlaştırılan ve hakim tarafından takdir olunan ücretinden dolayı, kendi çalışması sonucunda müvekkilin muhafaza ettiği veya kazandığı mallar ve davadaki diğer taraftan ilam gereğince tahsil edilecek para yahut alınacak mallar üzerinde diğer alacaklılara nazaran rüçhan hakkını haizdir. Rüçhan hakkı, vekaletnamenin düzenlenme tarihine, vekaletname umumi ise iş sahibi adına ücret konusu işten dolayı ilk yapılan resmi başvurma tarihine göre sıra alır. (Ek; 2.5.2001, 4667/79) İş sahibinin iflası halinde avukatın vekalet ücreti alacağı da rüçhanlıdır. Ancak, 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 206'ncı maddesinin birinci fıkrası hükmü saklıdır.

Bir ilamın cebri icra yoluyla infazına girildiğinde, icra dairesi, takip talebinde bulunan tarafın ilamda adı yazılı olan avukatına, icra emri ile aynı zamanda düzenleyeceği bir bildiriye, gideri takip talebinde bulunandan alınmak suretiyle, derhal tebliğ eder. Bu bildiri tebliğ edilmedikçe icranın sonraki safhalarına geçilemez. Avukata yapılacak tebliğin giderleri hakkında 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 59'uncu maddesi hükmü uygulanır.

Avukatın ölümü halinde, mirasçılara intikal eden avukatlık ücreti alacakları da, avukat alacakları gibi rüçhanlıdır. Şu kadar ki, üçüncü fıkrada yazılı bildirim zorunluluğu bu kimseler hakkında uygulanmaz.

ANLAŞMAZLIKLARIN TAHKİM YOLUYLA ÇÖZÜMÜ :

MADDE 167- Avukatlık ücretinden ve avukatlık ortaklıklarının ortaklar arasında ilişkilerinden doğan her türlü uyuşmazlıkta HUMK nun tahkime ilişkin hükümleri uygulanır.

Hakem ücretinin yarısının dava ile birlikte, diğer yarısının kararın taraflara tebliğinden önce yatırılması zorunludur. Hakem kurulunca verilen ve kesinleşen karardan bir örnek, avukatın bağlı bulunduğu baroya gönderilir.

AVUKATLIK ÜCRET TARİFESİNİN HAZIRLANMASI :

MADDE 168 - (Değişik; 2.5.2001, 4667/81) Baroların yönetim kurulları her yıl Eylül ayı içerisinde, yargı yerlerindeki işlemler ile diğer işlemlerden alınacak avukatlık ücretinin asgari hadlerini gösteren birer tarife hazırlayarak Türkiye Barolar Birliğine gönderirler.

Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu'nca, baro yönetim kurullarının teklifleri de göz önüne alınmak suretiyle uygulanacak tarife o yılın Ekim ayı sonuna kadar hazırlanarak **ilan edilmek üzere Resmi gazeteye gönderilir. Bir önceki yıl asgari ücret tarifesinin süre bitiminden itibaren uygulanmak üzere tarife resmi gazetede yayımlandığında yürürlüğe girer.**

Avukatlık ücretinin takdirinde, hukuki yardımın tamamlandığı veya dava sonunda hüküm verildiği tarihte yürürlükte olan tarife esas alınır.

YARGI MERCİLERİNCE KARŞI TARAFA YÜKLETİLECEK AVUKATLIK ÜCRETİNİN MİKTARI :

Madde 169 - (Değişik 31.10.1980, 2329/2) Yargı mercilerince karşı tarafa yükletilecek avukatlık ücreti, avukatlık ücret tarifesinde yazılı miktardan az ve üç katından fazla olamaz.

(Mülga İkinci Fıkra; 2.5.2001, 4667/82)

Madde 170 – (Mülga; 22.1.1986, 3256/29)

İŞİ SONUNA KADAR TAKİP ETME ZORUNLULUĞU ve BAŞKASINI TEVKİL :

MADDE 171 – (Değişik; 2.5.2001, 4667/83) Avukat, üzerine aldığı işi kanun hükümlerine göre ve yazılı sözleşme olmasa bile sonuna kadar takip eder.

Avukata verilen vekaletnamede başkasını tevkile yetki tanınmış ise, yazılı sözleşmede aksine açık bir hüküm olmadıkça, işi başka bir avukatla birlikte veya başka bir avukata vererek takip ettirebilir. Vekaletnamede, bunun düzenlendiği tarihten sonra açılacak veya takip edilecek bütün dava ve işlerde vekalet ve başkasını tevkile genel şekilde yetki verilmişse, avukat, bu tarihten sonraki dava ve işlerde müvekkilinden ayrıca vekalet almaya lüzum kalmaksızın işi başka bir avukatla birlikte veya başka bir avukata vererek takip ettirebilir.

İkinci fıkradaki hallerde, avukatın müvekkile karşı sorumluluğu devam eder. Birlikte takip ettiği veya işi tamamen devrettiği avukatların kusurlarından ve meydana getirdikleri zarardan dolayı müvekkile karşı hem şahsen hem de diğer avukatla birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludur. Şu kadar ki, bu hüküm, 12 nci maddede yazılı bir iş sebebiyle başka bir yerde çalışmak zorunluluğunda olduğu için işi tamamen başkasına devreden avukatlar hakkında uygulanmaz.

Avukat tarafından işe başka avukatlar teşrik edilmiş ise, avukat bundan dolayı ayrı bir ücret isteyemeyeceği gibi, işi birlikte takip eden avukat da müvekkilden herhangi bir ücret isteyemez. İş tamamen başka bir avukata bırakılmış ise, tevkil eden ve tevkil olunan avukatlar ücret sözleşmesindeki miktarı aşmamak şartıyla, harcadıkları mesaiye karşılık olan ücreti müvekkilden isteyebilirler. Ancak, tevkil eden avukat müvekkilden peşin ücret almışsa, harcadığı mesaiye karşılık olan miktarın fazlasını tevkil ettiği avukata ödemekle yükümlüdür.

İŞ SAHİBİNİN İŞİ BAŞKA BİR AVUKATA VERMESİ :

MADDE 172 - İş sahibi, ilk anlaşmayı yaptığı avukatın yazılı muvafakatı ile, başka avukatları da işin kovuşturma ve savunmasına katabilir.

İş sahibi, ilk avukatın muvafakatını kendisine tevdi veya tebliğ edilecek bir yazı ile en az bir haftalık süre vererek talep eder. Avukat bu süre içinde cevap vermemişse muvafakat etmiş sayılır.

İlk avukatın muvafakat etmemesi halinde, vekalet akdi kendiliğinden sona erer. İş sahibi, muvafakat etmeyen avukata ücretin tamamını ödemekle yükümlüdür.

İlk avukatın muvafakatı ile işin başka avukatlar tarafından da takibi halinde iş sahibi, ilk avukatın ücretinden kısıntı yapamaz. Bu halde avukatların müvekkile karşı sorumluluğu konusunda 171'inci maddenin üçüncü fıkrası hükmü uygulanır.

AVUKATLIK ÜCRETİNİN BELLİ BİR İŞE HASREDİLMESİ :

MADDE 173 - Sözleşmede aksine bir hüküm yoksa kararlaştırılan avukatlık ücreti yalnızca avukatın üzerine almış olduğu işin karşılığı olup, mukabil dava, bağlantı ve ilişki bulunsa bile başka dava ve icra kovuşturmaları veya her türlü hukuki yardımlar ayrı ücrete tabidir.

Avukata tevdi edilen işin yapılması veya yapıldıktan sonra sonucunun alınması için gerekli bütün vergi, resim, harç ve giderler iş sahibinin sorumluluğu altında olup, avukat tarafından ilk istekte avukata veya gerektiği yere ödenir. Bu harcamaların avukat tarafından yapılabilmesi için, yeteri kadar avansın iş sahibi tarafından verilmiş olması gerekir. Avukatın iş için yapacağı yolculuk masrafları ve bulunduğu yerden ayrılma tazminatı, anlaşma gereğince iş sahibi tarafından ayrıca ödenir. Bu giderler peşin olarak ödenmedikçe avukat yolculuğa zorlanamaz. Bu hükmün aksine sözleşme yapılabilir.

AVUKATIN İŞİ TAKİPTEN VAZGEÇMESİ, AZLI ve ÜCRETİN GÜNÜNDE ÖDENMEMESİ :

MADDE 174 - Üzerine aldığı işi haklı bir sebep olmaksızın takipten vazgeçen avukat hiçbir ücret isteyemez ve peşin aldığı ücreti geri vermek zorundadır.

Avukatın azli halinde ücretin tamamı verilir. Şu kadar ki, avukat kusur veya ihmalden dolayı azledilmiş ise ücretin ödenmesi gerekmez.

Anlaşmaya göre avukata peşin verilmesi gereken ücret ödenmezse, avukat işe başlamakla zorunlu değildir. Bu sebeple doğabilecek her türlü sorumluluk iş sahibinindir. Yazılı sözleşmedeki diğer ödeme şartlarının yerine getirilmemesinden dolayı avukat işi takip etmek ve sonucunu elde etmekten mahrum kalırsa sorumluluk bakımından aynı hüküm uygulanır.

İŞ SAHİBİNİN ADRESİ :

MADDE 175 - İş sahibinin verdiği vekaletnamede yazılı adrese avukat tarafından yapılacak her tebliğ, kendisine yapılmış sayılır. Adres değişiklikleri en geç üç gün içinde iş sahibi tarafından taahhütlü mektupla avukata bildirilir.

İş sahibinin adresine gönderilecek yazıların tebliğ edilememesinden veya adres değişikliklerinin bildirilmemesinden doğan sorumluluk iş sahibine aittir.

(Değişik; 2.5.2001, 4667/84) ADLİ YARDIMIN KAPSAMI :

MADDE 176 – (Değişik; 2.5.2001, 4667/84) Adli yardım, avukatlık ücretlerini ve diğer yargılama giderlerini karşılama olanağı bulunmayanlara bu Kanunda yazılı avukatlık hizmetlerinin sağlanmasıdır.

Adli yardımdan yararlanma kriterleri adli yardım yönetmeliğinde belirlenir.

(Değişik; 2.5.2001, 4667/85) ADLİ YARDIM BÜROSU :

MADDE 177 – (Değişik; 2.5.2001, 4667/85) Adli yardım hizmeti, baro merkezlerinde, baro yönetim kurullarınca avukatlar arasından oluşturulan adli yardım bürosu tarafından yürütülür. Baro yönetim kurulu, ayrıca baro merkezi dışında avukat sayısı beşten çok olan her yargı çevresinde de bir avukatı adli yardım bürosu temsilcisi olarak görevlendirebilir. Büro ve temsilciler, baro yönetim kurulu'nun gözetimi altında çalışırlar.

(Değişik; 2.5.2001, 4667/86) ADLİ YARDIM İSTEMİ :

MADDE 178 - (Değişik; 2.5.2001, 4667/86) Adli yardım istemi, adli yardım bürosuna veya temsilcilerine yapılır. İstek sahibi, isteminde haklı olduğunu gösterdiği delillerle kanıtlamak zorundadır.

Yardım isteminin reddi halinde, ilgilisi yazı veya sözle baro başkanına başvurabilir. Baro başkanının vereceği karar kesindir.

(Değişik; 2.5.2001, 4667/87) ADLİ YARDIMIN YAPILIŞI :

MADDE 179 – (Değişik; 2.5.2001, 4667/87) Adli yardım isteminin kabulü halinde; baro gerekli işlemleri yapmak üzere bir veya birkaç avukatı görevlendirir. Görevlendirilen avukat, görev yazısının kendine ulaşmasıyla, avukatlık hizmetlerini yerine getirme yükümlülüğü altına girer.

Bu yükümlülük, ilgilinin gerekli belge ve bilgileri isteğe rağmen vermemesi veya vekaletname vermektan kaçınmasıyla sona erer.

Ayrıca görevlendirilen avukat da bu işi yapmaktan çekinmek isterse görevin kendisine bildirildiği tarihten itibaren on beş gün içinde o işin tarifede belirlenen ücretini baroya ödemek zorundadır.

Büro, görevlendirilen avukatın işi yürütmesiyle ilgili aşamaları izler.

18.6.1927 tarihli ve 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu ve 4.12.2004 tarih ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ile diğer kanunlardaki adli yardıma ilişkin hükümler saklıdır.

BÜRONUN GELİR ve GİDERLERİ :

MADDE 180 - (Değişik; 2.5.2001, 4667/88) Adli Yardım Bürosunun gelirleri şunlardır:

a) İki yıl öncesine ait kesin hesap sonuçlarına göre tespit edilen toplam miktarlar esas alınarak 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı (1), (2) ve (3) sayılı tarifelere göre alınan harçların yüzde **onbeşi** ile idari nitelikteki para cezaları hariç olmak üzere para cezalarının **yüzde onbeşi**,

b) Baroya düşecek paylar ile kamu ve özel kurum ve kuruluşlarından, il veya belediye bütçelerinden baroya yapılan yardımlar,

- c) Bu amaçla yapılan her türlü bağışlar,
 d) Adli yardım görevinden çekilen avukatların yatıracağı ücret,
 e) (Adli yardımla görevlendirilen avukatın aldığı ücretin yüzde onu ile- **kelimeleri çıktı**) Davadan haklı çıkan adli yardımdan yararlanan kişinin avukat ücretinden başka, yararlandığı kısmın yüzde beşi.

Büronun giderleri şunlardır:

- a) Adli yardımla görevlendirilen avukatlara gerektiğinde ödenecek ücretler,
 b) Büroda görevlendirileceklere ödenecek ücretler,
 c) Büro giderleri ve diğer giderler.

Adli yardım bürolarının gelir ve giderleri büro bütçesinin ayrı bölümlerinde gösterilir. Bu bölümde kalan gelir fazlasının bir sonraki yıla aynen aktarılması zorunludur.

Birinci fıkranın (a) bendine göre hesaplanacak ödenek, Maliye Bakanlığınca her yıl Mart ayının sonuna kadar Türkiye Barolar Birliği hesabına aktarılır. Bu paralar, münhasıran adli yardım için kullanılır ve yıl içinde harcanmayan paralar, ertesi yıla aynen aktarılır. Bu paraların barolar arasındaki dağıtım ve kullanılmasına ilişkin hususlar Türkiye Barolar Birliği tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

(Değişik; 2.5.2001, 4667/89) YILLIK ÇALIŞMA RAPORU ve YÖNETMELİK :

MADDE 181 – (Değişik; 2.5.2001, 4667/89) Adli yardım bürosu, çalışmalarını her yıl sonu düzenleyecekleri bir raporla Baro Yönetim Kurulu'na bildirir. Raporun bir örneği baroca Türkiye Barolar Birliği'ne gönderilir.

Adli yardım bürosunun kuruluşu, görevlendirilecek avukatların ve bunlara ödenecek ücretlerin belirlenmesi, büronun işleyişi, denetimi gibi konular Türkiye Barolar Birliği'nce çıkarılacak yönetmelikte gösterilir.

ONÜÇÜNCÜ KISIM ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

YÖNETMELİK :

MADDE 182 – Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu, bu kanunda yönetmelikte düzenleneceği belirtilen hususlar ile kanunun uygulanabilmesini sağlayacak hususlar için yönetmelikler çıkarır.

Yönetim kurulu, gerekli gördüğü hallerde, baroların görüşünü alabilir.

Bu kanunda yapılan değişikliklerin yeni bir yönetmelik yapılmasını öngördüğü hallerde, bu yönetmelikler kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde çıkarılır. Kanunda yapılan değişiklikler, yürürlükteki yönetmeliklerde değişiklik yapılmasını gerektirdiğinde, aynı süre içinde bu değişiklikler de yapılır.

Yönetmelikler ve değişiklikleri resmi gazetede yayınlanır

CUMHURİYET SAVCILARINA YAPILACAK TEBLİGAT :

MADDE 183 - Bu kanun gereğince Cumhuriyet Savcılarına yapılacak tebligatta, ilgili dosya dizi pusulası da yapılmak suretiyle birlikte gönderilir. Alındı belgesi tebligat hükmündedir.

AVUKATLIK KIDEMİNE SAYILACAK HİZMETLER :

MADDE 184 - Dördüncü maddenin birinci fıkrasında sayılan hizmetlerden avukatlığa geçenlerin bu hizmetlerde geçen süreleri avukatlık kıdemine sayılır.

DAVA VEKİLLERİ HAKKINDA UYGULANACAK HÜKÜM :

MADDE 185 - Bu Kanunun ikinci, dördüncü, beşinci, yedinci, sekizinci ve dokuzuncu kısmı ile 65 inci maddesi dışında kalan hükümleri dava vekilleri hakkında da kıyasen uygulanır.

Mülga İkinci Fıkra; 2.5.2001, 4667/91

SİGORTA :

MADDE 186 - **188'inci maddede yazılı olanlar dışında kalan avukatlar 506 sayılı yasa kapsamında tam sigortalı olarak, bütün primlerini kendileri öder, 506 sayılı yasa da öngörülen haklardan yararlanırlar. Avukatlar aylık sigorta primlerini ödediklerine ilişkin makbuzun bir örneğini her ay baroya vermek zorundadır. Avukatın sigortaya giriş-çıkış bildireleri ve her ayın sigorta primlerini ödeyenlere ait aylık bildireleri ve dönem bordroları barolar tarafından ilgili kuruma verilir.**

SİGORTAYA GİRME ZORUNLULUĞU ŞARTA BAĞLI OLANLAR :

MADDE 187 - Geçici 2'nci maddenin kapsamına giren avukatlar, T.C. Emekli Sandığına borçlanma haklarını aynı maddede gösterilen süre içinde kullanmadıkları takdirde, 186'ncı madde uyarınca Sigortaya girmek zorunluluğundadırlar.

SİGORTAYA GİREMİYENLER :

MADDE 188 - (Değişik; 26.2.1970, 1238/1) Emekliliğe tabi bir görevde çalışmakta olanlar, **hizmet akdine dayalı olarak bir işyerinde sigortalı olanlar** (Sosyal Sigortalar Kanunu kapsamına girenler. Aynı kanunun 85'inci maddesindeki isteğe bağlı sigortalardan faydalananlar dahil-**çıkarıldı**), geçici 2 nci maddedeki borçlanmak hakkından faydalanmaları ile T.C. Emekli Sandığından emeklilik veya malullük aylığı almakta olan yahut 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa göre yaşlılık ve malullük sigortasından faydalanmış bulunanlar ve aynı kanunun geçici 20'nci maddesindeki şartlara uygun olarak faaliyette bulunan sandıklara tabi bulunan veya bu sandıklardan faydalanmış olanlar 186'ncı madde **uyarınca sigortaya giremezler.**

Avukatın **yukarıdaki** fıkraya göre **sigortaya** girememesi, avukatlık mesleğinin icrasına engel teşkil etmez.

TOPLULUK SİGORTASINA GİRMELERİ İSTEKLERİNE BAĞLI OLANLAR :

MADDE 189 – (Mülga; 26.2.1970, 1238/6)

PRİM BORCUNU ÖDEMEMENİN SONUÇLARI :

MADDE 190 - **Sigorta primlerini yasadaki öngörülen sürenin üzerinden altı ay geçmiş olmasına rağmen** ödemeyen avukatın adı baro yönetim kurulunun kararıyla, birikmiş prim borcunu, **506 sayılı yasadaki öngörülen** şartlar dairesinde ödeninceye kadar, baro levhasından silinir ve durum ilgili yerlere bildirilir.

Sigorta primini yukarıdaki fıkrada öngörülen sürede ödememenin sonuçları, prim borçlusu avukatın şahsına münhasır olup, bu sonuçlar baroya kayıtlı diğer avukatları ve baroları etkilemez. (Ek; 2.5.2001, 4667/92) 17.7.1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 140 ıncı maddesi hükmü barolar hakkında uygulanmaz.

TİP SÖZLEŞMESİNİN HAZIRLANMASI ve TOPLULUK SÖZLEŞMESİNE GİRİŞ :

MADDE 191 - İşbu yasa değişikliğinin yürürlüğe girdiği tarihe kadar bu maddeye dayalı olarak doğan haklar saklı kalmak kaydı ile madde yürürlükten kaldırılmıştır.

YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILAN HÜKÜMLER :

MADDE 192 - 3499 sayılı Avukatlık Kanunu ile ek ve tadilleri, geçici 7'nci madde hükümleri saklı kalmak şartıyla, yürürlükten kaldırılmıştır.

DEĞİŞTİRİLEN KANUN HÜKÜMLERİ HAKKINDA :

MADDE 193 - (Bu madde 21.12.1953 tarihli ve 6207 sayılı Avukatlar Yardımlaşma Kanununun 1, 4 ve 5'inci maddelerinin değiştirilmesi ile ilgili olup ilgili kanun metnine işlenmiştir.)

1086 SAYILI KANUNUN DEĞİŞTİRİLEN HÜKMÜ :

MADDE 194 - (Bu madde 18.6.1927 tarih ve 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 61'inci maddesinin değiştirilmesine dair olup ilgili kanun metnine işlenmiştir.)

EMEKLİLİĞE TABİ GÖREVDEN ÖNCEKİ AVUKATLIĞIN KIDEME
SAYILMASI

MADDE 195 - (Değişik; 2.5.2001, 4667/93) Bu kanun gereğince (topluluk sigortasına girmiş olup-
kelimeleri çıktı) sigortalılığı devam eden bir avukat **emekli sandığına** tabi bir göreve veya hizmete atandığı yahut seçildiğinde, sigortalılığına esas alınan avukatlık süresinin dörtte üçü kıdemine eklenerek intibakı yapılır ve görev veya hizmet aylığı ile emeklilik keseneğine esas aylığı yükseltilir.

14.7.1965 TARİH ve 657 SAYILI DEVLET
MEMURLARI KANUNUNA EKLENEN
GEÇİCİ MADDE

MADDE 196 – (Mülga; 26.2.1970, 1238/6)

24.1962 TARİH ve 44 SAYILI KANUNA
EKLENEN MADDE

MADDE 197 - (Mülga; 26.2.1970, 1238/6)

22.4.1962 TARİH ve 44 SAYILI KANUNA
EKLENEN GEÇİCİ MADDE

MADDE 198 - (Mülga; 26.2.1970, 1238/6)

MADDE 199 - (Bu madde 3.4.1930 tarih ve 1580 sayılı Belediye Kanunu ile 13.3.1929 tarihli İdari Umumiyei Vilayet Kanununa birer ek madde eklenmesi ile ilgili olup getirdiği hükümleri ilgili Kanunlardaki yerlerine eklenmiştir)

KAMU KURUM ve KURULUŞLARI İLE KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİNDE GÖREVLİ AVUKATLAR :

EK MADDE 1 - (Ek; 8.5.1984, 3003/8) Kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüslerinde asli ve sürekli olarak avukatlık görevinde çalışanlar **da serbest çalışan avukatların tabi olduğu hükümlere tabidir. Ancak, bu avukatlar hakkında serbest çalışan avukatların barolara ödemekle yükümlü olduğu aidat, giriş keseneği ve sair ödemeler serbest avukatlar için ödenmesi öngörülen miktarların yarısı kadardır. Bu ödemeler avukatın görev yaptığı kamu kurumu, kuruluşu veya kamu iktisadi teşebbüsü tarafından ödenir.**

(Değişik; 2.5.2001, 4667/94) YURT DIŞINDA TEMSİL :

EK MADDE 2 - (Ek; Değişik; 2.5.2001, 4667/94) Avukatlar, Türkiye Barolar Birliği'ni veya baroları temsil etmek üzere uluslararası toplantı ve kongrelere Adalet Bakanlığı'na bilgi vermek suretiyle katılabilirler.**(Kaldırıldı)**

SEÇİMLERİN YAPILMASI :

EK MADDE 3 - (Ek; 8.5.1984, 3003/8) Barolar ile Türkiye Barolar Birliği'nin bu Kanununa göre gizli oyla yapılacak organ seçimlerine ilişkin işlemler, aşağıdaki esaslara göre yargı gözetimi altında gerçekleştirilir.

(Değişik; 2.5.2001, 4667/95) Seçim yapılacak genel kurul toplantısından en az on beş gün önce, baro seçimleri için levhaya kayıtlı avukatlardan genel kurula katılma hakkına sahip avukatlar, Türkiye Barolar Birliği seçimleri için de Genel Kurula barolarca seçilen asıl ve yedek delegeler ile doğal delegeleri belirleyen liste, toplantının gündemi, yeri, günü, saati ile çoğunluk olmadığı takdirde yapılacak ikinci toplantıya ilişkin hususları belirten bir yazı ile birlikte üç nüsha olarak o yer ilçe seçim kurulu başkanı olan hakime verilir. Bir yerde birden fazla ilçe seçim kurulu bulunduğu takdirde görevli hakim, Yüksek Seçim Kurulunca belirlenir. Toplantı tarihleri, gündemde yer alan diğer konular göz önünde bulundurularak görüşmelerin bitimine göre seçimlerin ilçe seçim kurulu başkanının gözetiminde yapılması sağlanır. Üye sayısı dörtüzü aşan barolarda görüşmeler cumartesi günü sonuçlandırılır ve seçimlere pazar günü dokuzda başlanır ve oy verme işi saat onyedide sona erer.

Hakim, gerektiğinde ilgili kayıt ve belgeleri de getirtip incelemek suretiyle varsa noksanları tamamlattırdıktan sonra seçime katılacak avukatları belirleyen liste ile yukarıdaki fıkrada belirtilen diğer hususları onaylar. Onaylanan liste ile toplantıya ilişkin diğer hususlar Adalet dairesi ve baro ilan yerlerinde asılmak sureti ile üç gün süre ile ilan edilir.

İlan süresi içinde listeye yapılacak itirazlar hakim tarafından incelenir ve en geç iki gün içinde kesin olarak karara bağlanır.

Bu suretle kesinleşen listeler ile toplantıya ilişkin diğer hususlar onaylanarak ilgili baro veya Türkiye Barolar Birliğine gönderilir.

Hakim, kamu görevlileri veya aday olmayan avukatlar arasından bir başkan ile iki üyeden oluşan bir seçim sandık kurulu atar. Aynı şekilde ayrıca üç yedek üye de belirler. Seçim sandık kurulu başkanının yokluğunda kurula en yaşlı üye başkanlık eder.

Seçim sandık kurulu, seçimlerin kanunun öngördüğü esaslara göre yürütülmesi, yönetimi ve oyların tasnifi ile görevli olup, bu görevleri seçim ve tasnif işleri bitinceye kadar aralıksız olarak devam eder.

Dört yüz kişiden fazla üyesi bulunan barolarda her dört yüz kişi için bir oy sandığı bulunur ve her seçim sandığı için ayrı bir kurul oluşturulur. Yüze kadar olan üye fazlalığı sandık sayısında nazara alınmaz. Seçimlerde kullanılacak araç ve gereçler ilçe seçim kurulundan sağlanır. Ve sandıkların konacağı yerler hakim tarafından belirlenir.

Seçim süresinin sonunda seçim sonuçları tutanakla tespit edilip seçim sandık kurulu başkan ve üyeleri tarafından imzalanır. Birden fazla sandık bulunması halinde tutanaklar, hakim tarafından birleştirilir. Tutanakların bir örneği seçim yerinde asılmak suretiyle geçici seçim sonuçları ilan edilir. Kullanılan oylar ve diğer belgeler tutanağın bir örneği ile birlikte üç ay süreyle saklanmak üzere ilçe seçim kurulu başkanlığına tevdi edilir.

Seçimin devamı sırasında yapılan işlemler ile tutanakların düzenlenmesinden itibaren iki gün içinde seçim sonuçlarına yapılacak itirazlar, hakim tarafından aynı gün incelenir ve kesin olarak karara bağlanır. İtiraz süresinin geçmesi ve itirazların karara bağlanmasından hemen sonra hakim yukarıdaki hükümlere göre kesin sonuçları ilan eder ve ilgili baro ile Türkiye Barolar Birliği'ne bildirir.

(Değişik; 28.5.1988, 3464/2) Oy verme işlemi, gizli oy, açık tasnif esasına göre yapılır. Listede adı yazılı bulunmayan avukat oy kullanamaz. Oylar, oy verenin kimliğinin baro veya resmi kuruluşça verilen belge ile ispat edilmesinden ve listedeki isminin karşısındaki yerin imzalanmasından sonra kullanılır. Oylar, organlara göre birlikte veya ayrı ayrı her şekilde düzenlenen oy pusulalarının, üzerinde ilçe seçim kurulu mühürü bulunan ve oy verme sırasında sandık kurulu başkanı tarafından verilecek zarfa konulması suretiyle kullanılır. Bunların dışındaki zarflara konulan oylar geçersizdir. Asıl üyenin mazereti olduğu takdirde yedek üye Türkiye Barolar Birliği Genel Kuruluna katılır ve oy kullanır.

(Değişik; 2.5.2001, 4667/95) Hakim, seçim sonuçlarını etkileyecek ölçüde bir usulsüzlük veya kanuna aykırı uygulama tespit etmesi halinde; bu tespite konu olan organla sınırlı olmak üzere seçimlerin iptaline karar verir. Bu takdirde, süresi bir aydan az ve iki aydan fazla olmamak üzere seçimin yenileneceği Pazar gününü tespit ederek ilgili baroya veya Türkiye Barolar Birliği'ne bildirir. Belirlenen günde yalnız seçim yapılır ve seçim işlemleri bu madde ile Kanunun öngördüğü diğer hükümlere uygun olarak yürütülür.

İlçe seçim kurulu başkanı hakime ve seçim sandık kurulu başkanı ile üyelerine, "Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun" da belirtilen esaslara göre ücret ödenir. Bu ücret ve diğer seçim giderleri, Türkiye Barolar Birliği ile ilgili baroların bütçelerinden karşılanır.

Seçimler sırasında sandık kurulu başkanı ve üyelerine karşı işlenen suçlar devlet memurlarına karşı işlenmiş gibi cezalandırılır.

Seçimlerin düzen içerisinde ve sağlıklı biçimde yürütülmesi amacıyla hakimin ve sandık kurulunun aldığı tedbirlere uymayanlara, eylemin ağırlığına göre bu Kanunda yazılı disiplin cezaları verilir.

DENETİM :

EK MADDE 4 - (8.5.1984, 3003/8) Adalet Bakanlığı, barolar ve Türkiye Barolar Birliği organlarının görevlerini kanun hükümlerine uygun olarak yapıp yapmadıklarını ve mali işlemlerini yönetmelikte belirlenecek esaslara göre denetlemeye yetkilidir. Bu idari ve mali denetim, adalet müfettişlerince yapılır.

GEÇİCİ HÜKÜMLER :

GEÇİCİ MADDE 1 - (Değişik; 26.2.1970, 1238/1) 7 Temmuz 1969 tarihinden sonra 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 86'ncı maddesi gereğince barolarla Sosyal Sigortalar Kurumu arasında yapılacak sözleşmelere esas teşkil eden ilk tip sözleşme, bu kanunun geçici 10'uncu maddesi uyarınca Türkiye Barolar Birliğinin yapacağı ilk toplantıyı takip eden üç ay içinde Çalışma Bakanlığı, Türkiye Barolar Birliği ve Sosyal Sigortalar Kurumu arasında yapılacak görüşmelerle tespit edilir. Hazırlanan tip sözleşme, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu tarafından bir hafta içinde bütün barolara gönderilir. Topluluk sigortasına girmeye mecbur olan avukatların bağlı oldukları barolar, tip sözleşmeye göre topluluk sigortası sözleşmesi yapmak üzere tip sözleşmenin baroya gelişi tarihinden itibaren iki ay içinde Sosyal Sigortalar Kurumuna başvururlar. Sözleşmeler, baronun başvurma tarihinden itibaren en geç üç ay içinde yürürlüğe konur.

A) Topluluk sigortasına tabi oldukları tarihte 30 yaşını geçmiş bulunan avukatlardan, 55 yaşını doldurmakla beraber 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 60'uncü maddesinde yazılı şartları yerine getiremediklerinden yaşlılık sigortasından aylık bağlanmasına hak kazanamayan ve :

a) Sigortalılıklarının başladığı tarihten önceki on yıl içinde en az 2.000 gün baro levhasında kayıtlı avukat olduklarını tevsik eden,

b) Sigortalılık süresince her yıl en az ortalama 200 gün sigorta primi işlemiş olan,

c) En az beş yıl sigortalı bulunan avukatlara, sigortalılık süresi 15 yılı doldurmuş olanlar gibi Sosyal Sigortalar Kanununun 61'inci maddesindeki esaslara göre yaşlılık aylığı bağlanır.

(a) bendinde sözü geçen avukatlık süresi, avukatların sigortalılıklarının başladığı tarihten itibaren en geç iki yıl içinde ilgili barolardan alınarak Sosyal Sigortalar Kurumuna verilecek belgelerle tespit edilir.

Barolar bu çalışma belgelerini düzenlemekten kaçınırlarsa, sigortalı avukatların ilgili baro yönetim kurulu başkan ve üyelerinden zarar ve ziyan istemek hakları saklıdır.

Avukatlık süresini gösteren belgelerin gerçeğe uymadığı bir hükümlerle tespit edildiği takdirde gerek bunu düzenleyenler, gerekse ilgili sigortalılar, Sosyal Sigortalar Kurumunun bu yüzden uğrayacağı zararları yüzde elli fazlasıyla ve kanuni faizi ile birlikte adı geçen Kuruma ödemekle yükümlüdür.

Bu gibiler hakkında ayrıca ceza kovuşturması da yapılır.

B) Topluluk sigortasına tabi oldukları tarihte 30 yaşını geçmiş bulunan avukatlardan, 50 yaşını doldurup, erken yaşlanmış oldukları tespit edilen ve Sosyal Sigortalar Kanununun 60'uncü maddesinde yazılı şartları yerine getiremediklerinden aylık bağlanmasına hak kazanamayanlara (A) fıkrasındaki şartlarla, sigortalılık süreleri 15 yılı doldurmuş olanlar gibi, Sosyal Sigortalar Kanununun 61'inci maddesindeki esaslara göre yaşlılık aylığı bağlanır.

GEÇİCİ MADDE 2 - Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte T.C. Emekli Sandığındaki emekliliğe esas teşkil eden hizmetleri toplamı en az 15 yıl olan avukatlardan;

A) (Değişik; 26.2.1970, 1238/3) Emekli keseneği ödedikleri memuriyet veya hizmetten 7 Temmuz 1969 tarihinden önce her ne sebeple olursa olsun ayrılmış olanlar, kendilerine emeklilik veya malullük aylığı bağlanmamış olmak şartı ile, 7 Temmuz 1969 tarihine kadar Sosyal Sigortaya da tabi olmaksızın geçen fiili avukatlık sürelerinin tamamını veya bu sürenin emekliliğe esas olan eski hizmetlerinin süresi ile birlikte 25 yılı doldurmaya yetecek kısmını aşağıdaki hükümlere göre borçlanabilirler.

Fiili avukatlık süresinin tamamını borçlananlar aşağıdaki (B) bendi hükümlerine göre, T.C. Emekli Sandığı ile ilgilerini devam ettirebilirler. Bunlardan T.C. Emekli Sandığı ile ilgilerini devam ettirmek istemeyenlerle fiili avukatlık süresinin bir kısmını borçlanmak suretiyle emekliliğe esas hizmet sürelerini 25 yıla çıkarmış olanlara aşağıdaki hükümlere göre emekli aylığı bağlanır.

B) Emekli keseneği ödedikleri memuriyet veya hizmetten bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte veya daha sonra her ne sebeple olursa olsun ayrılanlar, toplam süre 30 yılı geçmemek üzere, T.C. Emekli Sandığı ile ilgilerini devam ettirebilirler.

(A) bendine göre borçlanabilmek için ilgilinin, listesine yazılı bulunduğu baronun topluluk sigortasına katıldığı tarihten itibaren üç ay içinde, bu baro aracılığı ile T.C. Emekli Sandığına yazılı olarak başvurması zorunludur. Borçlanılacak miktar, ilgilinin T.C. Emekli Sandığına evvelce kesenek ödemediği memuriyet veya hizmette son aldığı maaş yahut ödenek derecesindeki kıdeminden itibaren o memuriyet veya hizmetin asgari terfi süresi nazara alınarak 2 veya 3 yılda bir terfi etmiş sayılmak suretiyle T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümleri dairesinde, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadarki fiili avukatlık süresi için ödenmesi gereken keseneklerin (Kurum hissesi dahil) tamamıdır. Ancak, kesenekler ve kurum hissesi ait oldukları geçmiş yıllarda yürürlükte bulunan T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine göre hesaplanır.

Borçlanılan süre ile T.C. Emekli Sandığına tabi eski memuriyet veya hizmet süreleri toplamı 30 yılı geçemez. Fiili avukatlık süresinin bu miktarı aşan kısmı için borçlanmak mümkün değildir.

Borçlanılacak miktar, ilgilinin talebine göre, T.C. Emekli Sandığı tarafından yapılacak tebligat üzerine en geç 1 ay içinde toptan veya on yıl içinde on eşit taksitle ödenir. T.C. Emekli Sandığına tabi eski memuriyet veya hizmetlerinden ayrılırken keseneklerini almış olanlar bunun tamamını kanuni faizi ile birlikte, borçlanılan miktarın tamamının veya ilk taksidinin ödenmesi süresi içinde sandığa iade ile yükümlüdürler. Kesenekleri süresi içinde iade etmeyenlerin bu madde hükümlerinden faydalanmaları mümkün değildir.

Borçlanan kimseler emekliliğe esas olan eski memuriyet veya hizmet sürelerine borçlandıkları miktarın tamamını ödedikleri tarihten itibaren 5434 sayılı Kanuna göre emekli aylığına hak kazanırlar. Emekli aylığına hak kazanabilmesi için toplam süresinin 25 yıl olması yeterlidir.

Taksitle ödemede borcun tamamını ödeyemeden ölen veya T.C. Emekli Sandığına göre malul olan avukatların kendilerine veya hak sahibi mirasçılarına ölüm veya maluliyeti takip eden ay başından itibaren 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre malullük yahut dul ve yetim aylığı bağlanır. Şu kadar ki, ödenmemiş yıllık taksitlerin her biri 12 eşit parçaya bölünerek o yılın malullük veya dul ve yetim aylıklarından kesilir ve artan miktar hak sahiplerine ödenir.

Taksitle ödemede bir taksiti zamanında ödemeyen ve T.C. Emekli Sandığına yapılan tebligat üzerine 1 ay içinde bu borcunu yerine getiremeyenlerin borçlanma durumuna son verilir ve ödedikleri miktara tekabül eden sürenin eski memuriyet veya hizmetlerine eklenmesi suretiyle hesaplanacak süre üzerinden T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine göre işlem yapılır.

Yukarıdaki fıkralar gereğince kendilerine veya hak sahibi mirasçılarına emekli, malullük veya dul ve yetim aylığı bağlananlara borçlanmadan önceki fiili memuriyet veya hizmetlerin tutarı üzerinden T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine göre ikramiye ödenir.

(B) bendinden faydalanabilmek için ilgilinin, T.C. Emekli Sandığına kesenek ödemediği memuriyet veya hizmetten ayrılmasını takip eden bir ay içinde Sandığa dilekçe ile başvurması ve kendisine emekli aylığı bağlanmamış veya kesenekleri iade edilmemiş olması

gereklidir. (A) bendinin ikinci fıkrası delaletiyle (B) bendinden faydalananlar için bu süre, borçlanma taleplerinin kabul edildiğinin Sandıkça kendilerine tebliği tarihinden başlar.

(B) bendinden faydalanmak dileği ile yapılan başvurmanın T.C. Emekli Sandığına kabul edildiğinin ilgiliye tebliğini takip eden aybaşından itibaren sandığa kesenek ödeme yükümlülüğü doğar. Kesenekler (Kurum hissesi dahil) her ayın ilk haftası içinde doğrudan doğruya veya T.C. Emekli Sandığının belirteceği bir banka aracılığı ile sandığa ödenir.

Kesenek ve kurum hissesi, ilgilinin T.C. Emekli Sandığına kesenek ödediği evvelki memuriyet veya hizmette son iktisap ettiği maaş veya ödeneğindeki kıdeminden başlamak üzere, o memuriyet veya hizmetin en az yükselme süresine göre iki veya üç sende bir terfi ediyormuşçasına yürütülecek maaş dereceleri üzerinden hesaplanır.

(B) bendi uyarınca T.C. Emekli Sandığı ile ilgili devam edenlerin emekliliğe esas sürelerinin 30 yılı doldurduğu, sandıkla ilgilerinin kesilmesini yazılı olarak istedikleri, öldükleri yahut T.C. Emekli Sandığı Kanununa göre malul duruma girdikleri veya borçlanma hükümlerinde gösterildiği şekilde sandık tarafından verilen bir aylık süre içinde ödememekte temerrüt ettikleri takdirde bu durumların husule geldiği tarihi takip eden aybaşından itibaren sandıkla ilgileri kesilir ve toplam süreleri üzerinden kendilerine yahut hak sahibi mirasçılarına 5434 sayılı Kanun uyarınca emekli, malullük dul veya yetim aylığı bağlanır. Bu kimselere ödenecek ikramiye hakkında borçlanma ile ilgili hükümler kıyasen uygulanır.

Geçici 3, 4 ve 5'inci maddeler uyarınca borçlandıkları süre ile birlikte emekliliğe esas hizmetleri tutarı 15 yıl veya daha fazla olanlar da bu maddenin (B) bendi hükmünden faydalanabilirler.

(Ek fıkralar; 26.2.1970, 1238/3) Bu madde hükümlerinden faydalananların, (A) bendi uyarınca borçlandıkları veya (B) bendi uyarınca T.C. Emekli Sandığı ile ilgilerini devam ettirdikleri sürelerin tamamı, emekliliğe tabi görevden son defa ayrıldıkları maaş veya ödenekteki kıdemlerine eklenmek suretiyle bu görev veya hizmetin en az yükselme süresine göre iki veya üç yılda bir terfi etmiş veya ediyormuşçasına intibakları yapılır.

Bu maddenin 9 uncu fıkrasında T.C. Emekli Sandığına başvurma için konulmuş bir aylık süreyi geçirmiş olanlar, 1 Ocak 1971 tarihine kadar başvurmaları şartı ile bu madde hükümlerinden faydalanabilirler.^{8[11]}

GEÇİCİ MADDE 3 - (Değişik; 26.2.1970/1283/1) 7 Temmuz 1969 tarihinde veya bu tarihle 1 Ocak 1971 tarihi arasında T.C. Emekli Sandığında iştirakçi durumunda bulunanların, emeklilik keseneği ödedikleri görev veya hizmetten önce T.C. Emekli Sandığı Kanununa tabi olmadan ve Sosyal Sigortalar kapsamına da girmeden geçirdikleri fiili avukatlık sürelerinin daha önce başka kanunlarla borçlanılan süreler ile birlikte onbeş yılı geçmeyecek kısmı, 5434 sayılı Kanuna 23 Şubat 1965 gün ve 545 sayılı Kanunun 5'inci maddesi ile eklenen maddedeki esaslara göre borçlanmaları şartı ile emekliliğe esas hizmetlerine eklenir. Şu kadar ki, bu kimselerin adlarına borç kaydedilecek miktar borçlandırılan sürenin geçtiği tarihlerde kesilen kesenek ve karşılıklar oranına göre tespit olunur.

Bu madde hükmünden faydalanmak için, ilgilinin, 1 Nisan 1971 tarihine kadar T.C. Emekli Sandığına yazılı olarak başvurması şarttır.

GEÇİCİ MADDE 4 - (Değişik; 26.2.1970, 1238/1) 7 Temmuz 1969 tarihinde veya bu tarihle 1 Ocak 1971 tarihi arasında T.C. Emekli Sandığında iştirakçi durumunda bulunanlardan, emekli keseneği ödedikleri görev veya hizmetten önce T.C. Emekli Sandığına

^{8[11]} 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununa 8 Temmuz 1971 tarih ve 1425 sayılı Kanunla eklenen geçici madde 17 ile, bu kanunun yayımlandığı tarihten itibaren yeniden altı aylık müracaat süresi tanınmıştır.

tabi olmadan ve Sosyal Sigortalar kapsamına da girmeden avukatlık yapan ve ondan önce de emekliliğe tabi bir görev veya hizmette bulunanların T.C. Emekli Sandığı ile ilişkileri bulunan devreler arasında fiili avukatlık sürelerinin daha önce başka kanunlarla borçlanılan süreler ile birlikte onbeş yılı geçmeyecek kısmı geçici 3'üncü madde uyarınca borçlanmaları şartı ile aynı madde hükümlerine göre emekliliğe esas hizmetlerine eklenir.

Geçici 3'üncü maddenin son fıkrası hükmü bu halde de uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 5 - Geçici 2, 3 ve 4'üncü maddelerin kapsamına giren avukatların bu maddeler gereğince borçlandıkları fiili avukatlık sürelerinden önce Sosyal Sigortalar Kurumu kapsamına giren hizmetleri de mevcutsa, Sosyal Sigortalar kapsamına giren hizmetler 5.1.1961 tarihli ve 228 sayılı Kanunun aylık bağlanmasına ilişkin esasları dairesinde T.C. Emekli Sandığındaki hizmetler (borçlanılan süreler dahil) ile birleştirilir.

Bu madde hükmünden faydalanmak isteyenlerin, T.C. Emekli Sandığına başvurularının şekli ve süresi hakkında geçici 3'üncü madde hükmü kıyasen uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 6 - Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte A Avukatlar Yardımlaşma Sandığında üye bulunan avukatlar, levhasına yazılı oldukları baroya müracaat ederek sandıktaki kayıtlarının silinmesini isteyebilirler.

Yukarıki fıkra gereğince sandıktan kayıtları silinen avukatların sandıktaki alacaklarının, üyelik süresi ve sandık mevcuduna göre kendilerine ödenmesi şekli, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde ilgili baro yönetim kurulu tarafından hazırlanıp baro genel kurulunca onaylanan bir yönetmelikle tespit edilir.

GEÇİCİ MADDE 7 - (Mülga; 30.1.1979, 2178/8)

GEÇİCİ MADDE 8 - Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce Siyasal Bilgiler Okulu veya fakültesinden mezun olup da eksik kalan derslerden hukuk fakültesinde sınav vermiş olanlar, bu kanunun uygulanmasında hukuk fakültesi mezunu sayılırlar.

GEÇİCİ MADDE 9 - (Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce Yargıtay'da hukuk mezunu başkatip olarak en az dört yıl süre ile hizmet etmiş olanlar, 3'üncü maddenin (c) bendindeki kayıttan vareste tutulurlar. **-Kaldırıldı**)

GEÇİCİ MADDE 10 - (Ankara Barosu Başkanı, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki ay içinde Ankara'da toplanıp Türkiye Barolar Birliği Başkanı ile Birlik Yönetim Kurulu, Birlik Disiplin Kurulu ve Birlik Denetleme Kurulu üyelerini ve yedeklerini seçecek olan ilk genel kurul için delegelerini seçip göndermelerini ve toplantı yer, gün ve saatini, toplantı gününden en az bir ay önce barolara bildirir. Belirtilen günde toplantıyı açarak yerini en yaşlı delegeye bırakır. **-Kaldırıldı**)

GEÇİCİ MADDE 11 - 708 sayılı Kanunun 2'nci ve 7'nci maddelerinde ve 2573 sayılı Kanunun 6'ncı maddesinde yazılı mülazemet süresini 3499 sayılı Avukatlık Kanununun yürürlüğü tarihinde bitirmiş olanlar 3'üncü maddenin (a), (b) ve (c) bentlerinde ve 5'inci maddede gösterilen şartlara sahip oldukları takdirde baro levhasına yazılırlar.

Bu Kanunun uygulanmasında Medresetulkuzat ve Nüvab Mektebi mezunları hukuk mezunu sayılır.

GEÇİCİ MADDE 12 - Gerek 3499 sayılı Kanun ve gerekse bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra dava vekaleti ruhsatnamesi ile 708 sayılı Kanunun 5'inci maddesine dayanılarak avukatlık ruhsatnamesi verilemez.

Ancak, hukuk fakültesi veya mektebinden mezun olmadıkları halde 3499 sayılı Kanunun yürürlüğünden önce hakimlik veya savcılık sınıflarında, 3499 sayılı Kanunun yürürlüğünden önce hakimlik veya savcılık sınıflarında, 3499 sayılı Kanunun yürürlüğünden önce veya sonraki görev sürelerinin toplamı dört yılı doldurmuş olanlara 3'üncü maddenin (b) ve (c) bentlerindeki kayıtlardan varestede tutulmak şartıyla avukatlık ruhsatnamesi verilir. Sicilleri itibariyle görevlerinden çıkarılmış olanlar hakkında bu hüküm uygulanmaz.

GEÇİCİ MADDE 13 - 3499 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte dava vekaleti ruhsatnamesine sahip olanlar, beş avukat bulunmayan yerlerde vekalet icra edebilirler. Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce 3499 sayılı Kanunun (Muvakkat IV üncü) maddesi uyarınca beş avukat bulunmayan yerlerde dava vekilliği yapmakta olanların kazanılmış hakları saklıdır.

(Değişik; 2.5.2001, 4667/96) Dava vekillerinin, mesleklerini icra edebilmeleri için, o yerin bağlı olduğu baroca tutulan bir listeye yazılmaları şarttır. Listeye yazılmak için yapılan başvuru üzerine barolar, istemin kabul veya reddine dair kararları bir ay içinde vermek zorundadır. Bu süre içinde karar verilmez yahut ret kararı verilir ise ilgili şahıs; karar verilmemiş ise bir aylık sürenin sonunda, istem reddedilmiş ise ret kararının tebliği tarihinden itibaren onbeş gün içinde Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu'na itiraz edebilir. Türkiye Barolar Birliği'nin itiraz üzerine verdiği kararlar Adalet Bakanlığı'na ulaştığı tarihten itibaren iki ay içinde Bakanlıkça karar verilmediği veya karar onaylandığı takdirde kesinleşir. Ancak Adalet Bakanlığı uygun bulmadığı kararlar bir daha görüşülmek üzere, gösterdiği gerekçesiyle birlikte Türkiye Barolar Birliği'ne geri gönderir. Geri gönderilen bu kararlar Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu'nca üçte iki çoğunlukla aynen kabul edildiği takdirde onaylanmış, aksi halde onaylanmamış sayılır; sonuç Türkiye Barolar Birliği tarafından Adalet Bakanlığı'na bildirilir. 8 inci maddenin altıncı ve yedinci fıkraları hükümleri burada da kıyasen uygulanır.

Listeye yazılma, bu Kanunun dava vekillerine tanıdığı hak ve yetkilerden faydalanmak ve yükümlere tabi olmak bakımından, baro levhasına yazılmanın sonuçlarını doğurur.

Listenin barolarca nasıl düzenleneceği, listeye yazılmak için yapılacak başvurma hakkındaki işlemler, listenin mahkemelere, Cumhuriyet savcılıklarına icra ve iflas dairelerine ve diğer resmi mercilere bildirilme tarzı ve listeden kaydın silinmesi şekli bu Kanunun 182'nci maddesinde yazılı yönetmelikle gösterilir.

GEÇİCİ MADDE 14 - 3499 sayılı Kanunla ek ve değişikliklerine göre kurulmuş olan barolar, bu Kanun hükümlerine göre görevlerine devam ederler.

GEÇİCİ MADDE 15 - 168'inci madde uyarınca hazırlanacak asgari ücret tarifesi, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde yapılır ve yeni tarife yürürlüğe girinceye kadar eski tarife uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 16 - Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu görevine başlayıncaya kadar, avukatlık haysiyet divanındaki dosyalar, bu kurula devredilmek üzere Ankara Baro Başkanlığınca teslim alınır.

GEÇİCİ MADDE 17 - Yargı mercileri, Cumhuriyet Savcılıkları, icra memurlukları nezdinde başkatiplik, zabıt katipliği, zabıt katibi muavinliği yahut icra memurluğu veya yardımcılığı görevlerinden birini en az on yıl süre yapmış olan kişiler, bu Kanunun 3'üncü maddesi uyarınca avukatlık mesleğine kabul için aranılan tahsil, staj ve sınav dışındaki şartları

haiz olurlar ve 5'inci maddede yazılı engeller kendilerinde bulunmazsa, en az üç avukat veya dava vekili olmayan bir yerde, o yerin bağlı olduğu baroca tutulan listeye yazılmak şartıyla, münhasıran o yerin hukuk mahkemeleri ve icra ve iflas dairelerinde dava ve iş takip edebilirler.

Bu kimseler, münhasıran vekalet görevini yapabilecekleri yerde, listeye yazılma tarihinden itibaren üç ay içinde bir büro açmak zorundadırlar. Bu zorunluluğa uymayanların adları listeden silinir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 61'inci maddesinin son fıkrası gereğince vekalet görevini yapanlar, geçmiş adalet hizmetine ait şarta bakılmaksızın, birinci fıkrada yazılı diğer şartlara sahip oldukları takdirde, o yerin bağlı bulunduğu baroca tutulan listeye yazılmak suretiyle, münhasıran o yerdeki hukuk mahkemeleri ve icra iflas dairelerinde vekalet görevini yapmaya devam ederler. Ancak, listeden herhangi bir suretle adları silinenler, birinci fıkrada yazılı şartların tamamına sahip olmadıkça bir daha listeye yazılamazlar. Bu kimseler, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten üç ay içinde listeye yazılmak için başvurmak ve yazılma tarihinden itibaren üç ay içinde bir büro açmak zorundadırlar. Aksi halde listeye yazılmazlar; listeye yazılmışlarsa adları listeden silinir.

(Değişik 4. Fıkra; 26.2.1970, 1238/4) Yukarıdaki fıkralar uyarınca vekalet görevini yapmak hakkı o yer avukat veya dava vekilleri sayısının üçü bulması halinde kendiliğinden sona erer. Sona erme tarihinden itibaren üç ay içinde, ilgili şahsın aynı baro bölgesi içinde üç avukat veya dava vekili bulunmayan başka bir yere naklederek büro açması halinde, listedeki kaydı, nakledilen yer işaret edilmek suretiyle devam eder. İlgili üç aylık süre içinde başka bir baroya başvurduğu takdirde, dosyası getirilmek suretiyle başvurduğu baronun listesine kaydı yapıp ayrıldığı baronun listesinden de adı silinerek vekalet görevine devam eder. Üç aylık süre içinde aynı baro bölgesindeki başka bir yere nakil yapılarak büro açılmaması veya bu süre dolmadan başka bir baroya nakil için başvurulmaması halinde ilgilinin adı listeden silinir.

Geçici 13'üncü maddenin listeye yazılma için yapılacak başvurma ile ilgili ikinci fıkrası hükmü bu kimseler hakkında da kıyasen uygulanır.

Listeyle ilgili olup geçici 13'üncü maddenin son fıkrasında gösterilen hususlar ve bu maddeye göre vekalet görevini ifa edilecekler verilecek yetki belgesinin neleri ihtiva eyleyeceği 182'nci maddede yazılı yönetmelikle gösterilir.

Bu Kanunun ikinci, dördüncü, beşinci, yedinci, sekizinci, dokuzuncu, onbirinci ve onikinci kısmı ile 49, 57, 58, 59, 60, 61, 62 ve 65'inci maddeleri dışında kalan hükümleri bu maddenin kapsamına giren kimseler hakkında da kıyasen uygulanır.

Baro giriş ve yıllık kesenekleri bu maddenin kapsamına giren kimselerden alınmaz.

(Değişik son fıkra; 26.2.1970, 1238/4) Bu maddenin üçüncü fıkrası 7 Temmuz 1977 tarihinde yürürlükten kalkar.

Geçici 17.madde işbu yasa değişikliğinin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yürürlükten kaldırılmıştır. Dava ve iş takipçiliği belgesi almış ve faaliyette bulunanların bu belgelere dayalı olarak faaliyette bulunma hakları, yasada öngörülen belge alma ve çalışabilme şartlarını yitirmemek kaydı ile devam eder.

GEÇİCİ MADDE 18 - (Ek; 26.2.1970, 1238/5) Geçici 3 ve 4'üncü maddeler uyarınca borçlanılarak emekliliğe esas hizmetlerine eklenen sürelerin üçte ikisi, ilgililerin halen buldukları görevin veya hizmetin en az yükseltme süresine göre iki veya üç yılda bir değerlendirilmek suretiyle intibakları yapılır ve böylece görev veya hizmet aylıkları ile emeklilik keseneğine esas aylıkları yükseltilir.

GEÇİCİ MADDE 19 - (Ek; 1.4.1981, 2442/2) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, bu Kanunun 1'inci maddesi ile Avukatlık Kanununun 14'üncü maddesine eklenen fıkrada belirtilenlerin sıkıyönetim askeri mahkemelerinde almış oldukları davalar Avukatlık Kanununun hükümleri dairesinde üç ay içinde devredilir.

GEÇİCİ MADDE 20 - (28.06.2002, 4765/1) 10.5.2001 tarihinden önce ilköğretim veya orta öğretimde öğretmenlik görevi ile avukatlık mesleğini birlikte yapanlar ve aynı durumda olup, avukatlık stajını yapmakta olanlar 11. madde hükmü uygulanmaz.

Avukatlık Kanununun 3'üncü maddesinin (d) bendi hükmü 10.05.2001 tarihinde hukuk fakültesinde öğrenci olanlar hakkında uygulanmaz; bunlar sınava tabi tutulamaz. (Bu madde 10.05.2001 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.)

GEÇİCİ MADDE 1 – (31.10.1980, 2329/3) Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra, değiştirilen 168'inci madde hükümleri uyarınca hazırlanacak ilk tarifeler yürürlüğe girinceye kadar açılan davalar veya başlayan hukuki yardımlarla ilgili olarak değer veya miktarın bir milyar lirayı aşan bölümü için takdir edilecek nispi avukatlık ücretinin hesabında, yürürlükte olan tarifelere bakılmaksızın, binde bir oranı uygulanır.

KANUNUN YÜRÜRLÜK TARİHİ :

MADDE 200 - Bu Kanun yayımı tarihinden üç ay sonra yürürlüğe girer.

KANUNU YÜRÜTEN MAKAM :

MADDE 201 - Bu Kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

19.3.1969 TARİHLİ ve 1136 SAYILI ANA KANUNA İŞLENEMEYEN GEÇİCİ MADDELER

1 - 22.1.1986 TARİHLİ ve 3256 SAYILI KANUNUN GEÇİCİ MADDELERİ

GEÇİCİ MADDE 1 – Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 11'inci maddesi hükmü uyarınca avukatlık ve avukatlık stajıyla birleşmeyen ilköğretimde öğretmenlik görevinde bulunulması sebebine dayanılarak;

A) Yapmış oldukları stajın geçerli sayılmamasından dolayı aynı Kanunun 72'nci maddesinin (b) bendi uyarınca adları baro levhasından silinmiş bulunanlarla staj bitim belgesi almış oldukları halde aynı sebeple baro levhasına yazılma istemleri reddedilenler, levhaya yazılmalarına dair baro yönetim kurulu kararları Adalet Bakanlığınca onaylanmayanlar veya baro levhasına yazılmamış olanlar, başvurdukları takdirde başkaca engellerinin bulunmaması kaydıyla baro levhasına yazılırlar ve avukatlık yapabilirler.

B) Adları staj listesinden silinmiş olanlar, başkaca engelleri bulunmadığı takdirde bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren üç ay içerisinde başvurmaları halinde, yeniden staj listesine yazılırlar ve silme kararından önce yaptıkları staj geçerli sayılarak stajlarına devam ederler. Bunlardan adları staj listesinden silinmesi gerekenler hakkında, başkaca engelleri yoksa silme işlemi yapılmaz.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 11'inci maddesi hükmü uyarınca avukatlık ve avukatlık stajı ile birleşmeyen diğer işlerde bulunulması sebebine dayanılarak, yapmış oldukları stajın geçerli sayılmamasından dolayı

aynı Kanunun 72'inci maddesinin (b) bendi uyarınca adları baro levhasından silinmiş bulunanlarla staj bitim belgesi almış oldukları halde aynı sebeple baro levhasında yazılma istemleri reddedilenler, levhaya yazılmalarına dair baro yönetim kurulu kararları Adalet Bakanlığınca onaylanmayanlar veya baro levhasına yazılmamış olanlar, başvurdukları takdirde avukatlıkla birleşmeyen işlerinden ayrılmış olmaları ve başkaca engellerinin bulunmaması kaydıyla baro levhasına yazılırlar. Bu şekilde avukatlık stajı yaptıktan sonra baro levhasına yazılmış bulunanların da avukatlıkla birleşmeyen bir işle uğraşmamaları ve başkaca engelleri bulunmaması şartıyla kayıtları silinmez. Adları staj listesinden silinenler, avukatlıkla birleşmeyen işlerinden ayrılmış oldukları ve başkaca engelleri bulunmadığı takdirde bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren üç ay içerisinde başvurmaları halinde yeniden staj listesine yazılırlar ve silme kararından önce yaptıkları staj geçerli sayılarak stajlarına devam ederler. Bunlardan adları staj listesinden silinmesi gerekenler hakkında başkaca engelleri yoksa silme işlemi yapılmaz.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce avukatlıkla bağdaşmayan bir işle uğraştıkları sırada avukatlık stajını yapan veya yapmakta bulunanlar hakkında:

- a) Cezai takibat yapılmaz.
- b) Daha önce başlamış olan takibatlar durdurulur.

Hükmolunan cezalar ceza mahkumiyetlerinin sonuçlarını da kapsamak üzere affedilmiştir.

Bu suretle cezaları bütün sonuçları ile affedilmiş olan avukat ve avukat stajyerleri hakkında bu mahkumiyetlerine dayanılarak Avukatlık Kanununun avukatlığa kabul edilmemeye ve ruhsatnameleri geri alınmak suretiyle iptal ve adları bir daha yazılmamak üzere levhadan silinmeye dair hükümleri uygulanmaz.

GEÇİCİ MADDE 2 – Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılacak ilk baro genel kurul toplantısı, Kanunun yayımını izleyen ikinci yılın ekim ayının ilk haftası içinde yapılır.

GEÇİCİ MADDE 3 – Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, Baro disiplin kurulu üyesi olanlar ile Baro ve Birlik Denetleme Kurulu üyesi bulunanlar bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra yönetim kurulu seçimlerinin yapılacağı ilk genel kurul toplantısına kadar görevlerine devam ederler.

GEÇİCİ MADDE 4 – Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce Siyasal Bilgiler Okulu veya Fakültesinden mezun olup da eksik kalan derslerden Hukuk Fakültesinde sınav vermiş olanlar, bu Kanunun uygulanmasında Hukuk Fakültesi mezunu sayılırlar.

2 - 2.5.2001 TARİHLİ 4667 SAYILI KANUNUN GEÇİCİ MADDELERİ İLE YÜRÜRLÜK ve YÜRÜTME MADDELERİ

GEÇİCİ MADDE 1 - Bu Kanunla getirilen avukatlık staj sonu sınavına ilişkin hükümler bu Kanunun yayımından sonra avukatlık stajına başvuruda bulunanlar hakkında uygulanır.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 11. maddesi uyarınca avukatlık ve avukatlık stajı ile birleşmeyen diğer işlerde bulunulması sebebine dayanılarak, yapmış oldukları stajın geçerli sayılmamasından dolayı aynı Kanunun 72. Maddesinin (b) bendi uyarınca adları baro levhasından silinmiş bulunanlarla staj bitim

belgesi almış oldukları halde aynı sebeple baro levhasına yazılma istemleri reddedilenler, levhaya yazılmalarına dair baro yönetim kurulu kararları Adalet Bakanlığı'nca onaylanmayanlar veya baro levhasına yazılmamış olanlar, başvurdukları takdirde avukatlıkla birleşmeyen işlerinden ayrılmış olmaları ve başkaca engellerin bulunmaması kaydıyla baro levhasına yazılırlar. Bu şekilde avukatlık stajı yaptıktan sonra baro levhasına yazılmış bulunanların da avukatlıkla birleşmeyen bir işle uğraşmamaları ve başkaca engellerinin bulunmaması şartı ile kayıtları silinmez. Adları staj listesinden silinenler, avukatlıkla birleşmeyen işlerinden ayrılmış oldukları ve başkaca engelleri bulunmadığı takdirde bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde başvurmaları halinde yeniden staj listesine yazılırlar ve silme kararından önce yaptıkları staj geçerli sayılarak stajlarına devam ederler. Bunlardan adları staj listesinden silinmesi gerekenler hakkında başkaca engelleri yoksa silme işlemi yapılmaz.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce avukatlıkla bağdaşmayan bir işle uğraştıkları sırada avukatlık stajını yapan veya yapmakta bulunanlar hakkında;

- a) Cezai takibat yapılmaz,
- b) Daha önce başlamış olan takibatlar durdurulur.

Hükmolunan cezalar ceza mahkumiyetlerinin sonuçlarını da kapsamak üzere affedilmiştir.

Bu suretle cezaları bütün sonuçlarıyla affedilmiş olan avukat ve avukat stajyeri hakkında, bu mahkumiyetlerine dayanılarak Avukatlık Kanununun avukatlığa kabul edilmemeye ve ruhsatnameleri geri alınmak suretiyle iptal ve adları bir daha yazılmamak üzere levhadan silinmeye dair hükümleri uygulanmaz.

GEÇİCİ MADDE 2 - Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte kurulmuş olan barolar hakkında 77'nci maddenin bu Kanunla değişik birinci fıkrası hükmü uygulanmaz.

GEÇİCİ MADDE 3 - Bu Kanun gereğince düzenlenecek yönetmelikler, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde çıkartılır.

(Değişik : 2.5 2001, 4667/97) Bu kanunun 9'uncu maddesi yayımı tarihinden bir yıl sonra, 22'inci maddesi yayımı tarihinden itibaren altı ay sonra, diğer hükümleri ise yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

(Değişik : 2.5. 2001, 4667/98) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.
